

Kallelse och ärendelista till

Kommunfullmäktiges sammanträde

Tid: Torsdagen den 18 september 2025, kl. 18.30

Plats: Lilla Park, Kulturkvarteret

Ledamot som är förhindrad att delta vid sammanträdet ska snarast kontakta sin gruppledare som kallar ersättare för tjänstgöring.

Hjo 2025-09-10

Michael Kihlström
Ordförande

Klara de Boer
Sekreterare

Ärendelista

Ärende	Kommunstyrelsens förslag till beslut
1. Upprop	
2. Val av protokollsjusterare och fastställande av tid för justering	Linnéa Hultmark (C) och Merja Wester (S) att tillsammans med ordföranden justera protokollet. Ersättare: Berit Henriksson (C) och Kjell-Arne Green (S). Justeringstid: Måndag 22 september 2025, kl. 15.00.
3. Fastställande av dagordning	
4. Allmänhetens frågestund	
5. Frågestund	
6. <i>Informationer:</i> Räddningstjänsten Skaraborg <i>Föredragande: Förbundschef Jan Wester</i> Barn- och utbildningsutskottet <i>Föredragande: Ordförande Malin Carlborn</i>	
7. Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg <i>Ansvarig politiker: Direktionens ledamot Catrin Hulmarker (M)</i>	Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att: - anta förslag till reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg att gälla från och med 2026-01-01. - de paragrafer som anger antal ledamöter och ersättare i direktion och miljönämnd (6 § och 7 §) ska börja gälla 2027-01-01.

Kommunfullmäktiges sammanträde

Ärendelista (forts)

8.	Upphävande av "Partistöd i Hjo kommun" och antagande av "Partistöd, regler" <i>Ansvarig politiker: Kommunstyrelsens ordförande Catrin Hulmarker (M)</i>	Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att: - upphäva "Partistöd i Hjo kommun". - anta förslag till "Partistöd, regler".
9.	Ny taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen <i>Ansvarig politiker: Sociala utskottets ordförande Ann-Christine Fredriksson (M)</i>	Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att: - upphäva "Bestämmelser och taxa för prövning och tillsyn" från 2025-12-31. - anta förslag till "Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel" att gälla från och med 2026-01-01.
10.	Ny avfallstaxa Avfall & Återvinning Skaraborg att gälla från 1 januari 2026 <i>Ansvarig politiker: Tekniska utskottets ordförande Stefan Swenson (M)</i>	Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att: - anta förslag till ny avfallstaxa att träda i kraft 1 januari 2026, samt att - bemyndiga kommunalförbundet Avfall & Återvinningsdirektion att fatta beslut om inom vilka områden respektive insamlingsmetod används samt tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall och förpackningar, bilaga 1 och 2.
11.	Detaljplanen för Skatan och Kråkan m.m. beslut om antagande <i>Ansvarig politiker: Byggnadsnämndens ordförande Knut Indebetou (M)</i>	Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta detaljplanen för kvarteren Skatan och Kråkan m.m. Detaljplanen vinner laga kraft tre veckor efter datum för anslag av kommunfullmäktiges justerade protokoll. Överklagande kan ske till och med detta datum.
12.	Valärenden	
13.	Nya motioner att anmäla	
14.	Anmälningsärenden	

Kommunstyrelsen

Ks § 91

2025-214

Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- anta förslag till reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg att gälla från och med 2026-01-01.
- de paragrafer som anger antal ledamöter och ersättare i direktion och miljönämnd (6 § och 7 §) ska börja gälla 2027-01-01.

Sammanfattning

Förbundsordningen för Miljösamverkan östra Skaraborg reviderades senast under 2022. Med anledning av förbundets utökade ansvarsområde samt utökning av förbundets medlemskommuner, gav direktionen förbundschefen i uppdrag att se över förbundsordningen, Dir § 24, 2024-10-18.

Förutom tillägg av ny kommun och nya lagstiftningsområden föreslås en förändring av antalet ledamöter och ersättare i direktionen och miljönämnden. Förslaget omfattar också en förändring av ersättares inträdesordning i miljönämnden.

Utöver detta föreslås ett antal redaktionella ändringar.

Beslutsunderlag

Kommunsekreterarens missiv, 2025-08-27

Direktionsbeslut § 5/25

Förslag till revidering av "Förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg"

Skickas till

Miljösamverkan östra Skaraborg

Enhet

Kansli

Datum

2025-08-07

Dnr

2025-214

Handläggare

Kommunsekreterare

Mottagare

Kommunfullmäktige

Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- anta förslag till reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg att gälla från och med 2026-01-01.
- de paragrafer som anger antal ledamöter och ersättare i direktion och miljönämnd (6 § och 7 §) ska börja gälla 2027-01-01.

Sammanfattning

Förbundsordningen för Miljösamverkan östra Skaraborg reviderades senast under 2022. Med anledning av förbundets utökade ansvarsområde samt utökning av förbundets medlemskommuner, gav direktionen förbundschefen i uppdrag att se över förbundsordningen, Dir § 24, 2024-10-18.

Förutom tillägg av ny kommun och nya lagstiftningsområden föreslås en förändring av antalet ledamöter och ersättare i direktionen och miljönämnden. Förslaget omfattar också en förändring av ersättares inträdesordning i miljönämnden.

Utöver detta föreslås ett antal redaktionella ändringar.

Beslutsunderlag

Detta missiv

Direktionsbeslut § 5/25

Förslag till revidering av "Förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg"

Skickas till

Miljösamverkan östra Skaraborg

Plats och tid Stadshuset i Skövde, KS-salen kl. 8.30–10.20

Beslutande

Johanna Svensson (S)	Falköping
Catrin Hulmarker (M), ordförande	Hjo
Pierre Rydén (S)	Hjo
Torbjörn Colling (M)	Karlsborg
Jonas Davidsson (S), vice ordförande	Karlsborg
Theres Sahlström (M), ersätter Johan Ask (S)	Skövde
Torbjörn Bergman (SP)	Skövde
Peter Söderlund (L), ersätter Jan Hanna (S)	Tibro

Övriga
närvarande

Ersättare

Ingvor Bergman (S), Falköping
Samuel Björgvinsson (KD), Hjo

Övriga

Pelle Holmström, förbundschef
Eleonor Daag, sekreterare
Sofia Stensson,
ekonom/verksamhetsutvecklare

Ajournering Kl. 9.20–9.45

Utses att justera Torbjörn Colling

Underskrifter Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.

Sekreterare Eleonor Daag

Paragrafer 3–7

Ordförande Catrin Hulmarker (M)

Justerare Torbjörn Colling (M)

Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg föreslår kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta en reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg att gälla från 1 januari 2026.

Direktionen föreslår också kommunfullmäktige att de paragrafer som anger antal ledamöter och ersättare i direktion och miljönämnd (6 § och 7 §) ska börja gälla den 1 januari 2027.

Redogörelse för ärendet

Förbundsordningen för Miljösamverkan östra Skaraborg reviderades senast under 2022.

Med anledning av förbundets utökade ansvarsområde samt utökning av förbundets medlemskommuner, gav direktionen förbundschefen i uppdrag att se över förbundsordningen, Dir § 24, 2024-10-18.

Förutom tillägg av ny kommun och nya lagstiftningsområden föreslås en förändring av antalet ledamöter och ersättare i direktionen och miljönämnden. Förslaget omfattar också en förändring av ersättares inträdesordning i miljönämnden.

Utöver detta föreslås ett antal redaktionella ändringar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2025-06-10
Förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

Bilaga

Förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro
Essunga kommun

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: Lena Catarina Hulmarker

Date: 2025-06-23 14:01:53

BankID refno: 01979caa-728e-7ad5-b0ca-191d515363f1

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Catrin Hulmarker

Signed by: TORBJÖRN COLLING

Date: 2025-06-23 14:20:54

BankID refno: 01979cbb-dff4-79f7-802d-71d9c188d060

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Torbjörn Colling

Signed by: ELEONOR DAAG

Date: 2025-06-23 16:20:52

BankID refno: 01979d29-acc4-7dcd-a823-c6a7de581d58

Sekreterare: Eleonor Daag

Förbundsordning för kommunalförbundet
Miljösamverkan östra Skaraborg

Innehållsförteckning

Förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg..... 1

1 § Förbundets medlemmar 2

2 § Kommunalförbundets ändamål 2

3 § Namn och säte 2

4 § Varaktighet 2

5 § Organisation 2

6 § Förbundsdirektion 2

7 § Miljönämnden östra Skaraborg 3

8 § Valbarhet och tjänstgöringstid..... 4

9 § Uppgifter för miljönämnden..... 4

10 § Anslagstavla 5

11 § Styrning och förvaltning..... 5

12 § Räkenskaper och kassaförvaltning 5

13 § Kostnadstäckning 5

14 § Lån, borgen m.m. 5

15 § Andel tillgångar och skulder 5

16 § Budget 5

17 § Revisorer 6

18 § Ändring av förbundsordning 6

19 § Utträde 6

20 § Likvidation 6

21 § Tvist mellan kommunalförbundet och dess medlemmar 7

22 § Ersättning till förtroendevalda..... 7

23 § Medlemskommuners och miljönämndens rätt att väcka ärende hos förbundsdirektionen..... 7

24 § Närvaro- och yttranderätt vid sammanträden..... 7

25 § Medlemskommunernas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet..... 8

26 § Allmänhetens rätt att ställa frågor om förbundets årsredovisning 8

27 § Inträde av ny medlem 8

28 § Distansdeltagande på sammanträden..... 8

1 § Förbundets ~~bildande och~~ medlemmar

~~Genom att anta en förbundsordning bildades kommunalförbundet på så sätt att kommunerna Falköping, Hjo, Tibro och Skövde överlät till förbundet att utföra myndighetsutövningen inom kommunernas miljö- och hälsoskyddsverksamhet. Kommunalförbundet bildades den 1 oktober 2010. Verksamhetsövergång ägde rum den 1 januari 2011.~~

~~Karlsborgs kommun inträdde som medlem i kommunalförbundet den 1 januari 2013. Verksamhetsövergång skedde den 1 januari 2013.~~

Medlemmar i kommunalförbundet är:

Från 1 januari 2011: Kommunerna Falköping, Hjo, Skövde och Tibro

Från 1 januari 2013: Karlsborgs kommun

Från 1 januari 2026: Essunga kommun.

~~Medlemmar i kommunalförbundet är från och med den 1 januari 2013 kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.~~

2 § Kommunalförbundets ändamål

Ändamålet med kommunalförbundet är att utföra myndighetsutövning inom kommunernas miljö- och hälsoskyddsverksamhet enligt vad som framgår av 9 §. Kommunalförbundet ska verka för hög effektivitet, kvalitet och säkerhet i de verksamheter som kommunalförbundet enligt denna förbundsordning har ålagts och genom samordning också ansvara för hög kostnadseffektivitet och minskad byråkrati.

3 § Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Miljösamverkan östra Skaraborg. Förbundet har sitt säte i Skövde.

4 § Varaktighet

Kommunalförbundet är bildat för obestämd tid.

5 § Organisation

Organisationsformen är kommunalförbund med förbundsledning och en nämnd. Nämndens namn är Miljönämnden östra Skaraborg. Nämnden är underställd ledningen. Ledningen ska utöva uppsikt över nämnden.

~~Direktionen utser en förbundschef som verkställande tjänsteman för ledningen och nämnden. Förbundschefen är chef för alla tjänstemän under miljönämnden.~~

6 § Förbundsledning

~~Förbundsledningen utgörs av kommunstyrelsens ordförande och ett oppositionsråd från varje medlemskommun. Varje kommun utser därutöver två ersättare.~~

Förbundsledningen utgörs av en ledamot och en ersättare från varje medlemskommun. Dessa ska väljas från respektive medlemskommuns kommunstyrelses presidium under förutsättning att personerna också är ledamöter

eller ersättare i kommunfullmäktige. Ledamot utses av majoriteten och ersättare utses av oppositionen i respektive kommun.

Ordförandeskapet fördelas mellan kommunerna Essunga, Hjo, Karlsborg och Tibro. Vice ordförande utses från den kommun som står i tur att överta ordförandeskapet nästa period.

Direktionen väljer ~~inom sig~~ ifrån ovanstående en ordförande och en vice ordförande. Ordförandeskapen löper i tvåårsperioder från den 1 januari till den 31 december respektive period.

~~Ordförandeskapet fördelas mellan kommunerna Hjo, Karlsborg och Tibro. Vice ordförande utses från den kommun som står i tur att överta ordförandeskapet nästa period.~~

Ersättare har närvaro- och yttranderätt vid direktionens sammanträden.

Beslut i direktionen fattas med enkel majoritet.

~~Direktionen har ett beredande organ som består av förbundschefen och medlemskommunernas kommunchef. De ska samråda i frågor av principiell karaktär och i samband med att förslag till förbundets budget tas fram. Förbundschefen är ansvarig samordnare och sammankallande.~~

7 § Miljönämnden östra Skaraborg

~~Miljönämnden har sitt säte i Skövde.~~

Nämnden består av ~~två~~ en ledamöter ledamot och ~~två~~ en ersättare från varje medlemskommun. Ledamöter och ersättare utses av fullmäktige i respektive kommun och anmäls till direktionen. En jämn könsfördelning ska eftersträvas i nämnden.

Nämnden har en ordförande och två vice ordförande vilka utses av direktionen i fyraårsperioder från den 1 januari till den 31 december respektive år. Ordförandeskapet och förste vice ordförandeskapet i nämnden fördelas mellan kommunerna Falköping och Skövde. Andre vice ordförandeskapet fördelas mellan kommunerna Essunga, Hjo, Karlsborg och Tibro.

~~Vid en ledamots förhinder tjänstgör en ersättare från samma kommun som ledamoten. Ersättarna tjänstgör i den turordning som kommunfullmäktige har bestämt vid valet. Om det saknas ersättare från den egna kommunen tjänstgör en ersättare från samma parti och annan kommun enligt turordningen Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro.~~

~~Om det saknas ersättare från samma parti tjänstgör en ersättare från en annan kommun, oavsett partitillhörighet. Ersättare väljs då uppifrån i den ordning som namnen står i nämndens kallelse. Namnen i kallelsen ska stå i den ordning som respektive kommunfullmäktige valt dem och med kommunerna i bokstavsordning. Kommunerna flyttas ett steg varje kalenderår så att alla kommuner någon gång kommer att stå överst i listan.~~

Vid en ledamots förhinder tjänstgör en ersättare från samma kommun som ledamoten. Om det saknas ersättare från den egna kommunen tjänstgör ersättare från nästa kommun i bokstavsordning.

8 § Valbarhet och tjänstgöringstid

I fråga om valbarhet till direktionen, dvs. sättet att utse ledamöter och ersättare samt deras mandatperiod, tillämpas bestämmelserna i 9 kap. 3–5 §§ och 7 § kommunallagen (SFS 2017:725). Vad avser valbarhet och uppdragets upphörande för nämnden tillämpas reglerna i 4 kap. 3–10 §§ och 6 kap. 18–20 § kommunallagen. För revisorerna upphör uppdraget efter genomförd revision av det sista året i mandatperioden.

Mandatperioden för nämnden är den tid som medlemmarna gemensamt bestämmer i samband med val av ledamöter och ersättare. En mandatperiod får sträcka sig längst till och med den 31 december det år allmänna val hålls i hela landet.

9 § Uppgifter för miljönämnden

Miljönämnden ansvarar för medlemskommunernas myndighetsuppgifterutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet inklusive livsmedel, alkohol, tobak, tobaksfria nikotinprodukter samt handel med vissa receptfria läkemedel.

Nämnden ansvarar även för övriga uppgifter som enligt lag ska utföras av kommunala miljönämnder. Uppgifterna regleras i miljönämndens reglemente som beslutas av förbundsdirektionen.

Följande miljörelaterade uppgifter ingår inte i nämndens ansvarsområde:

- Agenda 21
- naturvårdsarbete
- energirådgivning
- miljöstrategiskt arbete.
- tillsyn enligt tobakslagen vad avser försäljning av tobak
- prövning och tillsyn enligt strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken
- tillsyn enligt lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning
- tillsyn enligt lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.

Myndighetsutövning enligt följande lagar ingår inte i nämndens ansvarsområde:

- prövning och tillsyn enligt strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken
- tillsyn enligt lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning.

Nämnden ska också lämna det stöd till fysisk planering och bygglovsverksamhet i den omfattning som respektive kommun efterfrågar inom nämndens kompetensområde. Detta stöd finansieras av beställaren.

Miljönämnden kan i övrigt på medlemskommunernas uppdrag åta sig uppgifter i nära anslutning till dess lagstadgade verksamhet. Dessa uppgifter finansieras av den beställande kommunen.

10 § Anslagstavla

Kommunalförbundets anslagstavla finns på förbundets webbplats. Anslagstavlan ska innehålla information enligt 8 kap. 10 § kommunallagen.

11 § Styrning och förvaltning

Förbundsdirektionen styr och följer upp sin verksamhet.

Förbundschefen ansvarar för förvaltning och verkställighet av direktionens beslut.
Förbundschefen är chef för alla tjänstepersoner under miljönämnden.

Förbundsdirektionen upprättar en arbetsordning och vid behov en delegationsordning för sin verksamhet. Miljönämnden upprättar en delegationsordning för sin verksamhet.

12 § Räkenskaper och kassaförvaltning

Kommunalförbundet ska, tills förbundsdirektionen beslutar annat, under förbundsdirektionens ansvar träffa avtal om tjänster avseende räkenskaper och kassaförvaltning med ekonomienheten hos Skövde kommun.

13 § Kostnadstäckning

Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet, i den mån de inte täcks på annat sätt, betalas genom bidrag från förbundsmedlemmarna. Kostnaderna fördelas proportionellt mellan förbundsmedlemmarna enligt Statistikmyndigheten SCB:s senaste befolkningsstatistik den 31 december för helåret.

Medlemsavgiften betalas mot faktura halvårsvis i förskott med halva det belopp som budgeterats för året.

14 § Lån, borgen m.m.

Kommunalförbundet får inte ta lån motsvarande högre belopp än 3 miljoner kronor utan medlemskommunernas godkännande.

Kommunalförbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan medlemskommunernas godkännande.

Kommunalförbundet får avsätta medel till fonder.

15 § Andel tillgångar och skulder

Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder i förhållande till befolkningsmängden enligt Statistiska centralbyråns Statistikmyndigheten SCB:s senaste befolkningsstatistik den 31 december för helåret.

Dessa grunder ska även tillämpas vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar vid förbundets upplösning eller enskild kommuns utträde.

16 § Budget

Förbundsdirektionen ska under oktober månad fastställa budgeten för nästkommande år vid ett direktionssammanträde som är öppet för allmänheten. Medlemmarnas andel enligt 15 § ska då också fastställas.

Direktionens budgetsammanträde ska tillkännages på kommunalförbundets anslagstavla.

Vid förbundsdirektionens budgetsammanträde har ledamöterna i medlemskommunernas fullmäktige rätt att yttra sig.

17 § Revisorer

För kommunalförbundet ska det finnas två revisorer med samma mandattid som direktionen. Revisorerna väljs genom att medlemskommunerna väljer en vardera enligt en rullande turordning mellan kommunerna i bokstavsordning (~~Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro~~).

Den första kommunen i ~~turordningen~~bokstavsordning är sammankallande.

18 § Ändring av förbundsordning

Ändring av eller tillägg till förbundsordningen bereds av förbundsdirektionen och antas av medlemskommunernas kommunfullmäktige.

19 § Utträde

En medlem har rätt att utträda ur förbundet enligt 9 kap. 18 § i kommunallagen. Uppsägning ska ske senast den ~~1 juli~~31 december och uppsägningstiden är tre kalenderår räknat från årsskiftet efter uppsägningen.

Vid utträde ska regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundets och den utträdande medlemmen bestämmas utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid ingången av det år medlemmen utträder ur förbundet.

Vid utträde ska de kvarvarande medlemmarna förhandla om de ändringar i förbundsordningen som utträdet leder till. Om de inte kan enas ska förbundet upplösas.

När en medlem har utträtt ur förbundet upphör medlemmens ansvar för förbundets skulder, om inte den utträdande medlemmen och de kvarvarande medlemmarna har kommit överens om något annat.

20 § Likvidation

Om samtliga medlemskommuner är överens om detta ska förbundet träda i likvidation. Förbundet ska också träda i likvidation tre år efter det att en medlemskommun begärt sitt utträde enligt 19 § om inte de kvarvarande kommunerna avser att fortsätta verksamheten inom förbundet. Vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar ska dessa fördelas i enlighet med de andelar som anges i 15 §. När kommunalförbundet har trätt i likvidation ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till kontanter genom försäljning på lämpligt sätt. Likvidation verkställs av direktionen i egenskap av likvidator. Verksamheten får tillfälligt fortsätta om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När direktionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator ska den lämna en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen ska ske i form av en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet och den tid av budgetår

som föregått likvidationen med redovisning av skiftet av kommunalförbundets tillgångar. Till berättelsen ska även bifogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Till slutredovisningen ska bifogas direktionens beslut om vilken av förbundets medlemskommuner som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

Redovisningen ska granskas av förbundets revisorer som ska lämna en revisionsberättelse över granskningen av såväl den tid av budgetåret som föregått likvidationen som likvidationsfasen. När förvaltningsberättelsen, redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen har delgetts samtliga förbundets medlemskommuner är förbundet upplöst.

21 § Tvist mellan kommunalförbundet och dess medlemmar

Tvist mellan kommunalförbundet och ~~dess~~-medlemmar avgörs i allmän domstol.

22 § Ersättning till förtroendevalda

Ledamöter i förbundsdirektionen som är heltidsarvoderade i andra kommunala uppdrag har inte rätt till arvode eller andra ekonomiska förmåner från kommunalförbundet. Övriga ledamöter och ersättare har rätt till arvode på samma grunder som ledamöterna och ersättarna i nämnden.

För arvoden och andra ekonomiska förmåner för ledamöterna och ersättarna i nämnden samt kommunalförbundets revisorer tillämpas de bestämmelser som gäller för förtroendevalda i Skövde kommun. ~~Kommunalförbundets förtroendevalda har dock rätt till högre ersättning per månad för resor med kollektivtrafik till och från sammanträden och förrättningar än den summa som anges i Skövdes bestämmelser.~~

Förbundsdirektionen fastställer fasta arvoden till miljönämndens ordförande och två vice ordförande.

23 § Medlemskommuners och miljönämndens rätt att väcka ärende hos förbundsdirektionen

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen hos medlemskommunerna samt Miljönämnden östra Skaraborg har rätt att väcka ärenden hos ~~kommunalförbundets~~ direktionen.

24 § Närvaro- och yttranderätt vid ~~direktionens~~ sammanträden

Miljönämndens ordförande och två vice ordförande har närvaro- och yttranderätt vid direktionens sammanträden.

En förtroendevald hos en förbundsmedlem som inte är ledamot eller ersättare i direktionen har inte någon rätt att delta vid direktionens sammanträden med undantag av vad som framgår av 16 §.

En förtroendevald hos en förbundsmedlem som inte är ledamot eller ersättare i miljönämnden har inte någon rätt att delta på miljönämndens sammanträden.

25 § Information till medlemmMedlemskommunernas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet

Direktionen har ett beredande organ som består av förbundschefen och medlemskommunernas kommunchef. De ska samråda i frågor av principiell karaktär och i samband med att förslag till förbundets budget tas fram. Förbundschefen är ansvarig samordnare och sammankallande.

Information till medlemskommunerna ges i form av protokoll från direktionens och miljönämndens sammanträden samt budget, tillsyns- och kontrollplan, delårs- och årsredovisning. På begäran från en medlemskommun ska kommunalförbundet lämna annan information om verksamheten.

26 § Allmänhetens rätt att ställa frågor om förbundets årsredovisning

Allmänheten har rätt att ställa frågor om kommunalförbundets årsredovisning vid det sammanträde där direktionen behandlar årsredovisningen. Detta sammanträde är öppet för allmänheten och ska tillkännages på kommunalförbundets anslagstavla.

27 § Inträde av ny medlem

Om ytterligare en kommun önskar bli medlem i kommunalförbundet ska ansökan behandlas av förbundsdirektionen. Direktionen kan föreslå medlemskommunernas kommunfullmäktige att en ny medlem får ingå i kommunalförbundet. En ny medlem har antagits när samtliga medlemmars fullmäktige har fattat beslut om detta och när en ny förbundsordning har undertecknats av medlemmarna.

Ansökan från blivande medlem ska lämnas till Miljösamverkan i god tid innan önskat inträde. Tidpunkt för inträde bestäms i dialog med förbundet.

28 § Distansdeltagande på sammanträden

Deltagare i sammanträden med förbundsdirektionen och miljönämnden får delta på distans om det finns särskilda skäl. Ordföranden avgör om en deltagare får delta på distans. Deltagande på distans ska ske på det sätt som anges i kommunallagen.

Denna förbundsordning gäller från den 1 ~~juli~~ januari 2024~~16~~ enligt beslut från:

Kommunfullmäktige i Essunga kommun, § X

Kommunfullmäktige i Falköpings kommun, § X

Kommunfullmäktige i Hjo kommun, KF § X

Kommunfullmäktige i Karlsborgs kommun, KF § X

Kommunfullmäktige i Skövde kommun, KF §

Kommunfullmäktige i Tibro kommun, KF §

De paragrafer som anger antal ledamöter och ersättare i direktion och miljönämnd (6 § och 7 §) börjar gälla den 1 januari 2027.

ESSUNGA KOMMUN

Daniel Andersson
Kommunstyrelsens ordförande

Cecilia Trolin
Kommundirektör

HJO KOMMUN

Catrin Hulmarker
Kommunstyrelsens ordförande

Eva Ulfenborg
Kommundirektör

SKÖVDE KOMMUN

Theres Sahlström
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Rahmberg
Kommundirektör

FALKÖPINGS KOMMUN

Adam Johansson
Kommunstyrelsens ordförande

Lars Svensson
Kommundirektör

KARLSBORGS KOMMUN

Torbjörn Colling
Kommunstyrelsens ordförande

Kajsa Eriksson Larsson
Kommunchef

TIBRO KOMMUN

Jan Hanna
Kommunstyrelsens ordförande

Gustav Olofsson
Kommunchef

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: Lena Catarina Hulmarker

Date: 2025-06-18 16:59:34

BankID refno: 0197838d-4d47-7f48-8280-a44560c4d2bd

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Catrin Hulmarker

Signed by: TORBJÖRN COLLING

Date: 2025-06-18 17:29:58

BankID refno: 019783a9-2d15-77a5-972b-306c7b9c6348

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Torbjörn Colling

Kommunstyrelsen

Ks § 92

2025-236

Upphävande av "Partistöd i Hjo kommun" och antagande av "Partistöd, regler"

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- upphäva "Partistöd i Hjo kommun".
- anta förslag till "Partistöd, regler".

Sammanfattning

Förvaltningen har tagit fram ett förslag på regler för kommunens partistöd för kommunfullmäktige att besluta om, efter en översyn av "Partistöd i Hjo kommun".

Förslaget gäller även upphävandet av det tidigare dokumentet, då "Partistöd, regler" är en uppdatering och ett förtydligande av det gamla. Bland annat har paragraferna som hänvisar till delar av kommunallagen uppdaterats.

Beslutsunderlag

Kanslichefens missiv, 2025-08-07

Förslag till "Partistöd, regler"

Skickas till

Kansliet

Enhet

Kansli

Datum

2025-08-07

Dnr

2025-236

Handläggare

Klara de Boer

Mottagare

Kommunfullmäktige

Upphävande av "Partistöd i Hjo kommun" och antagande av "Partistöd, regler"

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- upphäva "Partistöd i Hjo kommun".
- anta förslag till "Partistöd, regler".

Sammanfattning

Förvaltningen har tagit fram ett förslag på regler för kommunens partistöd för kommunfullmäktige att besluta om, efter en översyn av "Partistöd i Hjo kommun".

Förslaget gäller även upphävandet av det tidigare dokumentet, då "Partistöd, regler" är en uppdatering och ett förtydligande av det gamla. Bland annat har paragraferna som hänvisar till delar av kommunallagen uppdaterats.

Beslutsunderlag

Detta missiv

Förslag till "Partistöd, regler"

Skickas till

Kansliet

Partistöd, regler

Dokumenttyp	Regler
Fastställd/upprättad	Kommunfullmäktige 2025-xx-xx, § xx
Senast reviderad	-
Detta dokument gäller för	Hjo kommun
Giltighetstid	Tills vidare
Dokumentansvarig	Kanslichef
Dnr	2025-236

Innehållsförteckning

§ 1 Regler för kommunalt partistöd	3
§ 2 Grundstöd och mandatstöd.....	3
§ 3 Fördelning av partistöd	3
§ 4 Redovisning och granskning.....	3
§ 5 Utbetalning av partistöd.....	3

§ 1 Regler för kommunalt partistöd

I kommunallagen (2017:725) finns de grundläggande bestämmelserna om kommunalt partistöd. Grunderna för partistöd regleras i kommunallagen 4 kap. 29–32 §. I Hjo kommun ska därutöver följande gälla.

§ 2 Grundstöd och mandatstöd

Partistödet till i fullmäktige representerade partier utbetalas årligen med ett grundstöd, vilket innefattar bidrag till partikonferenser, samt ett mandatstöd.

Partistöd ges endast till parti som är juridisk person. Se krav i 4 kap. 29 § kommunallagen.

Partistödet räknas årligen upp med motsvarande procentsats som arvoden till de förtroendevalda. År 2025 är summorna 11 670 kr i grundstöd, samt 8 516 kr per mandat i mandatstöd.

§ 3 Fördelning av partistöd

Partistöd utgår till partier som har mandat i kommunfullmäktige. Partiet ska ha fastställt ledamot för sitt/sina mandat enligt 14 kap. vallagen (2005:837). Att så är fallet kontrolleras årligen inför nästkommande år. Avgår ledamot senare under året och inga ersättare finns att tillgå blir inte partiet återbetalningsskyldigt.

§ 4 Redovisning och granskning

Mottagare av partistöd ska till kommunfullmäktige årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i kommunallagen 4 kap 31 §. Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in senast sex månader efter redovisningsperiodens utgång.

En av mottagaren utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport ska bifogas redovisningen till kommunfullmäktige.

§ 5 Utbetalning av partistöd

Partistöd utbetalas, årligen i förskott under januari månad.

Om ett parti som erhållit partistöd inte lämnat in en redovisning och granskningsrapport enligt 4 kap 31 § första och andra stycket kommunallagen inom föreskriven tid ska kommunfullmäktige besluta att inget stöd utbetalas till partiet för nästkommande år.

Kommunstyrelsen

Ks § 99

2025-213

Ny taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- upphäva "Bestämmelser och taxa för prövning och tillsyn" från 2025-12-31.
- anta förslag till "Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel" att gälla från och med 2026-01-01.

Sammanfattning

Miljösamverkan östra Skaraborg tar den 1 januari 2026 över ansvaret för prövning och tillsyn inom de aktuella områdena. Nämnden bedömer efter att ha vägt fördelar och nackdelar mot varandra att det är bäst möjligt och lämpligt med efterhandsdebitering och timtaxa för prövning och tillsyn inom ansvarsområdena. Miljönämnden östra Skaraborg behandlade ärendet vid sitt sammanträde onsdagen den 7 maj 2025 och beslutade att föreslå Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg att föreslå kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta den nya taxan. Efter beslut hos direktionen skickas ärendet till medlemskommunerna för beslut i respektive medlems kommunfullmäktige under hösten 2025.

Sammanfattning av skillnader mot nuvarande taxa hos TiS: Den föreslagna taxan medför övergång till timtaxa och efterhands debitering av ansöknings- och tillsynsavgifter från TiS fasta avgifter som betalas i förväg. Timavgiftens storlek följer Miljösamverkans taxa för planerad handläggning och tillsyn enligt livsmedelslagen (2025 är beloppet 1 327 kr/timme) och bedöms täcka miljökontorets kostnader för handläggning.

Beslutsunderlag

Kommunsekreterarens missiv, 2025-08-07

Direktionsbeslut § 4/25

Förslag till "Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel"

Skickas till

MÖS

Enhet	Datum	Dnr
Socialtjänst	2025-08-07	2025-213
Handläggare	Mottagare	
Kommunsekreterare	Kommunfullmäktige	

Ny taxa för provning och tillsyn enligt alkohollagen

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- upphäva "Bestämmelser och taxa för provning och tillsyn" från 2025-12-31.
- anta förslag till "Taxa för provning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel" att gälla från och med 2026-01-01.

Sammanfattning

Miljösamverkan östra Skaraborg tar den 1 januari 2026 över ansvaret för provning och tillsyn inom de aktuella områdena.

Nämnden bedömer efter att ha vägt fördelar och nackdelar mot varandra att det är både möjligt och lämpligt med efterhandsdebitering och timtaxa för provning och tillsyn inom ansvarsområdena.

Miljönämnden östra Skaraborg behandlade ärendet vid sitt sammanträde onsdagen den 7 maj 2025 och beslutade att föreslå Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg att föreslå kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta den nya taxan.

Efter beslut hos direktionen skickas ärendet till medlemskommunerna för beslut i respektive medlems kommunfullmäktige under hösten 2025.

Sammanfattning av skillnader mot nuvarande taxa hos TiS

Den föreslagna taxan medför övergång till timtaxa och efterhands debitering av ansöknings- och tillsynsavgifter från TiS fasta avgifter som betalas i förväg.

Timavgiftens storlek följer Miljösamverkans taxa för planerad handläggning och tillsyn enligt livsmedelslagen (2025 är beloppet 1 327 kr/timme) och bedöms täcka miljökontorets kostnader för handläggning.

Beslutsunderlag

Detta missiv

Direktionsbeslut § 4/25

Förslag till "Taxa för provning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande

produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel”

Skickas till

MÖS

Plats och tid Stadshuset i Skövde, KS-salen kl. 8.30–10.20

Beslutande

Johanna Svensson (S)	Falköping
Catrin Hulmarker (M), ordförande	Hjo
Pierre Rydén (S)	Hjo
Torbjörn Colling (M)	Karlsborg
Jonas Davidsson (S), vice ordförande	Karlsborg
Theres Sahlström (M), ersätter Johan Ask (S)	Skövde
Torbjörn Bergman (SP)	Skövde
Peter Söderlund (L), ersätter Jan Hanna (S)	Tibro

Övriga närvarande

Ersättare

Ingvor Bergman (S), Falköping
Samuel Björgvinsson (KD), Hjo

Övriga

Pelle Holmström, förbundschef
Eleonor Daag, sekreterare
Sofia Stensson,
ekonom/verksamhetsutvecklare

Ajournering Kl. 9.20–9.45

Utses att justera Torbjörn Colling

Underskrifter Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.

Sekreterare Eleonor Daag

Paragrafer 3–7

Ordförande Catrin Hulmarker (M)

Justerare Torbjörn Colling (M)

Ny taxa för provning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutar att föreslå kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta en ny taxa för provning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel att gälla från den 1 januari 2026.

Nämnden föreslår också att för ansöknings- eller anmälningsärenden som kräver handläggning ska taxan tillämpas på ärenden som kommer in från och med den 1 januari 2026.

Redogörelse för ärendet

Miljösamverkan östra Skaraborg tar den 1 januari 2026 över ansvaret för provning och tillsyn inom ovan rubricerade områden för sina medlemskommuner. Handläggning sker i dag hos Lidköpings kommun genom samarbetet Tillståndsenheten i Samverkan (TiS) där alla ingående kommuner tillämpar samma taxa.

Sammanfattningsvis bedömer nämnden efter att ha vägt fördelar och nackdelar mot varandra att det är både möjligt och lämpligt med efterhandsdebitering och timtaxa för provning och tillsyn inom de nya ansvarsområdena.

Sammanfattning av skillnader mot nuvarande taxa hos TiS

- Den föreslagna taxan medför övergång till timtaxa och efterhandsdebitering av ansöknings- och tillsynsavgifter från TiS fasta avgifter som betalas i förväg.
- Timavgiftens storlek följer Miljösamverkans taxa för planerad handläggning och tillsyn enligt livsmedelslagen (2025 är beloppet 1 327 kr/timme) och bedöms täcka miljökontorets kostnader för handläggning.

Förutsättningar för efterdebitering av ansöknings- och tillsynsavgifter

Endast någon enstaka kommun i Sverige har i dag en helt tim- och efterhandsdebiterad taxa för sin provning och tillsyn inom de aktuella områdena, det handlar om små kommuner med få verksamhetsutövare. Någon referenstaxa har därför inte kunnat användas vid framtagandet av denna taxa. Det finns inte heller någon vägledning från de nationella tillsynsvägledande myndigheterna på områdena att använda som stöd för framtagande av efterhandsdebiterad timtaxa.

Dir § 4 forts.

Det finns kommuner som tillämpar en fast taxa där avgift tas ut för en framräknad genomsnittlig handläggningstid för en ärendetyp multiplicerad med timavgift. Den beräknade genomsnittliga handläggningstiden skiljer sig kraftigt åt mellan olika kommuner och som exempel kan nämnas nyansökan om stadigvarande serveringstillstånd där genomsnittlig handläggningstid varierar från 8 till 15 timmar i olika kommuner eller beräknad tid för tillsyn där fast årlig tillsynstid per objekt är 2 till 5 timmar för samma verksamhetstyp av samma storlek.

Miljönämnden har nyligen gått från fasta avgifter till timdebitering inom livsmedelstillsynen. Det finns i organisationen därför goda erfarenheter från införandet av efterhandsdebiterad timtaxa som kommer att vara till nytta även på de nya områdena. Inte minst handlar det om kommunikation med verksamhetsutövarna.

Det vanligast förekommande debiteringssystemet för alkoholtillsyn bygger på ett 30 år gammalt underlag, SKL:s cirkulär 1995:69. I cirkuläret redovisas en beräkningsmodell som förenklat innebär en tillämpning av kommunallagens självkostnadsprincip där kommunens kostnader för verksamheten delas upp som tillsynsavgift per objekt och där större verksamheter på grund av högre omsättning av alkohol får betala mer än mindre verksamheter. Tanken är att den som säljer mycket alkohol troligen behöver mer tillsyn än den som säljer lite alkohol. För prövningsärenden finns schablontider framtagna där exempelvis ett stadigvarande serveringstillstånd beräknas ta 24 arbetstimmar i anspråk. När tillståndsplikten för tobaksförsäljning infördes tillämpade de flesta kommuner alkoholtaxan på de nya tillståndsärendena för tobak.

Sedan cirkuläret presenterades har stora förändringar skett i restaurangbranschen. En tillsynstaxa som bygger på omsättning av alkoholdrycker i kronor har inte längre samma tydliga koppling till mängden såld alkohol eftersom vi har lagt om våra restaurangvanor på så sätt att antalet nattklubbar och nöjesrestauranger har minskat i förhållande till vanliga matrestauranger.

En övergång till efterhandsdebiterad timtaxa har tidigare antagits innebära en omfördelning av kostnader från stora verksamheter (nattklubbar) till mindre (matrestauranger), men en matrestaurang som serverar exklusiva viner kan med en omsättningsbaserad tillsynsavgift komma upp i en hög avgiftsklass trots att en högre tillsynsfrekvens inte kan motiveras utifrån alkoholpolitiska grunder.

Efterhandsdebitering som bygger på behovsutredning kan jämfört med förskottsfakturering beräknat på ett i förväg bestämt antal tjänster medföra lägre grundbemanning vilket i sin tur kan medföra längre handläggningstider vid arbetstoppar, men det kan hanteras genom prioriteringar i organisationen.

Dir § 4 forts.

I taxan föreslås timkostnadsbeloppet följa livsmedelstaxan. Alkohol- och tobakstillsynen är mer lik livsmedelstillsynen än miljötillsynen även om områdena skiljer sig väsentligt åt. Kundgruppen som möts i alkohol- och tobakstillsynen är dock densamma som livsmedelskontrollen arbetar med. En koppling till livsmedelstaxan innebär också att förbundet minskar sin administration av taxorna eftersom timavgiftens storlek då inte behöver räknas upp årligen i flera olika taxor.

Fördelar med efterhandsdebitering

Tydlig koppling mellan nedlagt arbete och avgift samt transparens

Efterhandsdebitering medför att företagare på ett tydligare sätt, jämfört med fasta avgifter, kan se kopplingen mellan utförd handläggning eller tillsyn och avgiften. Detta kan bidra till ökad förståelse och transparens kring beräkningen av avgifterna.

Ingen ekonomisk tillsynsskuld

Någon ekonomisk tillsynsskuld kan inte uppstå eftersom verksamhetsutövare endast betalar för utförd tillsyn. Detta bedöms också underlätta nämndens arbete med budget, verksamhetsplanering och uppföljning.

Homogena processer

Införande av efterhandsdebitering medför att förbundet i stort har ett gemensamt arbetssätt i stället för flera olika processer för avgiftsuttag. En sådan likriktning medför goda förutsättningar för en effektiv administration.

Nackdelar med efterhandsdebitering

Ökad administration

Efterhandsdebitering höjer kraven på miljökontoret att registrera och dokumentera varje handläggningsåtgärd och tidspost vid prövning och tillsyn. Beslut om avgift och hantering av fakturor kommer kräva mer tid än när fakturor skickas till samtliga verksamhetsutövare vid ett och samma tillfälle.

När timavgift tas ut ökar risken att verksamheter överklagar avgiftsbesluten. Handläggningstid krävs då från både administration och handläggare. För denna nedlagda tid kan miljökontoret inte ta ut någon avgift.

Högre krav på personalen

Erfarenheter från införandet av efterhandsdebitering på livsmedelsområdet visar att personalen initialt upplever det svårt att redovisa tidsåtgång och att våga ta betalt för sin tid. Personalen kan uppleva att andra handläggare är snabbare i sin handläggning eller att det tar emot att skicka faktura på större belopp till små verksamheter med liten omsättning.

Dir § 4 forts.

Aspekter som kan medföra både risk och möjlighet med efterhandsdebitering

Kundnöjdhet – NKI

Vid förskottsdebitering kan taxans beräkning framstå som otydlig och efterhandsdebitering framstår som mer transparent. Samtidigt kan risken för fler överklaganden, upplevd känsla av orimligt lång handläggningstid och upplevd hög timtaxa medföra en känsla av missnöjdhet med kontorets arbete vilket kan återspeglas i kundnöjdhetsmätningar.

På sikt kommer efterhandsdebitering normaliseras och miljökontoret kan verka för god information om taxorna vilket kan mildra missnöje och öka förståelsen för taxan.

Risk för negativ påverkan på arbetsmiljön

Till skillnad mot livsmedelstillsynen finns inget krav på efterhandsdebitering inom alkohol- och tobaksområdet. Debiteringen kräver såväl kurage och skicklighet hos handläggarna som effektivitet i administrationen. För nämnden krävs noggrann planering och uppföljning av verksamheten genom behovsutredningar och budgetarbete.

Genom tät uppföljning av medarbetarnas arbetssituation, medarbetarundersökningar som genomförs regelbundet och framtagandet av effektiva verktyg för enkel tidredovisning, fakturering och uppföljning kan negativ stress förebyggas och motverkas. Medarbetarna kan också involveras i uppföljning och analys av verksamheten och ekonomiskt utfall i stort för att hållas informerade om verksamheten.

Variationer i intäkter och likviditetsanalys

Årsdebiterad förskottstaxa underlättar budgetarbetet och erfarenheter från kommuner när livsmedelsområdet gick över till efterhandsdebitering visar att intäkterna minskade något jämfört med när fast taxa tillämpades. Det är troligt att utfallet blir detsamma på alkohol- och tobaksområdet, särskilt under perioden innan efterhandsdebitering blivit en naturlig del av det dagliga arbetet.

Antalet tillståndshavare är någorlunda konstant över tid, men prövningsavgifter varierar med antalet ansöknings- och anmälningsärenden. Detta medför att intäkterna och därmed likviditeten varierar över året. Flera tillsynsområden inom Miljösamverkan har redan gått över till efterhandsdebitering och det finns hos miljökontoret bred erfarenhet av att hantera ekonomin kopplad till efterhandsdebitering.

Nämnden ser i nuläget ingen risk för negativ likviditet kopplad till införandet av de nya ansvarsområdena.

Dir § 4 forts.

Höjda taxor 2027

Eftersom systemet med efterhandsdebitering är nytt finns det inga egna tillförlitliga data för ekonomiskt utfall. Miljökontoret har utifrån kända data, främst från Lidköpings TiS, gjort prognoser men det finns risker. Om färre timmar än beräknat debiteras och Miljösamverkan ligger kvar på samma kostnadsnivå medför det att timavgiftens storlek behöver höjas eller att medlemsbidrag behöver skjutas till redan det andra verksamhetsåret 2027.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg behandlade ärendet vid sitt sammanträde onsdagen den 7 maj 2025 och beslutade att föreslå Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg att föreslå kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta den nya taxan.

Efter beslut hos direktionen skickas ärendet till medlemskommunerna för beslut i respektive medlems kommunfullmäktige under hösten 2025.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2025-06-10

Miljönämndens beslut, MN § 21, 2025-05-07, med bilaga Taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Bilaga

Taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: Lena Catarina Hulmarker
Date: 2025-06-23 14:01:53
BankID refno: 01979caa-728e-7ad5-b0ca-191d515363f1

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Catrin Hulmarker

Signed by: TORBJÖRN COLLING
Date: 2025-06-23 14:20:54
BankID refno: 01979cbb-dff4-79f7-802d-71d9c188d060

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Torbjörn Colling

Signed by: ELEONOR DAAG
Date: 2025-06-23 16:20:52
BankID refno: 01979d29-acc4-7dcd-a823-c6a7de581d58

Sekreterare: Eleonor Daag

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Denna taxa träder i kraft den **1 januari 2026** och ersätter tidigare taxor för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. De tidigare taxorna upphör att gälla den 31 december 2025. Taxan tillämpas på ärenden som startas från och med den 1 januari 2026.

Inledande bestämmelser

1 §

Denna taxa gäller avgifter för Miljönämnden östra Skaraborgs verksamhet enligt alkohollagen (2010:1622), lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel samt förordningar och föreskrifter meddelade med stöd av dessa lagar.

Avgifterna i denna taxa avser myndighetsutövning och omfattas därmed inte av mervärdesskatt.

2 §

Avgiftsskyldig är den som är föremål för nämndens prövning eller tillsyn inom något av områdena som anges i 1 §.

3 §

Avgift tas inte ut för

1. tillsyn som föranleds av klagomål och inte kräver utredning
2. handläggning som föranleds av att beslut överklagas
3. framtagande av ansökan om utdömande av vite.

4 §

Beslut om nedsättning eller efterskänkande av avgift får fattas av nämnden om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art och omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid eller någon annan omständighet.

Timavgift

5 §

Avgift betalas:

1. i förhållande till den faktiskt nedlagda handläggningstiden i det enskilda ärendet (**timavgift**), dock minst en halv timme, och
2. enligt de andra grunder som anges i taxan.

Avgift betalas efter prövning eller tillsyn.

Vid tillämpning av denna taxa är timavgiften per hel timme handläggningstid densamma som gällande timavgift för nämndens verksamhet med händelsestyrd kontroll enligt livsmedelslagen.

6 §

Avgiften för ett ärende beräknas genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med den aktuella timavgiften.

För tillsyn och kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 samt lördagar, helgafter och helgdagar tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

7 §

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, tillsyn, provtagning, beredning i övrigt av ärendet samt föredragning av beslut.

Avgift för inställelse

8 §

Vid tillämpningen av denna taxa ska inställelseavgift tas ut per tillsynstillfälle på plats (resor till och från). Detta gäller vid planerad och händelsestyrd tillsyn samt vid platsbesök i samband med ansökan om serveringstillstånd.

Inställelseavgiften är densamma som gällande inställelseavgift för nämndens verksamhet enligt livsmedelslagen.

Avgift för provtagning och analyser av prover

9 §

Avgift får tas ut för faktiska kostnader för provtagning och analys av prover till följd av tillsynen.

Betalning av avgift

10 §

Avgiften ska betalas efter beslut av nämnden som också tar emot avgiften. Betalning ska ske inom den tid som anges i beslut om avgift eller i faktura.

Verkställighet

11 §

Av 10 kap. 1 § alkohollagen följer att ett beslut om avgift enligt alkohollagen som tas ut med stöd av denna taxa gäller omedelbart om inte något annat anges i beslutet.

Nämnden får besluta att dess beslut om avgift enligt lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel som tas ut med stöd av denna taxa ska gälla omedelbart.

12 §

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg får besluta om redaktionella ändringar i taxan för att korrigera fel eller förbättra läsbarheten.

Överklagande

14 §

Nämndens beslut om avgift enligt denna taxa överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: Lena Catarina Hulmarker

Date: 2025-06-23 14:01:14

BankID refno: 01979ca9-c86f-7e57-8980-bca8859afac6

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Catrin Hulmarker

Signed by: TORBJÖRN COLLING

Date: 2025-06-23 14:19:05

BankID refno: 01979cba-23ca-7d9b-aa57-5f3bde3fa268

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Torbjörn Colling

Kommunstyrelsen

Ks § 100

2025-198

Ny avfallstaxa Avfall & Återvinning Skaraborg att gälla från 1 januari 2026

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

- anta förslag till ny avfallstaxa att träda i kraft 1 januari 2026, samt att
- bemyndiga kommunalförbundet Avfall & Återvinnings direktion att fatta beslut om inom vilka områden respektive insamlingsmetod används samt tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall och förpackningar, bilaga 1 och 2.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg (AÅS) förslag till taxa reglerar avgifter för sophämtning, tömning av enskilda avloppsanläggningar, hämtning av latrin, returpapper samt övriga avgifter. Den totala avgiften består av en grundavgift och en hämtningsavgift. Utöver ovanstående reglerar även taxan normalabonnemang, i form av kärtyper och hämtningsintervall, för insamling av förpackningar. Kostnaden för det sistnämnda ska täckas av den förpackningsavgift som producenterna betalar.

AÅS har tagit fram en tidplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar (se bilaga 1 och 2). För Hjo kommun planeras insamling för flerbostadshus och verksamheter ske hösten 2025, för småhus hösten 2027 och för fritidshus våren 2028.

Beslutsunderlag

Verksamhetsutvecklarens missiv, 2025-07-29

Verksamhetsutvecklarens tjänsteskrivelse, 2025-07-29

D § 31, Beslut om förslag till avfallstaxa 2026

Förslag till "Avfallstaxa 2026"

Avfallstaxa 2026 med markerade ändringar jämfört med avfallstaxa 2025

Ändringar till taxa 2026

Bilaga 1 och 2

Skickas till

Avfall & Återvinning Skaraborg

Enhet

Kansliet

Datum

2025-07-29

Dnr

KS 2025-000198

Handläggare

Karl-Johan Johansson

Mottagare

Kommunfullmäktige

Avfall & Återvinning Skaraborg: Avfallstaxa, ikraftträdande 2026-01-01

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

- anta förslag till ny avfallstaxa att träda i kraft 1 januari 2026, samt att
- bemyndiga kommunalförbundet Avfall & Återvinnings direktion att fatta beslut om inom vilka områden respektive insamlingsmetod används samt tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall och förpackningar, bilaga 1 och 2.

Sammanfattning

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg (AÅS) förslag till taxa reglerar avgifter för sophämtning, tömning av enskilda avloppsanläggningar, hämtning av latrin, returpapper samt övriga avgifter. Den totala avgiften består av en grundavgift och en hämningsavgift. Utöver ovanstående reglerar även taxan normalabonnemang, i form av kärtyper och hämningsintervall, för insamling av förpackningar. Kostnaden för det sistnämnda ska täckas av den förpackningsavgift som producenterna betalar.

AÅS har tagit fram en tidplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar (se bilaga 1 och 2). För Hjo kommun planeras insamling för flerbostadshus och verksamheter ske hösten 2025, för småhus hösten 2027 och för fritidshus våren 2028.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 25-07-29

D § 31 Beslut om förslag till avfallstaxa 2026

Förslag Avfallstaxa 2026

Avfallstaxa 2026 med markerade ändringar jämfört med avfallstaxa 2025

Ändringar till taxa 2026

Bilaga 1 och 2

Skickas till

Avfall & Återvinning Skaraborg

Karl-Johan Johansson
Verksamhetsutvecklare

Enhet

Kansli

Handläggare

Karl-Johan Johansson

Datum

2025-07-29

Mottagare

Kommunfullmäktige

Beteckning

2025-198

Tjänsteskrivelse angående ny avfallstaxa

Sammanfattning

Senast 1 januari 2026 ska enligt gällande lagstiftning obligatorisk insamling av matavfall vara infört vid samtliga hushåll. Tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar finns i bilaga 2. Tidsplanen beslutas av kommunalförbundets direktion. För verksamheter gäller obligatorisk sortering av matavfall from 1 januari 2026.

Nya taxan innehåller inga höjningar av taxan per se, däremot enstaka sänkningar samt fler alternativ för behållare avseende flerbostadshus och verksamheter. Tömning matavfall för flerbostadshus och verksamheter, blir kostnadsfri när det sker i samband med ordinarie tömning av restavfall eller max 1 gång per vecka. Gällande småhus med tvåfackskärl har angivet tömningsintervall tagits bort – hänvisning sker i stället till bilagor med insamlingsmetod och tidplan. AÅS håller fortfarande på och testat vilka fraktioner som ska dela kärl och vilket tömningsintervall som är lämpligt för de olika kärlen. Det gör att de inte vet vilken frekvens som kommer vara aktuell år 2026 och de har därför valt en neutral skrivning.

Småhus:

- Små korrigeringar är gjorda för taxa avseende småhus med tvåfackskärl (samma taxa oavsett kärluppdelning, kärlstorlek, fraktionsindelning och hämtningsintervall)
 - o T.ex. tabell på s. 8 *Avgifter för småhus i områden med tvåfackskärl*
- Kunder med varmkompost i områden där mat- och restavfall delar kärl får kärlet tömt var fjärde vecka i stället för varannan, som standard. Tätare tömning möjligt vid särskilda skäl.

Flerbostadshus och verksamheter¹

- Obligatorisk sortering av matavfall för verksamheter from 1 januari 2026.
- Kostnadsfri tömning av matavfall när det sker i samband med ordinarie tömning av restavfall eller när det sker 1 gång i veckan/ 1 gång varannan vecka.
- Möjligt att nyteckna tätare tömning av matavfall (2 ggr/vecka). Sänkning av avgiften fr. 4410kr till 2200 kr/år.

¹ Förbundet har endast ansvar för att samla in förpackningar från hushåll och samlokaliserade verksamheter. Samlokaliserade verksamheter kan exempelvis vara företag som frisörer eller restauranger som bedriver verksamhet i nära anslutning till hushållen i flerbostadshus och som delar avfallsbehållare och andra avfallsanordningar med hushållen i fastigheten.

- Påsar i varierande storlekar samt påshållare ingår i abonnemanget.
- Kunder med behov av andra påsar/påshållare anskaffar och bekostar det själva.
- Sänkning av taxa för 370 literskärl restavfall samt möjlighet att nyteckna.
- Krantömmande 0-3 kbm; delas upp i 0-1 kbm, 1-2 kbm och 2-3 kbm, eftersom markstående behållare nu ingår i förbundets utbud av behållare för att underlätta införandet av insamling av förpackningar.
- Mindre verksamhet och mindre flerbostadshus kan teckna abonnemang likt småhus.
- Fler alternativ för krantömmande behållare returpapper
- "Vid platsbrist varje/varannan vecka" tas bort som alternativ avseende tömning av plast, kartong, metall, glas.
- För glas: 370-literskärl med 3 hjul ist för 140 l. 140 l möjligt vid max 6 lgh.
- Avgifter för hämtning utöver normalabonnemang förpackningar: sänkning av avgiften om nästan 50%.

Övrigt:

- Enskilda avloppsanläggningar: fler alternativ erbjuds för tömning av fettavskiljare
- Tillägg för gångavstånd: fler "alternativ" = de facto en sänkning. Enskilda avlopp, gräns vid 50 m = "försvårad hämtning" om det överstigs.
- Taxa för komprimator samt sopsugsanläggning

Senast 1 januari 2026 ska enligt gällande lagstiftning obligatorisk insamling av matavfall vara infört vid samtliga hushåll. Tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar finns i bilaga 2. Tidsplanen beslutas av kommunalförbundets direktion.

D § 31 Förslag till avfallstaxa 2026

Beslut

Direktionen föreslår kommunfullmäktige i kommunerna Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda samt Vara att anta förslag till ny avfallstaxa att träda i kraft 1 januari 2026.

Taxan gäller under förutsättning att alla medlemskommunerna; Essunga, Falköping, Grästorp, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda och Vara; fattar beslut i enlighet med direktionens förslag.

Direktionen förslår kommunfullmäktige i kommunerna Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda samt Vara att bemyndiga kommunalförbundet Avfall & Återvinningsdirektion att fatta beslut om inom vilka områden respektive insamlingsmetod används samt tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall och förpackningar, bilaga 1 och 2.

Bakgrund

Efter avgörande av Högsta Förvaltningsdomstolen i december 2013 har beslut om avfallstaxor flyttats från kommunalförbundets direktion till medlemskommuners fullmäktigeförsamlingar. För gemensam avfallstaxa krävs likalydande beslut av de medlemmars fullmäktige som omfattas av taxan.

Bilagor

D\$31.1 Avfallstaxa 2026

D\$31.1 Avfallstaxa 2026 med spårade ändringar

D\$31.2 Ändringar till taxa 2026

D\$31.3 Bilaga 1 och 2 Taxa 2026

Delges

Medlemskommunerna Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda samt Vara.

Avfallstaxa 2026

Antas av kommunfullmäktige i Essunga kommun,
Falköpings kommun, Grästorps kommun, Gullspångs kommun,
Götene kommun, Hjo kommun, Karlsborgs kommun,
Mariestads kommun, Skara kommun, Skövde kommun,
Tibro kommun, Töreboda kommun samt Vara kommun.
Gäller från 2026-01-01

Innehåll

Allmänna bestämmelser.....	3
Principer.....	3
Taxans utformning	3
Grundavgift.....	4
Hämtningsavgift.....	4
Speciella avgifter	4
Återvinningscentraler (ÅVC).....	5
Fastighetsinnehavarens ansvar	5
Betalning	6
Avgifter inklusive mervärdesskatt (moms)	7
Grundavgifter	7
Hämtningsavgifter	7
Abonnemang för småhus	7
Abonnemang för småhus med sommarabonnemang	11
Abonnemang för flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter	14
Korttidsabonnemang för hämtning av matavfall, brännbart avfall, returpapper och latrin vid festivaler, evenemang etc.	19
Abonnemang för hämtning av latrin.....	20
Enskilda avloppsanläggningar	21
Övriga avgifter.....	23

Bild framsida: Kärл för matavfall, restavfall samt förpackningsfraktionerna papp, plast och glas (färgat och ofärgat) i Gullspångs kommun år 2024. Insamlingen görs fastighetsnära i tvåfackskärл, vilket innebär att det är två fraktioner i varje kärл och varje småhus har tre kärл.

Allmänna bestämmelser

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg ansvarar för avfall som kommer från hushåll samt sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll enligt 15 kap. 3 § och 20 § miljöbalken. I detta dokument benämns detta som hushållsavfall.

Kommunen får meddela föreskrifter om att avgift ska betalas enligt Miljöbalken 27 kap 4 §. Insamling av förpackningar ska enligt 6 kap. 1-3 §§ förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar samlas in via kommunens försorg från och med 1 januari 2024. Avfall & Återvinning Skaraborgs ansvar och denna avfallstaxa omfattar till följd av detta, därmed även abonnemang för insamling av förpackningar från hushåll.

Bestämmelser för hanteringen av avfallet finns i avfallsföreskrifter för Avfall & Återvinning Skaraborg.

När ny medlem tillkommer i förbundet sker samordning av den nya kommunens taxa med förbundets taxa. Arbetet med samordningen genomförs successivt och Avfall & Återvinning Skaraborgs direktion föreslår nödvändiga avgifts- och abonnemangsförändringar för att taxorna ska kunna samordnas.

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2026. Avfallstaxan beslutas av kommunfullmäktige.

Principer

Avfallstaxan ska bidra till att styra mot målen i avfallsplanen och vara utformad så att incitament ges till ökat kundengagemang med förbättrad arbetsmiljö och miljöriktigt beteende som följd (Miljöbalken 27 kap 4-6 §§).

Avfallstaxan ska finansiera genomförandet av det kommunala renhållningsansvaret.

Avfallstaxan ska följa likställighetsprincipen så att lika avgifter tas ut för lika abonnemang i samtliga medlemskommuner (Kommunallagen 2 kap. 3 §).

Taxans utformning

I denna taxa regleras avgifter för sophämtning, tömning av enskilda avloppsanläggningar, hämtning av latrin, returpapper samt övriga avgifter. Exempel på övriga avgifter är tillägg för gångavstånd, byte av kärl och hämtning av grovavfall med mera. Den totala avgiften består av en grundavgift och en hämtningsavgift. Tilläggsavgifter debiteras vid gångavstånd till behållare, vid försvårad hämtning eller vid andra omständigheter som anses försvårande.

Utöver ovanstående reglerar denna taxa även normalabonnemang, i form av kärltyper och tömningsfrekvens, för insamling av förpackningar. Kostnaden för denna insamling ska täckas av den förpackningsavgift som producenterna betalar. Efter kommunalförbundets

införande av insamling av förpackningar vid en fastighet betalar därmed fastighetsägarna ingen avgift för insamling av förpackningar för sådana normalabonnemang.

För eventuella överenskommelse utanför vad som framgår som normalabonnemang i avsnitt om förpackningar faktureras fastighetsinnehavaren i enlighet med ”speciella avgifter” nedan.

Grundavgift

Grundavgiften syftar till att finansiera drift av kommunalförbundets återvinningscentraler samt övergripande kostnader såsom information, planering, fakturering och annan administration.

Grundavgiften debiteras fastigheter där hushållsavfall kan uppstå. Grundavgift debiteras enligt fastighetens taxering i fastighetsregistret.

Grundavgiften faktureras även i de fall uppehåll eller befrielse från sophämtning beviljats.

Grundavgift delas in i följande kategorier:

- **Småhus.** En grundavgift tas ut per 1-2 familjshus. En grundavgift tas ut per hushåll i par-, rad- eller kedjehus samt per småhusbyggnad på exempelvis lantbruksenhet.
- **Småhus med sommarabonnemang.** En grundavgift tas ut per småhus med sommarabonnemang. Som småhus med sommarabonnemang räknas småhus som nyttjas och har sophämtning under perioden maj-september samt där ingen är folkbokförd alternativt småhus med uppehåll.
- **Flerbostadshus.** En grundavgift tas ut per lägenhet i flerbostadshus med minst tre lägenheter. Detta innebär förutom vanliga lägenheter även seniorboenden och studentlägenheter men inte sjukhus, hotell, vandrarhem och liknande verksamheter.
- **Verksamhet.** Verksamhetstaxan är tillämplig för alla verksamheter som har lokaler utformade med några slags personalutrymmen, samlingslokaler eller har återkommande behov av sophämtning. Med personalutrymmen avses kontor, fikarum eller dylikt.

Hämningsavgift

Hämningsavgiften syftar till att finansiera kommunalförbundets kostnader för insamling och behandling av hushållsavfallet. Hämningsavgiftens storlek bestäms av behållarstorlek, tömningsintervall och behandlingskostnad.

Speciella avgifter

För tjänster som inte är avgiftssatta eller där speciella förhållanden råder beslutar Avfall & Återvinning Skaraborg om avgift från fall till fall med bland annat ledning av tim- och behandlingskostnader etc.

Om hämtning sker i egen regi används följande timpriser:

Hämtning vid fastighet (egen regi)	Avgift per timme
Komprimerande sopbil med chaufför	2 200 kr
Paketbil med chaufför	1 500 kr
Extra medföljande personal	670 kr

Återvinningscentraler (ÅVC)

Hushållens avlämning vid ÅVC finansieras av grundavgiften. I huvudsak tas enbart avfall från icke-yrkesmässig verksamhet emot vid ÅVC. Mottagning av avfall från yrkesmässig verksamhet sker enbart vid ÅVC där möjlighet att teckna återvinningskort tillhandahålls. *Detta gäller oavsett om det är kommunalt avfall som uppkommit yrkesmässigt eller ej.*

För avfall som uppkommer i yrkesmässig verksamhet tas avgift. Mottagning och mottagningsavgift regleras i separat dokument.

Fastighetsinnehavarens ansvar

Begreppet fastighetsinnehavare definieras i bilaga 1 i avfallsföreskrifter för Avfall & Återvinning Skaraborg.

Fastighetsinnehavaren är ytterst ansvarig för allt avfall som uppkommer på fastigheten och är den som är ansvarig för att teckna abonnemang med Avfall & Återvinning Skaraborg för den del av avfallet som utgörs av hushållsavfall.

Förbundet kan godkänna att samfällighet, vägförening eller liknande får teckna abonnemang i fastighetsinnehavares ställe.

Fastighetsinnehavaren ska snarast anmäla förändringar och felaktigheter avseende:

- ägarförhållanden
- abonnemangets omfattning
- placering av behållare
- utebliven hämtning
- etc.

Anmälan sker antingen till Avfall & Återvinning Skaraborg, dess entreprenörer eller till av förbundet anlitat faktureringsföretag. Har fastighetsinnehavaren inte anmält förändring som medför högre avgift, kan denna påföras retroaktivt.

Betalning

Fastighetsinnehavaren ska betala avgifter till Avfall & Återvinning Skaraborg eller till av förbundet anlitat faktureringsföretag enligt betalningsuppgift på fakturan. Avgifter kan debiteras i förskott. Debiterade avgifter ska betalas vid de tidpunkter som anges på fakturan. Betalas inte avgiften inom tid som anges på fakturan kan påminnelseavgift samt dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från den dag betalning skulle ha skett tillkomma. Om betalning ändå inte sker, går ärendet vidare till inkasso.

En nyttjanderättshavare som är verksamhetsutövare, får fullgöra fastighetsägarens betalningsskyldighet. Förbundet kan skicka betalningsuppgifter till nyttjanderättshavaren. Om nyttjanderättshavaren underlåter betalning har fastighetsägaren fortsatt betalningsansvar.

Avgifter inklusive mervärdesskatt (moms)

Alla avgifter anges inklusive mervärdesskatt (moms).

För att beräkna totalavgiften för abonnemanget adderas grundavgift, hämtningsavgift och eventuella tillägg (till exempel gångavstånd eller avgift för försvårad hämtning).

Grundavgifter

Småhus	1 200 kr per år
Småhus med sommarabonnemang, lägenhet i flerbostadshus samt verksamheter	600 kr per år

Normalt uppkommet avfall från ett hushåll (bohagsavfall) ingår i grundavgiften. Skillnaden i nivå mellan småhus och verksamhet hör samman med att för småhusen ingår även skötsel från fastigheten, inklusive avfall från trädgården, vilket det inte gör för flerbostadshus.

Hämtningsavgifter

Abonnemang för småhus

Hämtningsavgift för småhus där varje fastighetsinnehavare ansvarar för sin avfallshantering och får egen faktura. (jfr samfälligheter under Abonnemang för flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter)

Inom förbundet används olika insamlingsmetoder för småhus. Inom alla insamlingsmetoder gäller samma taxa för hushåll med matavfallskärl som för hushåll med godkänd varmkompost.

- A. *Tvåfackskärl*, vilket innebär att varje kärl används för två fraktioner som skiljs åt med en innervägg. I områden med tvåfackskärl är det obligatorisk sortering och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar.
- B. *Enfackskärl*, det vill säga ett kärl per fraktion. I områden med enfackskärl finns abonnemang för
 - a. Hushåll som sorterar ut matavfall, både i områden där det är obligatoriskt och i områden där det är frivilligt utifrån dispens från Naturvårdsverket.
 - b. Hushåll utan matavfallssortering, utifrån dispens från Naturvårdsverket.
- C. *Gemensam hämtningsplats*, för områden där närboende fastighetsinnehavare delar behållare för att till exempel undvika att trafikera ett bostadsområde med sopbil eller tillmötesgå arbetsmiljökrav.

I områden med tvåfackskärl eller enfackskärl finns möjlighet till:

- D. *Miniabonnemang*, för hushåll som fått beviljat ansökan om förlängt tömningsintervall och har godkänd varmkompost.

/

Förbundet bestämmer inom vilka områden respektive insamlingsmetod används. Dessa framgår av bilaga 1 Insamlingsmetod och standardabonnemang för småhus.

Tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar finns i bilaga 2. Tidsplanen beslutas av förbundsdirektionen.

Delade kärl

Fastighetsinnehavare med bostäder på närliggande tomter kan ansöka om att dela kärl. Upp till 4 fastighetsinnehavare kan dela efter gemensam ansökan som signeras digitalt.

Fastigheter som beviljats delat kärl betalar var sin grundavgift för småhus.

Hämningsavgiften, som enbart tas ut för restavfall, delas mellan deltagande fastigheter

Om 5 eller fler fastighetsinnehavare önskar dela kärl krävs samfällighet eller motsvarande.

Vid delade kärl kan abonnemang tecknas enligt hämningstaxa för småhus eller flerbostadshus.

Fastighetsinnehavare som äger och nyttjar maximalt två småhus inom förbundets område kan ansöka om att dela kärl mellan fastigheterna. Det förutsätter att ett småhus är för året-runt-boende och ett småhus med sommarabonnemang. Enbart året-runt-abonnemanget kan delas.

Avgifter för småhus i områden med tvåfackskärl

Avgifterna avser mat- och restavfall. Taxan gäller även hushåll med godkänd varmkompost och enfackskärl för restavfall inom områden där övriga har tvåfackskärl.

Insamling av förpackningar görs utan avgift från hushållen då A&ÅS erhåller sin ersättning från den förpackningsavgift som producenterna betalar till Naturvårdsverket. Extra kärl kan erhållas vid behov.

Kärlstorlek Tömningsfrekvens	Grundavgift	Hämnings- avgift	Summa avgift, kr/år
Tvåfackskärl med restavfall	1 200 kr	1 200 kr	2 400 kr
Tilläggskärl			
140 liter enfackskärl restavfall		400 kr	400 kr
190 liter enfackskärl restavfall		600 kr	600 kr
240 liter enfackskärl restavfall		800 kr	800 kr
Varmkompost, godkänd			
140-240 liter enfackskärl restavfall med godkänd varmkompost var fjärde vecka	1 200 kr	1 200 kr	2 400 kr

Avgifter för småhus i områden med enfackskärl**Hushåll i småhus som sorterar matavfall**

Avgifter avser mat- och restavfall, både i områden där det är obligatoriskt att sortera matavfall och i områden där det är frivilligt utifrån dispens från Naturvårdsverket. Matavfallsskärlet töms varannan vecka. Tömningsfrekvens för restavfall framgår av tabell. Taxan gäller även hushåll med godkänd varmkompost.

Kärlstorlek för restavfallsskärlet Tömningsfrekvens för restavfallsskärlet	Grundavgift	Hämtningsavgift	Summa avgift, kr/år
140 liter restavfall var fjärde vecka	1 200 kr	800 kr	2 000 kr
190 liter restavfall var fjärde vecka	1 200 kr	1 300 kr	2 500 kr
240 liter restavfall var fjärde vecka	1 200 kr	1 800 kr	3 000 kr
Tätare tömning på grund av särskilda skäl <i>Övriga: kan ej nytecknas</i>			
140 liter restavfall varannan vecka	1 200 kr	1 200 kr	2 400 kr
190 liter restavfall varannan vecka	1 200 kr	1 700 kr	2 900 kr
240 liter restavfall varannan vecka	1 200 kr	2 200 kr	3 400 kr

Hushåll i småhus utan sortering av matavfall

Avgifter avser restavfall, för hushåll utan sortering av matavfall. Endast möjligt i områden där det är frivilligt med matavfallssortering.

Kärlstorlek för restavfallsskärlet Tömningsfrekvens	Grundavgift	Hämtningsavgift	Summa avgift, kr/år
140 liter restavfall varannan vecka	1 200 kr	1 370 kr	2 570 kr
190 liter restavfall varannan vecka	1 200 kr	1 870 kr	3 070 kr
240 liter restavfall varannan vecka	1 200 kr	2 370 kr	3 570 kr
370 liter restavfall (<i>kan ej nytecknas</i>) varannan vecka	1 200 kr	3 370 kr	4 570 kr

Avgifter för småhus med gemensam behållare med enskild fakturering

Avgifter för områden där närboende fastighetsinnehavare delar behållare för att till exempel undvika att trafikera ett bostadsområde med sopbil eller tillmötesgå arbetsmiljökrav. Detta abonnemang kan endast tecknas i samråd med Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS).

Behållartyp och placering fastställs i samråd med A&ÅS. Behållarna töms varannan vecka eller av A&ÅS beslutat lämpligt intervall. Hushållen får var sin faktura och betalar var sin grundavgift samt en särskild hämtningsavgift för gemensam hämtning.

Avfall & Återvinning Skaraborg bestämmer storlek på behållare som beräknas efter 140 liter per kund. Avgifterna anges i kronor per kund och gäller både för områden där det är obligatoriskt att sortera matavfall och i övriga områden.

Gemensamma behållare	Grundavgift	Hämtningsavgift	Summa avgift, kr/år
Hämtning varannan vecka året om	1 200 kr	1 200 kr	2 400 kr

Extrakärl

Särskilda skäl

Kärlstorlek Tömningsfrekvens	Hämtningsavgift kr/år
140 liter restavfall varannan vecka	400 kr
190 liter restavfall varannan vecka	600 kr
240 liter restavfall varannan vecka	800 kr

Avgifter för miniabonnemang för småhus

Miniabonnemang förutsätter beviljad ansökan om förlängt tömningsintervall och godkänd varmkompost. Kärlet ska endast ställas fram då hämtning beställts.

Miniabonnemang och liknande, restavfall	Grundavgift	Hämtningsavgift	Summa avgift, kr/år
Miniabonnemang , Kärl 140 liter Tömning 4 gånger per år	1 200 kr	220 kr	1 420 kr
Årshämtning Tömning 2 gånger per år <i>kan ej nytecknas</i>	1 200 kr	110 kr	1 310 kr
Miniservice Kärl 140 liter Tömning 6 gånger per år <i>kan ej nytecknas</i>	1 200 kr	330 kr	1 530 kr

Abonnemang för småhus med sommarabonnemang

Hämtningsavgift för småhus med sommarabonnemang där varje fastighetsinnehavare ansvarar för sin avfallshantering och får egen faktura. (jfr samfälligheter under Abonnemang för flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter)

Avgifterna avser sophämtning under perioden maj-september. Inom förbundet används olika insamlingsmetoder för småhus med sommarabonnemang. Inom alla insamlingsmetoder gäller samma taxa för hushåll med matavfallskärl som för hushåll med godkänd varmkompost.

- A. *Tvåfackskärl*, vilket innebär att varje kärl används för två fraktioner som skiljs åt med en innervägg. I områden med tvåfackskärl är det obligatorisk sortering och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar.
- B. *Enfackskärl*, det vill säga ett kärl per fraktion. I områden med enfackskärl finns abonnemang för
 - a. Hushåll som sorterar ut matavfall, både i områden där det är obligatoriskt och i områden där det är frivilligt utifrån dispens från Naturvårdsverket
 - b. Hushåll utan matavfallssortering, utifrån dispens från Naturvårdsverket
- C. *Gemensam hämtningsplats*, för områden där närboende fastighetsinnehavare delar behållare för att till exempel undvika att trafikera ett bostadsområde med sopbil eller tillmötesgå arbetsmiljökrav.

I områden med tvåfackskärl eller enfackskärl finns möjlighet till:

- D. *Miniabonnemang*, för hushåll som fått beviljat ansökan om förlängt tömningsintervall och har godkänd varmkompost.

Förbundet bestämmer inom vilka områden respektive insamlingsmetod används. Dessa framgår av bilaga 1 Insamlingsmetod och standardabonnemang för småhus.

Tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar finns i bilaga 2. Tidsplanen beslutas av kommunalförbundets direktion.

Delade kärl

Fastighetsinnehavare med bostäder på närliggande tomter kan ansöka om att dela kärl. Upp till 4 fastighetsinnehavare kan dela efter gemensam ansökan som signeras digitalt. Fastigheter som beviljats delat kärl betalar var sin grundavgift för småhus med sommarabonnemang. Hämtningsavgiften, som enbart tas ut för restavfall, delas mellan deltagande fastigheter.

Om 5 eller fler fastighetsinnehavare önskar dela kärl krävs samfällighet eller motsvarande.

Vid delade kärl kan abonnemang tecknas enligt hämtningstaxa för småhus med sommarabonnemang eller flerbostadshus.

Fastighetsinnehavare som äger och nyttjar maximalt två småhus inom förbundets område kan ansöka om att dela kärl mellan fastigheterna. Det förutsätter att ett småhus är för året-

runt-boende och ett småhus med sommarabonnemang. Enbart året-runt-abonnemanget kan delas.

Avgifter för småhus med sommarabonnemang i områden med tvåfackskärl

Avgifterna avser mat- och restavfall. Taxan gäller även hushåll med godkänd varmkompost och enfackskärl för restavfall inom områden där övriga har tvåfackskärl.

Insamling av förpackningar görs utan avgift från hushållen då A&ÅS erhåller sin ersättning från den förpackningsavgift som producenterna betalar till Naturvårdsverket. Extra kärl kan erhållas vid behov.

Kärlstorlek Tömningsfrekvens	Grundavgift	Hämtnings- avgift	Summa avgift, kr/år
Tvåfackskärl med restavfall	600 kr	840 kr	1 440 kr
Tilläggskärl			
140 liter enfackskärl restavfall		240 kr	240 kr
190 liter enfackskärl restavfall		360 kr	360 kr
Varmkompost, godkänd			
140-240 liter enfackskärl restavfall med godkänd varmkompost var fjärde vecka	600 kr	840 kr	1 440 kr

Avgifter för småhus med sommarabonnemang i områden med enfackskärl

Hushåll i småhus med sommarabonnemang som sorterar matavfall

Avgifter avser mat- och restavfall, både i områden där det är obligatoriskt att sortera matavfall och i områden där det är frivilligt utifrån dispens från Naturvårdsverket. Matavfallskärl töms varannan vecka. Tömningsfrekvens för restavfall framgår av tabell. Taxan gäller även hushåll med godkänd varmkompost.

Kärlstorlek för restavfallskärl Tömningsfrekvens för restavfallskärl	Grundavgift	Hämtnings- avgift	Summa avgift, kr/år
140 liter restavfall var fjärde vecka	600 kr	600 kr	1 200 kr
190 liter restavfall var fjärde vecka	600 kr	900 kr	1 500 kr
240 liter restavfall var fjärde vecka	600 kr	1 200 kr	1 800 kr
Tätare tömning på grund av särskilda skäl <i>Övriga: kan ej nytecknas</i>			
140 liter restavfall varannan vecka	600 kr	840 kr	1 440 kr
190 liter restavfall varannan vecka	600 kr	1 140 kr	1 740 kr

Kärlstorlek för restavfallskärl Tömningsfrekvens för restavfallskärl	Grundavgift	Hämtnings- avgift	Summa avgift, kr/år
240 liter restavfall varannan vecka	600 kr	1 440 kr	2 040 kr

Hushåll i småhus med sommarabonnemang utan sortering av matavfall

Avgifter avser restavfall, för hushåll utan sortering av matavfall. Taxan gäller enbart i områden där det är frivilligt att sortera matavfall.

Kärlstorlek för restavfallskärl Tömningsfrekvens för restavfallskärl	Grundavgift	Hämtnings- avgift	Summa avgift, kr/år
140 liter restavfall varannan vecka	600 kr	600 kr	1 200 kr
190 liter restavfall varannan vecka	600 kr	900 kr	1 500 kr
240 liter restavfall varannan vecka	600 kr	1 200 kr	1 800 kr

Avgifter för småhus med sommarabonnemang med gemensam behållare med enskild fakturering

Avgifter för områden där närboende fastighetsinnehavare delar behållare för att till exempel undvika att trafikera ett bostadsområde med sopbil eller tillmötesgå arbetsmiljökrav. Detta abonnemang kan endast tecknas i samråd med Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS).

Behållartyp och placering fastställs i samråd med A&ÅS. Behållarna töms varannan vecka eller av A&ÅS beslutat lämpligt intervall. Hushållen får var sin faktura och betalar var sin grundavgift samt en särskild hämtningsavgift för gemensam hämtning.

A&ÅS bestämmer storlek på behållare som beräknas efter 140 liter per kund. Avgifterna anges i kronor per kund och gäller både för områden där det är obligatoriskt att sortera matavfall och i övriga områden.

Gemensamma behållare Sommarboende, abonnemang i gemensam behållare	Grundavgift	Hämtnings- avgift	Summa avgift, kr/år
Hämtning varannan vecka under perioden maj- september	600 kr	840 kr	1 440 kr

Abonnemang för flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter

Hämningsavgifter för flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter. Samfälligheter med gemensam avfallshantering innebär att innehavarna till fastigheter ingår i en samfällighet, exempelvis bostadsrättsförening, som ansvarar för avfallshantering likt avfallshantering i flerbostadshus.

Senast 1 januari 2026 ska enligt gällande lagstiftning obligatorisk insamling av matavfall vara infört vid samtliga hushåll. Tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar finns i bilaga 2. Tidsplanen beslutas av kommunalförbundets direktion.

Det är obligatoriskt för verksamheter att sortera matavfall.

För fastigheter där fastighetsnära insamling av förpackningar ännu inte införts gäller fortsatt miljöstyrande avgifter i områden med frivillig utsortering av matavfall. Förbundet har endast ansvar att samla in förpackningar från hushåll och samlokaliserade verksamheter. Samlokaliserade verksamheter kan exempelvis vara företag som frisörer eller restauranger som bedriver verksamhet i nära anslutning till hushållen i flerbostadshus och som delar avfallsbehållare och andra avfallsanordningar med hushållen i fastigheten.

Hämtning av matavfall ska kombineras med abonnemang för restavfall. Avfall & Återvinning Skaraborg avgör minsta antalet kärl.

Miljöavgift för flerbostadshus utan matavfallsortering

Miljöavgift tas ut per lägenhet i flerbostadshus eller per bostadsenhet¹ i samfällighet utan sortering av matavfall. Detta gäller i områden med frivillig utsortering av matavfall.

Miljöavgift	Avgift per lägenhet och år i flerbostadshus/samfällighet
Gäller flerbostadshus som <u>inte</u> sorterar matavfall	570 kr

Avgifter för mat- och restavfall vid flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter

Hämtning av matavfall ska kombineras med abonnemang för restavfall. Avfall & Återvinning Skaraborg avgör minsta antalet kärl.

Innan krantömmande behållare installeras ska Avfall & Återvinning Skaraborg kontaktas. Abonnemang för krantömmande behållare ersätter tidigare abonnemang för underjordsbehållare. Krantömmande behållare kan vara markstående, nedgrävda eller seminedgrävda. Markstående krantömmande behållare tillhandahålls av A&ÅS.

¹ En grundavgift per bostadsenhet, se beskrivning under Taxans utformning/Grundavgift

Observera att särskilt regelverk för krantömmande behållare ska följas.

Matavfall

Tömning av matavfall ska kombineras med abonnemang för restavfall nedan. Tömning av matavfall är kostnadsfri

- när det sker i samband med ordinarie tömning av restavfall eller
- när tömning är 1 gång per vecka eller 1 gång per 2 veckor.

För tömning av matavfall 2 gånger per vecka, som inte sker i samband med ordinarie tömning av restavfall utgår tilläggsavgift med 2 200 kronor per år. Tilläggsavgiften är per behållare och år vid flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering samt verksamheter.

Påsar i storlek 9 liter, 20 liter samt 45 liter ingår i abonnemanget. Påshållare för 9-liters påse ingår.

Kunder som har behov av andra påshållare och påsar än de som tillhandahålls anskaffar och bekostar själv erforderliga hållare, påsar eller säckar helt i papper. Pappret ska vara godkänt för kontakt med livsmedel och ska kunna styrkas (exempelvis genom certifikat EN 13432).

Restavfall

Hämningsavgift för restavfall per behållare och år vid flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering samt verksamheter.

Restavfall Tömningsfrekvens	1 gång / 2 veckor	1 gång / vecka	2 gånger / vecka	3 gånger / vecka
Kärl 140 liter*	1 100 kr	-	-	-
Kärl 190 liter	1 600 kr	3 360 kr	-	-
Kärl 240 liter	2 100 kr	4 410 kr	9 260 kr <i>kan ej nytecknas</i>	-
Kärl 370 liter	3 000 kr	6 300 kr	13 230 kr	-
Kärl 660 liter	4 800 kr	10 080 kr	21 170 kr	44 460 kr <i>kan ej nytecknas</i>
Säck 160-240 liter	1 500 kr <i>kan ej nytecknas</i>	3 150 kr <i>kan ej nytecknas</i>	-	-
Container 3-4 kbm	28 000 kr <i>kan ej nytecknas</i>	-	-	-
Container 5-6 kbm	30 000 kr	63 000 kr	-	-
Container 8 kbm	34 000 kr	71 400 kr	149 940 kr	-
Container 10 kbm	38 000 kr	79 800 kr	167 580 kr	351 920 kr

Flerbostadshus, samfälligheter med gemensam
avfallshantering och verksamheter

Restavfall Tömningsfrekvens	1 gång / 2 veckor	1 gång / vecka	2 gånger / vecka	3 gånger / vecka
Krantömmande behållare 0-1 kbm	9 000 kr	18 900 kr		
Krantömmande behållare 1,1-2 kbm	14 000 kr	29 400 kr		
Krantömmande behållare 2,1-3 kbm	19 600 kr	41 160 kr		
Krantömmande behållare 3,1-5 kbm	23 200 kr	48 720 kr		

* mindre verksamhet och mindre flerbostadshus kan teckna abonnemang likt småhus

**Hämtning av returpapper (tidningar etc) vid flerbostadshus, samfälligheter med gemensam
avfallshantering**

Fastighetsnära insamling av returpapper är frivillig. Hämtningsavgift returpapper per
behållare och år.

Returpapper Tömningsfrekvens	1 gång / 4 veckor	1 gång / 2 veckor	1 gång / vecka (kan ej nytecknas)
Kärl 140 liter	450 kr	945 kr	2 000 kr
Krantömmande behållare 0-1 kbm	3 000 kr		
Krantömmande behållare 1,1-2 kbm	3 500 kr		
Krantömmande behållare 2,1-3 kbm	4 000 kr	8 400 kr	
Krantömmande behållare 3,1-5 kbm (kan ej nytecknas)	4 500 kr		

**Hämtning av förpackningar vid flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering
samt samlokaliserade verksamheter**

Från och med 1 januari 2024 är det endast Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS) eller av
A&ÅS anvisade entreprenörer som får hämta och transportera förpackningsavfall från
hushåll. Senast 1 januari 2027 ska fastighetsnära förpackningsinsamling av de vanligast
förekommande förpackningstyperna finnas på plats för hushåll och samlokaliserade
verksamheter. Verksamheter som har samlokaliserad avfallshantering använder behållare
och andra anordningar tillsammans med hushållen för avfallshantering. A&ÅS hämtar inte
förpackningar från andra än från hushåll och samlokaliserade verksamheter.

De verksamheter som **inte** har avfallshantering samlokaliserad med hushåll har
förpackningsproducenterna fortsatt insamlingsansvar för. För att uppfylla kräver gällande
lagstiftning att det senast utgången av 2026 ska finnas minst en mottagningspunkt per kommun
där verksamheter utan avgift ska kunna lämna sina förpackningar.

För nedanstående abonnemangstyper (normalabonnemang) för hämtning från hushåll
faktureras ingen avgift. A&ÅS erhåller sin ersättning från den förpackningsavgift som

producenterna betalar till Naturvårdsverket. Andra regler gäller för förpackningar från andra verksamheter.

Hämtning från kärl	Behållartyper	Tömningsfrekvens
Förpackningar av plast	Kärl av storlek: 140 liter, 190 liter, 240 liter, 370 liter	Varannan vecka alternativt var 4:e vecka
Förpackningar av kartong	Kärl av storlek: 140 liter, 190 liter, 240 liter, 370 liter, 660 liter	Varannan vecka alternativt var 4:e vecka
Förpackningar av metall	Kärl av storlek: 140 liter, 190 liter, 240 liter, 370 liter	Var 4:e vecka
Förpackningar av ofärgat glas	Kärl: 370 liter med tre hjul. 140 liter möjligt vid max 6 lägenheter	Var 4:e vecka
Förpackningar av färgat glas	Kärl: 370 liter med tre hjul. 140 liter möjligt vid max 6 lägenheter	Var 4:e vecka

Hämtning av förpackningar från krantömmande behållare <i>(Innan krantömmande behållare installeras ska Avfall & Återvinning Skaraborg kontaktas. Observera att särskilt anvisningar för krantömmande behållare ska följas.)</i>	Storlek på krantömmande behållare	Tömningsfrekvens
Förpackningar av papper/kartong	1 - 5 kbm	Varannan vecka alternativt varje vecka
Förpackningar av plast	1 - 5 kbm	Varannan vecka alternativt varje vecka
Förpackningar av metall	1 - 5 kbm	Var 4:e vecka alternativt varannan vecka
Förpackningar av ofärgat glas	1 - 3 kbm	Var 4:e vecka alternativt varannan vecka
Förpackningar av färgat glas	1 - 3 kbm	Var 4:e vecka alternativt varannan vecka

Avgifter för hämtning utöver normalabonnemang

Hämningsavgift för förpackningar per behållare och år.

Hämtning från kärl	1 gång / 2 veckor	1 gång / vecka	2 gånger / vecka (kan ej nytecknas)
Förpackningar av papper/kartong	-	500 kr	1 500 kr
Förpackningar av plast	-	500 kr	1 500 kr
Förpackningar av metall	250 kr	750 kr	-
Förpackningar av ofärgat glas	250 kr	750 kr	-
Förpackningar av färgat glas	250 kr	750 kr	-

För eventuella överenskommelse utöver ovanstående avseende t ex behållare, intervall, insamlingslösningar, extra tömning, annan placering eller utformning än den som anges i

Flerbostadshus, samfälligheter med gemensam
avfallshantering och verksamheter

gällande avfallsföreskrifter och anvisningar faktureras fastighetsinnehavaren i enlighet med
”speciella avgifter” respektive ”försvårad hämtning”.

Signerat av Ciceron SendSign 2025-06-09 15:37:22

Korttidsabonnemang för hämtning av matavfall, brännbart avfall, returpapper och latrin vid festivaler, evenemang etc.

Tecknas efter överenskommelse med Avfall & Återvinning Skaraborg.

Storlek	Hämningsavgift (kr/st. och hämningstillfälle)
Kärl 140-240 liter	615 kr
Kärl 660 liter	775 kr
Container 6 kbm	2 150 kr
Container 8 kbm	2 685 kr
Container 10 kbm	3 220 kr
Latrinkärl	420 kr

Insamling av matavfall och returpapper tillhandahålls enbart i kärl med storlek 140 liter.

Utöver hämningsavgift ovan tillkommer avgift för utställning, hemtagning och rengöring enligt nedan.

Kärl (kr/st.)	385 kr (maximalt faktureras avgift för 5 kärl)
Container (kr/st.)	1 800 kr

Tömning av mobila toalettlösningar faktureras i enlighet med ”speciella avgifter”.

Insamlingsansvaret för förpackningar från festivaler, evenemang etc (avfall från verksamhet/inte från hushåll) ligger enligt 5 kp 2§ 2 punkten i förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar fortsatt kvar på producenterna. Förpackningar från denna typ av verksamhet ska därmed hanteras i enlighet med ansvarig producentorganisations upplägg och riktlinjer.

Abonnemang för hämtning av latrin

Latrinabonnemang	Hämtningsavgift
Helårsabonnemang (26 latrinkärl ingår i abonnemanget)	4 920 kr
Sommarabonnemang under perioden maj – september (6 latrinkärl ingår i abonnemanget)	3 560 kr

Information om hämtningstillfällen meddelas direkt till kund.

Försäljning av extra latrinkärl

Extra latrinkärl kan beställas hos Avfall & Återvinning Skaraborg mot avgift enligt nedan. Försäljning av latrinkärl medges endast till kund med latrinabonnemang.

Försäljning extra latrinkärl	Pris/kärl
Extra latrinkärl (kr/st.)	300 kr

Enskilda avloppsanläggningar

Avfall & Återvinning har insamlingsansvar till avloppsanläggningar dimensionerade upp till 25 personekvivalenter, det vill säga till 5 hushåll. För större anläggningar äger fastighetsinnehavaren själv det fulla ansvaret för tömning och omhändertagande av avfallet från avloppsanläggningen. Se även avsnitt Övriga avgifter för exempelvis försvårad tömning samt akut tömning.

Tömning av minireningsverk/slamavskiljare/sluten tank/behållare	Avgift per tillfälle
Storlek upp till 3,0 kbm	1 370 kr
Storlek 3,1 – 5,0 kbm	1 740 kr
Storlek 5,1 – 8,0 kbm	2 510 kr
För slamavskiljare/sluten tank större än 8 kbm tillkommer för varje ytterligare kbm	290 kr
Avgift för beställd tömning som ej kan utföras på grund av hinder	560 kr

Tömning av kompletterande slamavskiljare (t.ex. BDT-brunn) i samband med tömning av fastighetens ordinarie slamavskiljare/sluten tank	Avgift per tillfälle
Storlek upp till 1 kbm	520 kr
Storlek 1,1 – 3,0 kbm	1 060 kr

Tömning av fettavskiljare	Avgift per tillfälle
Storlek upp till 1 kbm	1 670 kr
Storlek 1,1 – 2,0 kbm	3 050 kr
Storlek 2,1 – 3,0 kbm	4 480 kr
Storlek 3,1 – 6,0 kbm	6 500 kr
Storlek 6,1 – 9,0 kbm	10 375 kr
För fettavskiljare större än 9 kbm tillkommer för varje ytterligare kbm	1 250 kr

Avgifter för hämtning och behandling av fosforfällor

Beställning av hämtning av filtermaterial ska göras minst 5 vardagar innan hämtning. Utbytt fosforfälla ska på hämtningsdagen vara placerad i enlighet med gällande avfallsföreskrifter med tillhörande anvisningarna.

Kunder med avloppsanläggning med fosforfälla/filtermaterial och som tecknat serviceavtal med avloppsleverantör kan i stället låta avloppsleverantören ta hand om utbytt fosforfälla/filtermaterial. Kund ska på begäran redovisa aktuellt serviceavtal för A&ÅS.

Hämtning och behandling av fosforfällor	Pris per tömning
Hämtning av filtermaterial i säck upp till 500 kg* med kranbil	3 700 kr
Hämtning av filtermaterial i säck över 500 kg med kranbil	4 600 kr
Hämtning av filtermaterial upp till 500 kg med sugbil	3 700 kr
Hämtning av filtermaterial över 500 kg med sugbil	4 600 kr

**Vikten avser fosforfällans vikt i torrt skick, dvs dess vikt innan den installerats.*

Övriga avgifter

Övriga avgifter gäller för alla avfallsslag, om inte annat framgår.

Akut tömning

Avgifter för akut tömning

Avgift för akut tömning av kärl, container eller krantömmande behållare. Gäller när tömning utförs annan dag än ordinarie tömningsdag och utförs vid vardag inom 24 timmar.

Behållare	kr/behållare och tömning
Kärl 140 - 660 liter	600 kr
Container 3-10 kbm	3 230 kr
Krantömmande behållare 0-5 kbm	3 500 kr

Avgifter för akut tömning av enskilt avlopp

Vid beställning av akut tömning för slam, som ska utföras inom 24 timmar från beställning, tillkommer avgifter utöver ordinarie tömningsavgift enligt nedanstående tabell.

Tilläggsavgifter akut tömning	Avgift per tillfälle
Vardag kl. 07-16	990 kr
Vardag kl. 16-07	1 780 kr
Helg	2 130 kr
Storhelg	3 140 kr

Extra hämtningar och tömningar

Medges endast till kund med abonnemang hos Avfall & Återvinning Skaraborg.

Extra säck på ordinarie hämtningsdag

Hämtningsavgift för extra säck/säckar på ordinarie hämtningsdag. Avgiften är per säck och tillfälle.

Avgift för extra säckar på ordinarie hämtningsdag	kr/st och hämtning
Säck 160-240 liter	100 kr

Planerad extra tömning

Tömningsdag fastställs av Avfall & Återvinning Skaraborg eller dess entreprenörer.

Kärlstorlek	kr/behållare och tömning
Kärl 140 – 240 liter	100 kr
Kärl 370 – 660 liter	115 kr
Container	650 kr
Krantömmande behållare	650 kr

Tillägg för gångavstånd

Avfall & Återvinning arbetar fortlöpande med att minska gångavstånd. Eventuella gångavstånd ska godkännas av kommunalförbundet. Nya gångavstånd medges endast i undantagsfall och endast vid särskilda skäl.

	Längd	kr/behållare och tömning
Kärl	0-5,9 meter	0 kr
Kärl	6-9,9 meter	10 kr
Kärl	10-14,9 meter	40 kr
Kärl	15-24,9 meter	150 kr
Kärl	25 meter eller mer	300 kr

Gångavstånd kan i undantagsfall medges upp till maximalt 45 meter.

	Längd	kr/behållare och tömning
Enskilda avlopp, slangdragning	25-50 meter	300 kr

Slangdragning över 50 meter innebär försvårad hämtning.

Tillägg för försvårad tömning

Kärl, säck, container, krantömmande behållare och enskilda avlopp	Avgift/hämtställe och gång
Avser utrymmen med trösklar, trånga utrymmen etc. som ej uppfyller "Anvisningar till avfallsföreskrifter" eller på annat sätt är försvårande.	500 kr
Avser tömning av container som behöver dras fram innan de kan tömmas, dvs står placerade under tak eller dylikt. (Kan ej nytecknas)	250 kr
Krantömmande behållare, byte av fäste	500 kr

Byte och hemtagning av kärl och containrar

Innan byte tas kontakt med Avfall & Återvinning Skaraborg som ombesörjer bytet.

Vid byte av fastighetsinnehavare som önskar annat abonnemang än tidigare fastighetsinnehavare faktureras ingen avgift i samband med abonnemangsbyte.

Byte av behållarstorlek, hemtagning och rengöring av behållare	Avgift per behållare
Kärl	345 kr
Container	1 540 kr
Hemtagning av container	1 540 kr

Felsorteringsavgift

Felsorteringsavgift per behållare med felsorterat avfall. I felsorteringsavgift för kärl ingår planerad extra tömning av behållaren. Tömningen utförs efter korrigering av innehåll. Vid behov av akut extra tömning tillkommer 500 kronor per kärl.

Behållare	kr/behållare och tillfälle
Kärl 140 – 660 liter	200 kr
Krantömmande 0 – 5 kbm	1 750 kr
Container 3-10 kbm	1 750 kr

Avgift för plockanalys (kvalitetskontroll)

A&ÅS utför vid behov plockanalyser hos dem med återkommande kraftiga felsorteringar. Resultatet av plockanalysen återkopplas till fastighetsägaren.

Behållarstorlek	Avgift per behållare (kr/behållare och tillfälle)
140 liter - 660 liter	730 kr
3 kbm - 6 kbm	4 400 kr
8 kbm - 10 kbm	8 800 kr

Avfall insamlat i komprimator, sopsugsanläggning, matavfallstankar etc

Insamling av komprimerat avfall, avfall från sopsugsanläggningar, matavfallstankar etc kan godkännas av kommunalförbundet vid platsbrist eller liknade skäl som godkänts av kommunalförbundet. Anläggningarna ägs av fastighetsägarna och ska vara godkända av kommunalförbundet innan de installeras.

I det fall kommunalförbundets ordinarie avfallsbehållare inte kan användas vid sopsugsanläggningar eller liknade står fastighetsägarna för inköp och skötsel av behållarna. Skötseln ska säkra att miljö- och arbetsmiljösäker tömning kan fortgå.

Vid hämtning av restavfall i sådana anläggningar ska det vara kombinerade med separat utsortering av matavfall och förpackningar.

	Framkörningsavgift kr/behållare och tömning	Avgift kr/m ³ behållare	Avgift kr/ton
Matavfallstank	3 320 kr	1 000 kr	-
Komprimator – restavfall	1 790 kr	-	1 070 kr
Sopsugsanläggning – restavfall	1 530 kr	95 kr	-
Sopsugsanläggning – matavfall	2 560 kr	70 kr	-

Annan hämtning av sorterat hushållsavfall

Hämtning kan beställas av A&ÅS utsedda entreprenörer för avfall från hushåll som annars skulle lämnas vid ÅVC. Hämtning sker endast av sorterat avfall. Hämtning sker enbart av avfall som uppstått i ett hushåll.

Hämtning sker endast i markplan och på den plats som överenskommits A&ÅS insamlingsentreprenör.

Fastighetsinnehavaren ansvarar att sortering, placering och emballering av avfallet sker i enlighet med gällande lagstiftning och avfallsföreskrifter med tillhörande anvisningar. De sorteringsanvisningar som gäller vid ÅVC gäller även för storsäck. Detta innebär att utsortering bland annat ska ske för olika typer av farligt avfall, elavfall, förpackningar, metall, trä och mineraliskt material/konstruktionsmaterial såsom till exempel porslin, keramik och liknade.

Observera att mindre elavfall (tex ljuskällor, bildskärmar, mobiltelefoner, datorer mm) och farligt avfall (tex färgrester, olja, bekämpningsmedel, hushållskemikalier, sprayflaskor och andra tryckkärl) inte ingår i det som kan hämtas nedan. Dessa avfallsslag ska lämnas till en ÅVC. Förpackningar hämtas inte heller i storsäck, dessa lämnas i den fastighetsnära insamlingen, på samlingsplatserna eller på ÅVC.

Sorterat bohagsavfall, vid större städningar (t ex vindstädning, städning av dödsbon etc)

Kostnad för hämtning	
Framkörningsavgift	1 500 kr/hämtning
Möbler och liknade grovavfall	250 kr/enhet
Större elavfall (vitvaror, tvättmaskin, diskmaskin etc)	250 kr/enhet
Hämtning sorterat avfall i storsäck*	
0,5 km	1 000 kr/säck
1 kbm	1 000 kr/säck

*inkluderar storsäck som hämtas på ÅVC under bemannade tider.

För porslin, keramik, kakel och liknande (konstruktionsmaterial) tillhandahålls endast storsäck av storlek 0,5 kbm.

Observera även att det är vanligt om du skänker dina produkter till någon annan att de du skänker till hämtar dess på plats hos dig samt att de som du köpt vitvaror av vanligen tar med den uttjänta varan i samband med att den nya installeras.

Mottagning av avfall från hushåll, vid ÅVC

Avser avfall som uppkommer vid ett hushåll. Se mer under Återvinningscentral i taxans inledande del.

	Avgift per styck
Hushållens sorterade avfall	0 kr
Blandade säck- och kärlsopor (endast vid Falevi ÅVC) Gäller enbart vid gällande undantag från sophämtning med hänvisning i beslutet att avfallet ska lämnas på ÅVC (kan ej nyteckas)	200 kr

Beslutad av

Efter beslut kompletteras uppgiften med beslutsdatum

Kommunfullmäktige Essunga kommun

Kommunfullmäktige Falköpings kommun

Kommunfullmäktige Grästorps kommun

Kommunfullmäktige Gullspångs kommun

Kommunfullmäktige Götene kommun

Kommunfullmäktige Hjo kommun

Kommunfullmäktige Karlsborgs kommun

Kommunfullmäktige Mariestads kommun

Kommunfullmäktige Skara kommun

Kommunfullmäktige Skövde kommun

Kommunfullmäktige Tibro kommun

Kommunfullmäktige Töreboda kommun

Kommunfullmäktige Vara kommun

DOKUMENT SIGNATURER

Innehållet i detta dokument är digitalt signerat.
Namn och tidpunkter visas på denna sida.

Signerat av Ciceron SendSign 2025-06-09 15:37:22

Avfallstaxa 202⁶

Antas av kommunfullmäktige i Essunga kommun,
Falköpings kommun, Grästorps kommun, Gullspångs kommun,
Götene kommun, Hjo kommun, Karlsborgs kommun,
Mariestads kommun, Skara kommun, Skövde kommun,
Tibro kommun, Töreboda kommun samt Vara kommun.

Gäller från 2026-01-01

tog bort: 5

tog bort: 2025

Innehåll

[Allmänna bestämmelser.....](#) [3](#)

[Principer.....](#) [3](#)

[Taxans utformning.....](#) [3](#)

[Grundavgift.....](#) [4](#)

[Hämtningsavgift.....](#) [4](#)

[Speciella avgifter.....](#) [4](#)

[Återvinningscentraler \(ÅVC\).....](#) [5](#)

[Fastighetsinnehavarens ansvar.....](#) [5](#)

[Betaling.....](#) [6](#)

[Avgifter inklusive mervärdesskatt \(moms\).....](#) [7](#)

[Grundavgifter.....](#) [7](#)

[Hämtningsavgifter.....](#) [7](#)

[Abonnemang för småhus.....](#) [7](#)

[Abonnemang för småhus med sommarabonnemang.....](#) [11](#)

[Abonnemang för flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter.....](#) [14](#)

[Korttidsabonnemang för hämtning av matavfall, brännbart avfall, returpapper och latrin vid festivaler, evenemang etc.....](#) [19](#)

[Abonnemang för hämtning av latrin.....](#) [20](#)

[Enskilda avloppsanläggningar.....](#) [21](#)

[Övriga avgifter.....](#) [23](#)

Bild framsida: Kärл för matavfall, restavfall samt förpackningsfraktionerna papp, plast och glas (färgat och ofärgat) i Gullspåns kommun år 2024. Insamlingen görs fastighetsnära i tvåfackskärл, vilket innebär att det är två fraktioner i varje kärл och varje småhus har tre kärл.

tog bort: Allmänna bestämmelser 3¶

Principer 3¶

Taxans utformning 3¶

Grundavgift 4¶

Hämtningsavgift 4¶

Speciella avgifter 4¶

Återvinningscentraler (ÅVC) 5¶

Fastighetsinnehavarens ansvar 5¶

Betaling 6¶

Avgifter inklusive mervärdesskatt (moms) 7¶

Grundavgifter 7¶

Hämtningsavgifter 7¶

Abonnemang för småhus 7¶

Abonnemang för småhus med sommarabonnemang 11¶

Abonnemang för flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter 14¶

Korttidsabonnemang för hämtning av matavfall, brännbart avfall, returpapper och latrin vid festivaler, evenemang etc. 18¶

Abonnemang för hämtning av latrin 19¶

Enskilda avloppsanläggningar 20¶

Övriga avgifter 22¶

Allmänna bestämmelser

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg ansvarar för avfall som kommer från hushåll samt sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll enligt 15 kap. 3 § och 20 § miljöbalken. I detta dokument benämns detta som hushållsavfall.

Kommunen får meddela föreskrifter om att avgift ska betalas enligt Miljöbalken 27 kap 4 §. Insamling av förpackningar ska enligt 6 kap. 1-3 §§ förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar samlas in via kommunens försorg från och med 1 januari 2024. Avfall & Återvinning Skaraborgs ansvar och denna avfallstaxa omfattar till följd av detta, därmed även abonnemang för insamling av förpackningar från hushåll.

Bestämmelser för hanteringen av avfallet finns i avfallsföreskrifter för Avfall & Återvinning Skaraborg.

När ny medlem tillkommer i förbundet sker samordning av den nya kommunens taxa med förbundets taxa. Arbetet med samordningen genomförs successivt och Avfall & Återvinning Skaraborgs direktion föreslår nödvändiga avgifts- och abonnemangsförändringar för att taxorna ska kunna samordnas.

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2026. Avfallstaxan beslutas av kommunfullmäktige.

tog bort: 2025

Principer

Avfallstaxan ska bidra till att styra mot målen i avfallsplanen och vara utformad så att incitament ges till ökat kundengagemang med förbättrad arbetsmiljö och miljöriktigt beteende som följd (Miljöbalken 27 kap 4-6 §§).

Avfallstaxan ska finansiera genomförandet av det kommunala renhållningsansvaret.

Avfallstaxan ska följa likställighetsprincipen så att lika avgifter tas ut för lika abonnemang i samtliga medlemskommuner (Kommunallagen 2 kap. 3 §).

Taxans utformning

I denna taxa regleras avgifter för sophämtning, tömning av enskilda avloppsanläggningar, hämtning av latrin, returpapper samt övriga avgifter. Exempel på övriga avgifter är tillägg för gångavstånd, byte av kärl och hämtning av grovavfall med mera. Den totala avgiften består av en grundavgift och en hämtningsavgift. Tilläggsavgifter debiteras vid gångavstånd till behållare, vid försvårad hämtning eller vid andra omständigheter som anses försvårande.

Utöver ovanstående reglerar denna taxa även normalabonnemang, i form av kärlyper och tömningsfrekvens, för insamling av förpackningar. Kostnaden för denna insamling ska täckas av den förpackningsavgift som producenterna betalar. Efter kommunalförbundets

tog bort: hämtningsintervall

Allmänna bestämmelser

införande av insamling av förpackningar vid en fastighet betalar därmed fastighetsägarna ingen avgift för insamling av förpackningar för sådana normalabonnemang.

För eventuella överenskommelse utanför vad som framgår som normalabonnemang i avsnitt om förpackningar faktureras fastighetsinnehavaren i enlighet med "speciella avgifter" nedan.

Grundavgift

Grundavgiften syftar till att finansiera drift av kommunalförbundets återvinningscentraler samt övergripande kostnader såsom information, planering, fakturering och annan administration.

Grundavgiften debiteras fastigheter där hushållsavfall kan uppstå. Grundavgift debiteras enligt fastighetens taxering i fastighetsregistret.

Grundavgiften faktureras även i de fall uppehåll eller befrielse från sophämtning beviljats.

Grundavgift delas in i följande kategorier:

- **Småhus.** En grundavgift tas ut per 1-2 familjshus. En grundavgift tas ut per hushåll i par-, rad- eller kedjehus samt per småhusbyggnad på exempelvis lantbruksenhet.
- **Småhus med sommarabonnemang.** En grundavgift tas ut per småhus med sommarabonnemang. Som småhus med sommarabonnemang räknas småhus som nyttjas och har sophämtning under perioden maj-september samt där ingen är folkbokförd alternativt småhus med uppehåll.
- **Flerbostadshus.** En grundavgift tas ut per lägenhet i flerbostadshus med minst tre lägenheter. Detta innebär förutom vanliga lägenheter även seniorboenden och studentlägenheter men inte sjukhus, hotell, vandrarhem och liknande verksamheter.
- **Verksamhet.** Verksamhetstaxan är tillämplig för alla verksamheter som har lokaler utformade med några slags personalutrymmen, samlingslokaler eller har återkommande behov av sophämtning. Med personalutrymmen avses kontor, fikarum eller dylikt.

tog bort: ,

tog bort: del

tog bort: En grundavgift tas ut per anläggning, det vill säga den fysiska anläggning där behållaren töms.

Hämningsavgift

Hämningsavgiften syftar till att finansiera kommunalförbundets kostnader för insamling och behandling av hushållsavfallet. Hämningsavgiftens storlek bestäms av behållarstorlek, tömningsintervall och behandlingskostnad.

tog bort: hämningsintervall

Speciella avgifter

För tjänster som inte är avgiftssatta eller där speciella förhållanden råder beslutar Avfall & Återvinning Skaraborg om avgift från fall till fall med bland annat ledning av tim- och behandlingskostnader etc.

Allmänna bestämmelser

Om hämtning sker i egen regi används följande timpriser:

Hämtning vid fastighet (egen regi)	Avgift per timme
Komprimerande sopbil med chaufför	2 200 kr
Paketbil med chaufför	1 500 kr
Extra medföljande personal	670 kr

tog bort: 650

Återvinningscentraler (ÅVC)

Hushållens avlämning vid ÅVC finansieras av grundavgiften. I huvudsak tas enbart avfall från icke-yrkesmässig verksamhet emot vid ÅVC. Mottagning av avfall från yrkesmässig verksamhet sker enbart vid ÅVC där möjlighet att teckna återvinningskort tillhandahålls. Detta gäller oavsett om det är kommunalt avfall som uppkommit yrkesmässigt eller ej.

För avfall som uppkommer i yrkesmässig verksamhet tas avgift. Mottagning och mottagningsavgift regleras i separat dokument.

Fastighetsinnehavarens ansvar

Begreppet fastighetsinnehavare definieras i bilaga 1 i avfallsföreskrifter för Avfall & Återvinning Skaraborg.

Fastighetsinnehavaren är ytterst ansvarig för allt avfall som uppkommer på fastigheten och är den som är ansvarig för att teckna abonnemang med Avfall & Återvinning Skaraborg för den del av avfallet som utgörs av hushållsavfall.

Förbundet kan godkänna att samfällighet, vägförening eller liknande får teckna abonnemang i fastighetsinnehavares ställe.

Fastighetsinnehavaren ska snarast anmäla förändringar och felaktigheter avseende:

- ägarförhållanden
- abonnemangets omfattning
- placering av behållare
- utebliven hämtning
- etc.

Anmälan sker antingen till Avfall & Återvinning Skaraborg, dess entreprenörer eller till av förbundet anlitat faktureringsföretag. Har fastighetsinnehavaren inte anmält förändring som medför högre avgift, kan denna påföras retroaktivt.

Betalning

Fastighetsinnehavaren ska betala avgifter till Avfall & Återvinning Skaraborg eller till av förbundet anlitat faktureringsföretag enligt betalningsuppgift på fakturan. Avgifter kan debiteras i förskott. Debiterade avgifter ska betalas vid de tidpunkter som anges på fakturan. Betalas inte avgiften inom tid som anges på fakturan kan påminnelseavgift samt dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från den dag betalning skulle ha skett tillkomma. Om betalning ändå inte sker, går ärendet vidare till inkasso.

En nyttjanderättshavare som är verksamhetsutövare, får fullgöra fastighetsägarens betalningsskyldighet. Förbundet kan skicka betalningsuppgifter till nyttjanderättshavaren. Om nyttjanderättshavaren underlåter betalning har fastighetsägaren fortsatt betalningsansvar.

Avgifter inklusive mervärdesskatt (moms)

Alla avgifter anges inklusive mervärdesskatt (moms).

För att beräkna totalavgiften för abonnemanget adderas grundavgift, hämningsavgift och eventuella tillägg (till exempel gångavstånd eller avgift för försvårad hämtning).

Grundavgifter

Småhus	1 200 kr per år
Småhus med sommarabonnemang, lägenhet i flerbostadshus samt verksamheter	600 kr per år

Normalt uppkommet avfall från ett hushåll (bohagsavfall) ingår i grundavgiften. Skillnaden i nivå mellan småhus och verksamhet hör samman med att för småhusen ingår även skötsel från fastigheten, inklusive avfall från trädgården, vilket det inte gör för flerbostadshus.

Hämningsavgifter

Abonnemang för småhus

Hämningsavgift för småhus där varje fastighetsinnehavare ansvarar för sin avfallshantering och får egen faktura. (jfr samfälligheter under Abonnemang för flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter)

Inom förbundet används olika insamlingsmetoder för småhus. Inom alla insamlingsmetoder gäller samma taxa för hushåll med matavfallskärl som för hushåll med godkänd varmkompost.

- A. *Tvåfackskärl*, vilket innebär att varje kärl används för två fraktioner som skiljs åt med en innervägg. I områden med tvåfackskärl är det obligatorisk sortering och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar.
- B. *Enfackskärl*, det vill säga ett kärl per fraktion. I områden med enfackskärl finns abonnemang för
 - a. Hushåll som sorterar ut matavfall, både i områden där det är obligatoriskt och i områden där det är frivilligt utifrån dispens från Naturvårdsverket.
 - b. Hushåll utan matavfallssortering, utifrån dispens från Naturvårdsverket.
- C. *Gemensam hämningsplats*, för områden där närboende fastighetsinnehavare delar behållare för att till exempel undvika att trafikera ett bostadsområde med sopbil eller tillmötesgå arbetsmiljökrav.

I områden med tvåfackskärl eller enfackskärl finns möjlighet till:

- D. *Miniabonnemang*, för hushåll som fått beviljat ansökan om förlängt tömningsintervall och har godkänd varmkompost.

Förbundet bestämmer inom vilka områden respektive insamlingsmetod används. Dessa framgår av bilaga 1 Insamlingsmetod och standardabonnemang för småhus.

Kommenterad [MT1]: Uppdatera bilaga 1 och bilaga 2

Tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar finns i bilaga 2. Tidsplanen beslutas av förbundsdirektionen.

Delade kärl

Fastighetsinnehavare med bostäder på närliggande tomter kan ansöka om att dela kärl. Upp till 4 fastighetsinnehavare kan dela efter gemensam ansökan som signeras digitalt. Fastigheter som beviljats delat kärl betalar var sin grundavgift för småhus. Hämtningsavgiften, som enbart tas ut för restavfall, delas mellan deltagande fastigheter.

tog bort: när det är kärl med restavfall alternativt kärl med mat- och restavfall som delas.

Om 5 eller fler fastighetsinnehavare önskar dela kärl krävs samfällighet eller motsvarande.

Vid delade kärl kan abonnemang tecknas enligt hämtningstaxa för småhus eller flerbostadshus.

Fastighetsinnehavare som äger och nyttjar maximalt två småhus inom förbundets område kan ansöka om att dela kärl mellan fastigheterna. Det förutsätter att ett småhus är för året-runt-boende och ett småhus med sommarabonnemang. Enbart året-runt-abonnemanget kan delas.

Avgifter för småhus i områden med tvåfackskärl

Avgifterna avser mat- och restavfall. Taxan gäller även hushåll med godkänd varmkompost och enfackskärl för restavfall inom områden där övriga har tvåfackskärl.

Insamling av förpackningar görs utan avgift från hushållen då A&ÅS erhåller sin ersättning från den förpackningsavgift som producenterna betalar till Naturvårdsverket. Extra kärl kan erhållas vid behov.

Kärlstorlek Tömningsfrekvens	Grundavgift	Hämtnings- avgift	Summa avgift, kr/år
↕Tvåfackskärl med restavfall	1 200 kr	1 200 kr	2 400 kr
Tilläggskärl			
↕140 liter enfackskärl restavfall		400 kr	400 kr
↕190 liter enfackskärl restavfall		600 kr	600 kr
↕240 liter enfackskärl restavfall		800 kr	800 kr
Varmkompost, godkänd			
140-240 liter enfackskärl restavfall med godkänd varmkompost var fjärde vecka	1 200 kr	1 200 kr	2 400 kr

Kommenterad [MT2]: Gör om tabell så den fungerar oavsett tömningsfrekvens och fraktionsindelning

tog bort: 240 liter t

tog bort: mat- och

tog bort: varannan vecka

tog bort: på grund av särskilda skäl

tog bort: varannan vecka

tog bort: varannan vecka

tog bort: varannan vecka

tog bort: annan

Avgifter för småhus i områden med enfackskärl**Hushåll i småhus som sorterar matavfall**

Avgifter avser mat- och restavfall, både i områden där det är obligatoriskt att sortera matavfall och i områden där det är frivilligt utifrån dispens från Naturvårdsverket. Matavfallsskärlet töms varannan vecka. Tömningsfrekvens för restavfall framgår av tabell. Taxan gäller även hushåll med godkänd varmkompost.

Kärlstorlek för restavfallsskärlet Tömningsfrekvens för restavfallsskärlet	Grundavgift	Hämningsavgift	Summa avgift, kr/år
140 liter restavfall var fjärde vecka	1 200 kr	800 kr	2 000 kr
190 liter restavfall var fjärde vecka	1 200 kr	1 300 kr	2 500 kr
240 liter restavfall var fjärde vecka	1 200 kr	1 800 kr	3 000 kr
Tätare tömning på grund av särskilda skäl <i>Övriga: kan ej nytecknas</i>			
140 liter restavfall varannan vecka	1 200 kr	1 200 kr	2 400 kr
190 liter restavfall varannan vecka	1 200 kr	1 700 kr	2 900 kr
240 liter restavfall varannan vecka	1 200 kr	2 200 kr	3 400 kr

Hushåll i småhus utan sortering av matavfall

Avgifter avser restavfall, för hushåll utan sortering av matavfall. Endast möjligt i områden där det är frivilligt med matavfallssortering.

Kärlstorlek för restavfallsskärlet Tömningsfrekvens	Grundavgift	Hämningsavgift	Summa avgift, kr/år
140 liter restavfall varannan vecka	1 200 kr	1 370 kr	2 570 kr
190 liter restavfall varannan vecka	1 200 kr	1 870 kr	3 070 kr
240 liter restavfall varannan vecka	1 200 kr	2 370 kr	3 570 kr
370 liter restavfall (<i>kan ej nytecknas</i>) varannan vecka	1 200 kr	3 370 kr	4 570 kr

Avgifter för småhus med gemensam behållare med enskild fakturering

Avgifter för områden där närboende fastighetsinnehavare delar behållare för att till exempel undvika att trafikera ett bostadsområde med sopbil eller tillmötesgå arbetsmiljökrav. Detta abonnemang kan endast tecknas i samråd med Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS).

Småhus

Behållartyp och placering fastställs i samråd med A&ÅS. Behållarna töms varannan vecka eller av A&ÅS beslutat lämpligt intervall. Hushållen får var sin faktura och betalar var sin grundavgift samt en särskild hämtningsavgift för gemensam hämtning.

Avfall & Återvinning Skaraborg bestämmer storlek på behållare som beräknas efter 140 liter per kund. Avgifterna anges i kronor per kund och gäller både för områden där det är obligatoriskt att sortera matavfall och i övriga områden.

Gemensamma behållare	Grundavgift	Hämtningsavgift	Summa avgift, kr/år
Hämtning varannan vecka året om	1 200 kr	1 200 kr	2 400 kr

Extrakärl

Särskilda skäl

Kärlstorlek Tömningsfrekvens	Hämtningsavgift kr/år
140 liter restavfall varannan vecka	400 kr
190 liter restavfall varannan vecka	600 kr
240 liter restavfall varannan vecka	800 kr

Avgifter för miniabonnemang för småhus

Miniabonnemang förutsätter beviljad ansökan om förlängt tömningsintervall och godkänd varmkompost. Kärlet ska endast ställas fram då hämtning beställts.

Miniabonnemang och liknande, restavfall	Grundavgift	Hämtningsavgift	Summa avgift, kr/år
Miniabonnemang , Kärl 140 liter Tömning 4 gånger per år	1 200 kr	220 kr	1 420 kr
Årshämtning Tömning 2 gånger per år <i>kan ej nytecknas</i>	1 200 kr	110 kr	1 310 kr
Miniservice Kärl 140 liter Tömning 6 gånger per år <i>kan ej nytecknas</i>	1 200 kr	330 kr	1 530 kr

Abonnemang för småhus med sommarabonnemang

Hämningsavgift för småhus med sommarabonnemang där varje fastighetsinnehavare ansvarar för sin avfallshantering och får egen faktura. (jfr samfälligheter under Abonnemang för flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter)

Avgifterna avser sophämtning under perioden maj-september. Inom förbundet används olika insamlingsmetoder för småhus med sommarabonnemang. Inom alla insamlingsmetoder gäller samma taxa för hushåll med matavfallskärl som för hushåll med godkänd varmkompost.

- A. *Tvåfackskärl*, vilket innebär att varje kärl används för två fraktioner som skiljs åt med en innervägg. I områden med tvåfackskärl är det obligatorisk sortering och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar.
- B. *Enfackskärl*, det vill säga ett kärl per fraktion. I områden med enfackskärl finns abonnemang för
 - a. Hushåll som sorterar ut matavfall, både i områden där det är obligatoriskt och i områden där det är frivilligt utifrån dispens från Naturvårdsverket
 - b. Hushåll utan matavfallssortering, utifrån dispens från Naturvårdsverket
- C. *Gemensam hämningsplats*, för områden där närboende fastighetsinnehavare delar behållare för att till exempel undvika att trafikera ett bostadsområde med sopbil eller tillmötesgå arbetsmiljökrav.

I områden med tvåfackskärl eller enfackskärl finns möjlighet till:

- D. *Miniabonnemang*, för hushåll som fått beviljat ansökan om förlängt tömningsintervall och har godkänd varmkompost.

Förbundet bestämmer inom vilka områden respektive insamlingsmetod används. Dessa framgår av bilaga 1 Insamlingsmetod och standardabonnemang för småhus.

Tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar finns i bilaga 2. Tidsplanen beslutas av kommunalförbundets direktion.

Delade kärl

Fastighetsinnehavare med bostäder på närliggande tomter kan ansöka om att dela kärl. Upp till 4 fastighetsinnehavare kan dela efter gemensam ansökan som signerats digitalt.

Fastigheter som beviljats delat kärl betalar var sin grundavgift för småhus med sommarabonnemang. Hämningsavgiften, ~~som enbart tas ut för restavfall~~, delas mellan deltagande fastigheter.

Om 5 eller fler fastighetsinnehavare önskar dela kärl krävs samfällighet eller motsvarande.

Vid delade kärl kan abonnemang tecknas enligt hämtningstaxa för småhus med sommarabonnemang eller flerbostadshus.

Fastighetsinnehavare som äger och nyttjar maximalt två småhus inom förbundets område kan ansöka om att dela kärl mellan fastigheterna. Det förutsätter att ett småhus är för året-

tog bort: när det är kärl med restavfall alternativt kärl med mat- och restavfall som delas

Småhus med
sommarabonnemang

runt-boende och ett småhus med sommarabonnemang. Enbart året-runt-abonnemanget kan delas.

Avgifter för småhus med sommarabonnemang i områden med tvåfackskärl

Avgifterna avser mat- och restavfall. Taxan gäller även hushåll med godkänd varmkompost och enfackskärl för restavfall inom områden där övriga har tvåfackskärl.

Insamling av förpackningar görs utan avgift från hushållen då A&ÅS erhåller sin ersättning från den förpackningsavgift som producenterna betalar till Naturvårdsverket. [Extra kärl kan erhållas vid behov.](#)

Kärlstorlek Tömningsfrekvens	Grundavgift	Hämtnings- avgift	Summa avgift, kr/år
1 Tvåfackskärl med restavfall	600 kr	840 kr	1 440 kr
Tilläggskärl			
1 140 liter enfackskärl restavfall		240 kr	240 kr
1 190 liter enfackskärl restavfall		360 kr	360 kr
Varmkompost, godkänd			
1 140-240 liter enfackskärl restavfall med godkänd varmkompost 1 var fjärde vecka	600 kr	840 kr	1 440 kr

tog bort: 240 liter t

tog bort: at- och

tog bort: varannan vecka

tog bort: på grund av särskilda skäl

tog bort: varannan vecka

tog bort: varannan vecka

tog bort: 190

tog bort: varannan

Avgifter för småhus med sommarabonnemang i områden med enfackskärl

Hushåll i småhus med sommarabonnemang som sorterar matavfall

Avgifter avser mat- och restavfall, både i områden där det är obligatoriskt att sortera matavfall och i områden där det är frivilligt utifrån dispens från Naturvårdsverket. Matavfallskärlet töms varannan vecka. Tömningsfrekvens för restavfall framgår av tabell. Taxan gäller även hushåll med godkänd varmkompost.

Kärlstorlek för restavfallskärl Tömningsfrekvens för restavfallskärl	Grundavgift	Hämtnings- avgift	Summa avgift, kr/år
140 liter restavfall var fjärde vecka	600 kr	600 kr	1 200 kr
190 liter restavfall var fjärde vecka	600 kr	900 kr	1 500 kr
240 liter restavfall var fjärde vecka	600 kr	1 200 kr	1 800 kr
Tätare tömning på grund av särskilda skäl <i>Övriga: kan ej nytecknas</i>			
140 liter restavfall varannan vecka	600 kr	840 kr	1 440 kr
190 liter restavfall varannan vecka	600 kr	1 140 kr	1 740 kr

Formaterad tabell

Småhus med sommarabonnemang

Kärlstorlek för restavfallskärl Tömningsfrekvens för restavfallskärl	Grundavgift	Hämtnings- avgift	Summa avgift, kr/år
240 liter restavfall varannan vecka	600 kr	1 440 kr	2 040 kr

Formaterad tabell

Hushåll i småhus med sommarabonnemang utan sortering av matavfall

Avgifter avser restavfall, för hushåll utan sortering av matavfall. Taxan gäller enbart i områden där det är frivilligt att sortera matavfall.

Kärlstorlek för restavfallskärl Tömningsfrekvens för restavfallskärl	Grundavgift	Hämtnings- avgift	Summa avgift, kr/år
140 liter restavfall varannan vecka	600 kr	600 kr	1 200 kr
190 liter restavfall varannan vecka	600 kr	900 kr	1 500 kr
240 liter restavfall varannan vecka	600 kr	1 200 kr	1 800 kr

Avgifter för småhus med sommarabonnemang med gemensam behållare med enskild fakturering

Avgifter för områden där närboende fastighetsinnehavare delar behållare för att till exempel undvika att trafikera ett bostadsområde med sopbil eller tillmötesgå arbetsmiljökrav. Detta abonnemang kan endast tecknas i samråd med Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS).

Behållartyp och placering fastställs i samråd med A&ÅS. Behållarna töms varannan vecka eller av A&ÅS beslutat lämpligt intervall. Hushållen får var sin faktura och betalar var sin grundavgift samt en särskild hämtningsavgift för gemensam hämtning.

A&ÅS bestämmer storlek på behållare som beräknas efter 140 liter per kund. Avgifterna anges i kronor per kund och gäller både för områden där det är obligatoriskt att sortera matavfall och i övriga områden.

Gemensamma behållare Sommarboende, abonnemang i gemensam behållare	Grundavgift	Hämtnings- avgift	Summa avgift, kr/år
Hämtning varannan vecka under perioden maj-september	600 kr	840 kr	1 440 kr

Abonnemang för flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter

Hämningsavgifter för flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter. Samfälligheter med gemensam avfallshantering innebär att innehavarna till fastigheter ingår i en samfällighet, exempelvis bostadsrättsförening, som ansvarar för avfallshantering likt avfallshantering i flerbostadshus.

Senast 1 januari 2026 ska enligt gällande lagstiftning obligatorisk insamling av matavfall vara infört vid samtliga hushåll. Tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar finns i bilaga 2. Tidsplanen beslutas av kommunalförbundets direktion.

Det är obligatoriskt för verksamheter att sortera matavfall.

För fastigheter där fastighetsnära insamling av förpackningar ännu inte införts gäller fortsatt miljöstyrande avgifter i områden med frivillig utsortering av matavfall. Förbundet har endast ansvar att samla in förpackningar från hushåll och samlokaliserade verksamheter. Samlokaliserade verksamheter kan exempelvis vara företag som frisörer eller restauranger som bedriver verksamhet i nära anslutning till hushållen i flerbostadshus och som delar avfallsbehållare och andra avfallsanordningar med hushållen i fastigheten.

Hämtning av matavfall ska kombineras med abonnemang för restavfall. Avfall & Återvinning Skaraborg avgör minsta antalet kärl.

Miljöavgift för flerbostadshus utan matavfallsortering

Miljöavgift tas ut per lägenhet i flerbostadshus eller per bostadsenhet¹ i samfällighet utan sortering av matavfall. Detta gäller i områden med frivillig utsortering av matavfall.

Miljöavgift	Avgift per lägenhet och år i flerbostadshus/samfällighet
Gäller flerbostadshus som <u>inte</u> sorterar matavfall	570 kr

Avgifter för mat- och restavfall vid flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter

Hämtning av matavfall ska kombineras med abonnemang för restavfall. Avfall & Återvinning Skaraborg avgör minsta antalet kärl.

Innan krantömmande behållare installeras ska Avfall & Återvinning Skaraborg kontaktas. Abonnemang för krantömmande behållare ersätter tidigare abonnemang för underjordsbehållare. Krantömmande behållare kan vara markstående, nedgrävda eller seminedgrävda. Markstående krantömmande behållare tillhandahålls av A&ÅS.

¹ En grundavgift per bostadsenhet, se beskrivning under Taxans utformning/Grundavgift

Flerbostadshus, samfälligheter med gemensam
avfallshantering och verksamheter

Observera att särskilt regelverk för krantömmande behållare ska följas.

Matavfall

Tömning av matavfall ska kombineras med abonnemang för restavfall nedan. Tömning av matavfall är kostnadsfri

- när det sker i samband med ordinarie tömning av restavfall eller
- när tömning är 1 gång per vecka eller 1 gång per 2 veckor.

För tömning av matavfall 2 gånger per vecka, som inte sker i samband med ordinarie tömning av restavfall utgår tilläggsavgift med 2 200 kronor per år. Tilläggsavgiften är per behållare och är vid flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering samt verksamheter.

Påsar i storlek 9 liter, 20 liter samt 45 liter ingår i abonnemanget. Påshållare för 9-liters påse ingår.

Kunder som har behov av andra påshållare och påsar än de som tillhandahålls anskaffar och bekostar själv erforderliga hållare, påsar eller säckar helt i papper. Pappret ska vara godkänt för kontakt med livsmedel och ska kunna styrkas (exempelvis genom certifikat EN 13432).

Restavfall

Hämningsavgift för restavfall per behållare och år vid flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering samt verksamheter.

Restavfall <u>Tömningsfrekvens</u>	1 gång / 2 veckor	1 gång / vecka	2 gånger / vecka	3 gånger / vecka
Kärl 140 liter*	1 100 kr	-	-	-
Kärl 190 liter	1 600 kr	3 360 kr	-	-
Kärl 240 liter	2 100 kr	4 410 kr	9 260 kr kan ej nytecknas	-
Kärl 370 liter	3 000 kr	6 300 kr	13 230 kr	-
Kärl 660 liter	4 800 kr	10 080 kr	21 170 kr	44 460 kr kan ej nytecknas
Säck 160-240 liter	1 500 kr kan ej nytecknas	3 150 kr kan ej nytecknas	-	-
Container 3-4 kbm	28 000 kr kan ej nytecknas	-	-	-
Container 5-6 kbm	30 000 kr	63 000 kr	-	-
Container 8 kbm	34 000 kr	71 400 kr	149 940 kr	-
Container 10 kbm	38 000 kr	79 800 kr	167 580 kr	351 920 kr

tog bort: ¶

¶

Kunder som har behov av andra påshållare och påsar än de som tillhandahålls för hushållen anskaffar och bekostar själv erforderliga hållare, påsar eller säckar helt i papper. Pappret ska vara godkänt för kontakt med livsmedel och ska kunna styrkas (exempelvis genom certifikat EN 13432). ¶

¶

Hämningsavgift för matavfall per behållare och år vid flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering samt verksamheter. ¶

¶

Matavfall

Storlek i kubikmeter (kbm)

...

tog bort: Hämningsintervall

tog bort: 3 400

tog bort: 7 140

tog bort: 14 990

tog bort: kan ej nytecknas

tog bort: kan ej nytecknas

Flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering och verksamheter

Restavfall <u>Tömningsfrekvens</u>	1 gång / 2 veckor	1 gång / vecka	2 gånger / vecka	3 gånger / vecka
Krantömmande behållare 0-1 kbm	9 000 kr	18 900 kr		
Krantömmande behållare 1,1-2 kbm	14 000 kr	29 400 kr		
Krantömmande behållare 2,1-3 kbm	19 600 kr	41 160 kr		
Krantömmande behållare 3,1-5 kbm	23 200 kr	48 720 kr		

* mindre verksamhet och mindre flerbostadshus kan teckna abonnemang likt småhus

Hämtning av returpapper (tidningar etc) vid flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering

Fastighetsnära insamling av returpapper är frivillig. Hämtningsavgift returpapper per behållare och år.

Returpapper <u>Tömningsfrekvens</u>	1 gång / 4 veckor	1 gång / 2 veckor	1 gång / vecka (kan ej nytecknas)
Kärl 140 liter	450 kr	945 kr	2 000 kr
Krantömmande behållare 0-1 kbm	3 000 kr		
Krantömmande behållare 1,1-2 kbm	3 500 kr		
Krantömmande behållare 2,1-3 kbm	4 000 kr	8 400 kr	
Krantömmande behållare 3,1-5 kbm (kan ej nytecknas)	4 500 kr		

Hämtning av förpackningar vid flerbostadshus, samfälligheter med gemensam avfallshantering samt samlokalisera verksamheter

Från och med 1 januari 2024 är det endast Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS) eller av A&ÅS anvisade entreprenörer som får hämta och transportera förpackningsavfall från hushåll. Senast 1 januari 2027 ska fastighetsnära förpackningsinsamling av de vanligast förekommande förpackningstyperna finnas på plats för hushåll och samlokalisera verksamheter. Verksamheter som har samlokalisera avfallshantering använder behållare och andra anordningar tillsammans med hushållen för avfallshantering. A&ÅS hämtar inte förpackningar från andra än från hushåll och samlokalisera verksamheter.

De verksamheter som **inte** har avfallshantering samlokalisera med hushåll har förpackningsproducenterna fortsatt insamlingsansvar **för**. För att uppfylla kräver gällande lagstiftning att det senast utgången av 2026 ska finnas minst en mottagningspunkt per kommun där verksamheter utan avgift ska kunna lämna sina förpackningar.

För nedanstående abonnemangstyper (normalabonnemang) för hämtning från hushåll faktureras ingen avgift. A&ÅS erhåller sin ersättning från den förpackningsavgift som

tog bort: Hämtningsintervall

formaterade: Teckensnitt: Inte Fet

tog bort:
0

formaterade: Teckensnitt: 10 pt, Kursiv, Inte Färgöverstrykning

formaterade: Inte Färgöverstrykning

formaterade: Teckensnitt: 10 pt, Kursiv, Inte Färgöverstrykning

tog bort: Hämtningsintervall

tog bort: 0

tog bort: ansvar för att

Flerbostadshus, samfälligheter med gemensam
avfallshantering och verksamheter

producenterna betalar till Naturvårdsverket. Andra regler gäller för förpackningar från
andra verksamheter.

Hämtning från kärl	Behållartyper	Tömningsfrekvens	tog bort:Sidsbrytning.....
Förpackningar av plast	Kärl av storlek: 140 liter, 190 liter, 240 liter, 370 liter	Varannan vecka alternativt var 4:e vecka	tog bort: Hämtningsintervall
Förpackningar av kartong	Kärl av storlek: 140 liter, 190 liter, 240 liter, 370 liter, 660 liter	Varannan vecka alternativt var 4:e vecka	tog bort: Vid platsbrist: varje vecka
Förpackningar av metall	Kärl av storlek: 140 liter, 190 liter, 240 liter, 370 liter	Var 4:e vecka	tog bort: Vid platsbrist: varje vecka
Förpackningar av ofärgat glas	Kärl: 370 liter med tre hjul. 140 liter möjligt vid max 6 lägenheter	Var 4:e vecka	tog bort: Vid platsbrist: varannan vecka
Förpackningar av färgat glas	Kärl: 370 liter med tre hjul. 140 liter möjligt vid max 6 lägenheter	Var 4:e vecka	tog bort: av storlek
			tog bort: Vid platsbrist: varannan vecka
			tog bort: 140 liter
			tog bort: av storlek
			tog bort: Vid platsbrist: varannan vecka
			tog bort: 140 liter

Hämtning av förpackningar från krantömmande behållare (Innan krantömmande behållare installeras ska Avfall & Återvinning Skaraborg kontaktas. Observera att särskilt anvisningar för krantömmande behållare ska följas.)	Storlek på krantömmande behållare	Tömningsfrekvens	tog bort: Hämtningsintervall
Förpackningar av papper/kartong	1 - 5 kbm	Varannan vecka alternativt varje vecka	
Förpackningar av plast	1 - 5 kbm	Varannan vecka alternativt varje vecka	tog bort: 1 000
Förpackningar av metall	1 - 5 kbm	Var 4:e vecka alternativt varannan vecka	tog bort: *
Förpackningar av ofärgat glas	1 - 3 kbm	Var 4:e vecka alternativt varannan vecka	tog bort: 3 600
Förpackningar av färgat glas	1 - 3 kbm	Var 4:e vecka alternativt varannan vecka	tog bort: 1 000
			tog bort: *
			tog bort: 3 600
			tog bort: 500
			tog bort: *
			tog bort: 1 800
			tog bort: 500
			tog bort: *
			tog bort: 1 800
			tog bort: 500
			tog bort: *
			tog bort: 1 800
			tog bort: *Faktureras ej om A&AS godkänt hämtning för normalabonnemang utifrån platsbrist

Avgifter för hämtning utöver normalabonnemang

Hämtningsavgift för förpackningar per behållare och år.

Hämtning från kärl	1 gång / 2 veckor	1 gång / vecka	2 gånger / vecka (kan ej nytecknas)
Förpackningar av papper/kartong	-	500 kr	1 500 kr
Förpackningar av plast	-	500 kr	1 500 kr
Förpackningar av metall	250 kr	750 kr	-
Förpackningar av ofärgat glas	250 kr	750 kr	-
Förpackningar av färgat glas	250 kr	750 kr	-

För eventuella överenskommelse utöver ovanstående avseende t ex behållare, intervall,
insamlingslösningar, extra tömning, annan placering eller utformning än den som anges i

Flerbostadshus, samfälligheter med gemensam
avfallshantering och verksamheter

gällande avfallsföreskrifter och anvisningar faktureras fastighetsinnehavaren i enlighet med
”speciella avgifter” respektive ”försvårad hämtning”.

Korttidsabonnemang för hämtning av matavfall, brännbart avfall, returpapper och latrin vid festivaler, evenemang etc.

Tecknas efter överenskommelse med Avfall & Återvinning Skaraborg.

Storlek	Hämningsavgift (kr/st. och hämningstillfälle)
Kärl 140-240 liter	615 kr
Kärl 660 liter	775 kr
Container 6 kbm	2 150 kr
Container 8 kbm	2 685 kr
Container 10 kbm	3 220 kr
Latrinkärl	420 kr

Insamling av matavfall och returpapper tillhandahålls enbart i kärl med storlek 140 liter.

Utöver hämningsavgift ovan tillkommer avgift för utställning, hemtagning och rengöring enligt nedan.

Kärl (kr/st.)	385 kr (maximalt faktureras avgift för 5 kärl)
Container (kr/st.)	1 800 kr

Tömning av mobila toalettlösningar faktureras i enlighet med "speciella avgifter".

Insamlingsansvaret för förpackningar från festivaler, evenemang etc (avfall från verksamhet/inte från hushåll) ligger enligt 5 kp 2§ 2 punkten i förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar fortsatt kvar på producenterna. Förpackningar från denna typ av verksamhet ska därmed hanteras i enlighet med ansvarig producentorganisations upplägg och riktlinjer.

Abonnemang för hämtning av latrin

Latrinabonnemang	Hämningsavgift
Helårsabonnemang (26 latrinkärl ingår i abonnemanget)	4 920 kr
Sommarabonnemang under perioden maj – september (6 latrinkärl ingår i abonnemanget)	3 560 kr

Information om hämtningstillfällen meddelas direkt till kund.

Försäljning av extra latrinkärl

Extra latrinkärl kan beställas hos Avfall & Återvinning Skaraborg mot avgift enligt nedan. Försäljning av latrinkärl medges endast till kund med latrinabonnemang.

Försäljning extra latrinkärl	Pris/kärl
Extra latrinkärl (kr/st.)	300 kr

Enskilda avloppsanläggningar

Avfall & Återvinning har insamlingsansvar till avloppsanläggningar dimensionerade upp till 25 personekvivalenter, det vill säga till 5 hushåll. För större anläggningar äger fastighetsinnehavaren själv det fulla ansvaret för tömning och omhändertagande av avfallet från avloppsanläggningen. Se även avsnitt Övriga avgifter för exempelvis försvårad tömning samt akut tömning.

Tömning av minireningsverk/slamavskiljare/sluten tank/behållare	Avgift per tillfälle
Storlek upp till 3,0 kbm	1 370 kr
Storlek 3,1 – 5,0 kbm	1 740 kr
Storlek 5,1 – 8,0 kbm	2 510 kr
För slamavskiljare/sluten tank större än 8 kbm tillkommer för varje ytterligare kbm	290 kr
Avgift för beställd tömning som ej kan utföras på grund av hinder	560 kr

Tömning av kompletterande slamavskiljare (t.ex. BDT-brunn) i samband med tömning av fastighetens ordinarie slamavskiljare/sluten tank	Avgift per tillfälle
Storlek upp till 1 kbm	520 kr
Storlek 1,1 – 3,0 kbm	1 060 kr

Tömning av fettavskiljare	Avgift per tillfälle
Storlek upp till 1 kbm	1 670 kr
Storlek 1,1 – 2,0 kbm	3 050 kr
Storlek 2,1 – 3,0 kbm	4 480 kr
<u>Storlek 3,1 – 6,0 kbm</u>	<u>6 500 kr</u>
<u>Storlek 6,1 – 9,0 kbm</u>	<u>10 375 kr</u>
<u>För fettavskiljare större än 9 kbm tillkommer för varje ytterligare kbm</u>	<u>1 250 kr</u>

Enskilda avlopp

Avgifter för hämtning och behandling av fosforfällor

Beställning av hämtning av filtermaterial ska göras minst 5 vardagar innan hämtning. Utbytt fosforfälla ska på hämtningsdagen vara placerad i enlighet med gällande avfallsföreskrifter med tillhörande anvisningarna.

Kunder med avloppsanläggning med fosforfälla/filtermaterial och som tecknat serviceavtal med avloppsleverantör kan i stället låta avloppsleverantören ta hand om utbytt fosforfälla/filtermaterial. Kund ska på begäran redovisa aktuellt serviceavtal för A&ÅS.

Hämtning och behandling av fosforfällor	Pris per tömning
Hämtning av filtermaterial i säck upp till 500 kg* med kranbil	3 700 kr
Hämtning av filtermaterial i säck över 500 kg med kranbil	4 600 kr
Hämtning av filtermaterial upp till 500 kg med sugbil	3 700 kr
Hämtning av filtermaterial över 500 kg med sugbil	4 600 kr

**Vikten avser fosforfällans vikt i torrt skick, dvs dess vikt innan den installerats.*

Övriga avgifter

Övriga avgifter gäller för alla avfallsslag, om inte annat framgår.

Akut tömning

Avgifter för akut tömning

Avgift för akut tömning av kärl, container eller krantömmande behållare. Gäller när tömning utförs annan dag än ordinarie tömningsdag och utförs vid vardag inom 24 timmar.

Behållare	kr/behållare och tömning
Kärl 140 - 660 liter	600 kr
Container 3-10 kbm	3 230 kr
Krantömmande behållare 0-5 kbm	3 500 kr

Avgifter för akut tömning av enskilt avlopp

Vid beställning av akut tömning för slam, som ska utföras inom 24 timmar från beställning, tillkommer avgifter utöver ordinarie tömningsavgift enligt nedanstående tabell.

Tilläggsavgifter akut tömning	Avgift per tillfälle
Vardag kl. 07-16	990 kr
Vardag kl. 16-07	1 780 kr
Helg	2 130 kr
Storhelg	3 140 kr

Extra hämtningar och tömningar

Medges endast till kund med abonnemang hos Avfall & Återvinning Skaraborg.

Extra säck på ordinarie hämtningsdag

Hämtningsavgift för extra säck/säckar på ordinarie hämtningsdag. Avgiften är per säck och tillfälle.

Avgift för extra säckar på ordinarie hämtningsdag	kr/st och hämtning
Säck 160-240 liter	100 kr

Övriga avgifter

Planerad extra tömning

Tömningsdag fastställs av Avfall & Återvinning Skaraborg eller dess entreprenörer.

Kärlstorlek	kr/behållare och tömning
Kärl 140 – 240 liter	100 kr
Kärl 370 – 660 liter	115 kr
Container	650 kr
Krantömmande behållare	650 kr

Tillägg för gångavstånd

Avfall & Återvinning arbetar fortlöpande med att minska gångavstånd. Eventuella gångavstånd ska godkännas av kommunalförbundet. Nya gångavstånd medges endast i undantagsfall och endast vid särskilda skäl.

	Längd	kr/behållare och tömning
Kärl	0-5,9 meter	0 kr
Kärl	6-9,9 meter	10 kr
Kärl	10-14,9 meter	40 kr
Kärl	15-24,9 meter	150 kr
Kärl	25 meter eller mer	300 kr

Gångavstånd kan i undantagsfall medges upp till maximalt 45 meter.

	Längd	kr/behållare och tömning
Enskilda avlopp, slangdragning	25-50 meter	300 kr

Slangdragning över 50 meter innebär försvårad hämtning.

- tog bort: 6
- tog bort: 5
- tog bort: 5
- tog bort: 6
- tog bort: 5
- tog bort: Enskilda avlopp
- tog bort: Över
- tog bort: 6
- Formaterad tabell

formaterade: Teckensnitt:Kursiv

Övriga avgifter

Tillägg för försvårad tömning

Kärl, säck, container, krantömmande behållare och enskilda avlopp	Avgift/hämtställe och gång
Avser utrymmen med trösklar, trånga utrymmen etc. som ej uppfyller "Anvisningar till avfallsföreskrifter" eller på annat sätt är försvårande.	500 kr
Avser tömning av container som behöver dras fram innan de kan tömmas, dvs står placerade under tak eller dylikt. (Kan ej nytecknas)	250 kr
Krantömmande behållare, byte av fäste	500 kr

tog bort: ¶
-----Sidbrytning-----

Byte och hemtagning av kärl och containrar

Innan byte tas kontakt med Avfall & Återvinning Skaraborg som ombesörjer bytet.

Vid byte av fastighetsinnehavare som önskar annat abonnemang än tidigare fastighetsinnehavare faktureras ingen avgift i samband med abonnemangsbyte.

Byte av behållarstorlek, hemtagning och rengöring av behållare	Avgift per behållare
Kärl	345 kr
Container	1 540 kr
Hemtagning av container	1 540 kr

Felsorteringsavgift

Felsorteringsavgift per behållare med felsorterat avfall. I felsorteringsavgift för kärl ingår planerad extra tömning av behållaren. Tömningen utförs efter korrigering av innehåll. Vid behov av akut extra tömning tillkommer 500 kronor per kärl.

Behållare	kr/behållare och tillfälle
Kärl 140 – 660 liter	200 kr
Krantömmande 0 – 5 kbm	1 750 kr
Container 3-10 kbm	1 750 kr

Övriga avgifter

Avgift för plockanalys (kvalitetskontroll)

A&ÅS utför vid behov plockanalyser hos dem med återkommande kraftiga felsorteringar. Resultatet av plockanalysen återkopplas till fastighetsägaren.

Behållarstorlek	Avgift per behållare (kr/behållare och tillfälle)
140 liter - 660 liter	730 kr
3 kbm - 6 kbm	4 400 kr
8 kbm - 10 kbm	8 800 kr

Avfall insamlat i komprimator, sopsugsanläggning, matavfallstankar etc

Insamling av komprimerat avfall, avfall från sopsugsanläggningar, matavfallstankar etc kan godkännas av kommunalförbundet vid platsbrist eller liknade skäl som godkänts av kommunalförbundet. Anläggningarna ägs av fastighetsägarna och ska vara godkända av kommunalförbundet innan de installeras.

I det fall kommunalförbundets ordinarie avfallsbehållare inte kan användas vid sopsugsanläggningar eller liknade står fastighetsägarna för inköp och skötsel av behållarna. Skötseln ska säkra att miljö- och arbetsmiljösäker tömning kan fortgå.

Vid hämtning av restavfall i sådana anläggningar ska det vara kombinerade med separat utsortering av matavfall och förpackningar.

	Framkörningsavgift kr/behållare och tömning	Avgift kr/m ³ behållare	Avgift kr/ton
Matavfallstank	3 320 kr	1 000 kr	=
Komprimator – restavfall	1 790 kr	=	1 070 kr
Sopsugsanläggning – restavfall	1 530 kr	95 kr	=
Sopsugsanläggning – matavfall	2 560 kr	70 kr	=

tog bort: Hämtning och omhändertagande av avfallet i komprimator respektive sopsugsanläggning faktureras i enlighet med "speciella avgifter".

Avgift för matavfallstank

Formaterad tabell

tog bort: , framkörningsavgift

tog bort: Matavfallstank, avgift per kbm behållare

tog bort: 1 000 kr

Annan hämtning av sorterat hushållsavfall

Hämtning kan beställas av A&ÅS utsedda entreprenörer för avfall från hushåll som annars skulle lämnas vid ÄVC. Hämtning sker endast av sorterat avfall. Hämtning sker enbart av avfall som uppstått i ett hushåll.

Hämtning sker endast i markplan och på den plats som överenskommits A&ÅS insamlingsentreprenör.

Övriga avgifter

Fastighetsinnehavaren ansvarar att sortering, placering och emballering av avfallet sker i enlighet med gällande lagstiftning och avfallsföreskrifter med tillhörande anvisningar. De sorteringsanvisningar som gäller vid ÅVC gäller även för storsäck. Detta innebär att utsortering bland annat ska ske för olika typer av farligt avfall, elavfall, förpackningar, metall, trä och mineraliskt material/konstruktionsmaterial såsom till exempel porslin, keramik och liknade.

Observera att mindre elavfall (tex ljuskällor, bildskärmar, mobiltelefoner, datorer mm) och farligt avfall (tex färgrester, olja, bekämpningsmedel, hushållskemikalier, sprayflaskor och andra tryckkärl) inte ingår i det som kan hämtas nedan. Dessa avfallsslag ska lämnas till en ÅVC. Förpackningar hämtas inte heller i storsäck, dessa lämnas i den fastighetsnära insamlingen, på insamlingsplatserna eller på ÅVC.

Sorterat bohagsavfall, vid större städningar (t ex vindstädning, städning av dödsbon etc)

Kostnad för hämtning	
Framkörningsavgift	1 500 kr/hämtning
Möbler och liknade grovavfall	250 kr/enhet
Större elavfall (vitvaror, tvättmaskin, diskmaskin etc)	250 kr/enhet
Hämtning sorterat avfall i storsäck*	
0,5 km	1 000 kr/säck
1 kbm	1 000 kr/säck

*inkluderar storsäck som hämtas på ÅVC under bemannade tider.

För porslin, keramik, kakel och liknande (konstruktionsmaterial) tillhandahållas endast storsäck av storlek 0,5 kbm.

Observera även att det är vanligt om du skänker dina produkter till någon annan att de du skänker till hämtar dess på plats hos dig samt att de som du köpt vitvaror av vanligen tar med den uttjänta varan i samband med att den nya installeras.

Mottagning av avfall från hushåll, vid ÅVC

Avser avfall som uppkommer vid ett hushåll. Se mer under Återvinningscentral i taxans inledande del.

	Avgift per styck
Hushållens sorterade avfall	0 kr
Blandade säck- och kärlsopor (endast vid Falevi ÅVC) Gäller enbart vid gällande undantag från sophämtning med hänvisning i beslutet att avfallet ska lämnas på ÅVC (kan ej nyteckas)	200 kr

tog bort: Sidbrytning

tog bort:

Beslutad av

Beslutad av

Efter beslut kompletteras uppgiften med beslutsdatum

Kommunfullmäktige Essunga kommun

Kommunfullmäktige Falköpings kommun

Kommunfullmäktige Grästorps kommun

Kommunfullmäktige Gullspångs kommun

Kommunfullmäktige Götene kommun

Kommunfullmäktige Hjo kommun

Kommunfullmäktige Karlsborgs kommun

Kommunfullmäktige Mariestads kommun

Kommunfullmäktige Skara kommun

Kommunfullmäktige Skövde kommun

Kommunfullmäktige Tibro kommun

Kommunfullmäktige Töreboda kommun

Kommunfullmäktige Vara kommun

tog bort: 2024-09-30 \$139

tog bort: 2024-10-28 \$112

tog bort: 2024-10-21 \$148

tog bort: 2024-09-19 \$64

tog bort: 2024-09-16 \$108

tog bort: 2024-10-28 \$141

tog bort: 2024-11-25 \$135

tog bort: 2024-09-23 \$128

tog bort: 2024-11-25 \$133

tog bort: 2024-10-21 \$94

tog bort: 2024-10-28 \$76

Ändringar till taxa 2026

- Förbundet kan skicka faktura till nyttjanderättshavare som är verksamhetsutövare, om så önskas. Fortsatt fastighetsägaren som har yttersta betalningsansvaret.

Småhus

- Ändrad text om grundavgift för småhus samt för verksamhet.
- Områden med **tvåfackskärl**.
 - o Samma taxa oavsett kärluppdelning, kärlstorlek, fraktionsindelning och tömningsintervall.
 - o Tagit bort krav på särskilda skäl för att ha extra kärl.
 - o Kunder med varmkompost i områden där mat- och restavfall delar kärl har tömning av restavfall var fjärde vecka som standard. Tätare tömning möjlig med särskilda skäl.

Flerbostadshus och verksamheter

- Tömning av matavfallskärl 2 ggr/vecka kan nytecknas
- Tömning matavfall är kostnadsfri när det sker i samband med ordinarie tömning av restavfall eller max 1 gång per vecka.
- Tilläggsavgift för tömning av matavfall som sker 2 gånger per vecka utan att restavfallet töms samtidigt. Tilläggsavgiften är halvering av taxan för 2025.
- Obligatoriskt för verksamheter att sortera matavfall.
- Tydligare att vi står för matavfallspåsar i 3 storlekar
- Sänkt taxa för 370-liters kärl, som tidigare haft tillägg för arbetsmiljö.
- Krantömmande 0-3 kbm; delas upp i 0-1 kbm, 1-2 kbm och 2-3 kbm, eftersom markstående behållare nu ingår i förbundets utbud av behållare för att underlätta införandet av insamling av förpackningar.

Förpackningar

- Förpackningar; ändrat upplägg för tätare tömning än standardabonnemang och sänkt taxa för tätare tömning.
- Förpackningar – glas – ändrat kärl till 370 liter med tre hjul samt 140 liter möjligt vid upp till 6 lägenheter.

Enskilda avloppsanläggningar

- Fettavskiljare – fler storlekar i taxa 2026; 3,1-6 m³; 6,1-9 m³, tillägg per m³ över 9 m³.

Övriga avgifter

- Dragväg
 - o fler intervall
 - o sänkt taxa för 6-9,9 meter
 - o sänkt taxa för 10- 14,9 meter
- Taxa för komprimator samt sopsugsanläggning

Bilaga 1

Insamlingsmetod och standardabonnemang för småhus 2026

Här nedanför redovisas vilken insamlingsmetod som används i respektive kommun samt vilken kärlstorlek samt tömningsintervall som är standardabonnemang.

Tvåfackskärl

Obligatorisk matavfallsinsamling och fastighetsnära insamling av förpackningar

Med obligatorisk sortering av matavfall samt fastighetsnära insamling av förpackningar. År 2025 pågår testprojekt för att få fram indelning i kärl, kärlstorlek och tömningsfrekvens som bäst motsvarar hushållens behov samt kan finansieras via bidrag för förpackningsinsamling tillsammans med avfallstaxan. För Gullspång samt Torsö anges indelning och tömningsfrekvens år 2025.

Gullspång, indelning och tömningsfrekvens kan komma att ändras

- mat-/restavfall, 1 ggr/2 v; 240 l
- papp-/plastförpackningar, 1 ggr/2 v; 370 l alternativt 1 ggr/4 v; 370 l
- glasförpackningar färgade/ofärgade, 1 ggr/8 v; 240 l

Torsö Mariestad, indelning och tömningsfrekvens kan komma att ändras

- matavfall/pappförpackningar, 1 ggr/2 v; 370 l
- restavfall/plastförpackningar, 1 ggr/4 v; 370 l

Mariestad – med start vår 2026

Skövde – med start höst 2026

Samma för året-runt och sommarabonnemang.

Enfackskärl

Obligatorisk matavfallsinsamling

Essunga, Grästorp och Götene (EGG)

- matavfall, 1 ggr/2 v
- restavfall, 1 ggr/4 v; 190 l

Samma för året-runt och sommarabonnemang.

Frivillig matavfallsinsamling

Frivillig sortering av matavfall förutsatt ny dispens från Naturvårdsverket.

Falköping, Hjo, Karlsborg, Skara, Tibro, Töreboda och Vara. Mariestad, till vår 2026, och Skövde, till höst 2026.

Med matavfallssortering

- matavfall 1 ggr/2 v
- restavfall 1 ggr/4 v; 190 l

Utan matavfallssortering

- brännbart, 1 ggr/2 v; 190 l

Samma för året-runt och sommarabonnemang.

Bilaga 2

Tidsplan för införande av obligatorisk och fastighetsnära insamling av matavfall samt förpackningar

Tidsplan redovisad per kommun

Färgförklaring

År:

Insamlingsentreprenör: avtalstid till och med 2029-02-28

2024	Ohlssons EGG; mat- och restavfall
2025	Ohlssons övriga; mat- och restavfall
2026	Egen regi
2027	Remondis; mat- och restavfall
2028	Wadegårds; förpackningar flerbostadshus entreprenadkommuner
2029	Ej upphandlad; förpackningar småhus entreprenadkommuner

Kommun	Kundgrupp	Obl mat	Obl förp
Essunga	Småhus	jan-2024	sep-2028
Essunga	Fritidshus	maj-2024	maj-2029
Essunga	Flerbostadshus	jun-2024	sep-2026
Essunga	Verksamheter	mar-2025	
Falköping	Småhus	maj-2028	maj-2028
Falköping	Fritidshus	maj-2028	maj-2028
Falköping	Flerbostadshus	maj-2026	maj-2026
Falköping	Verksamheter	dec-2025	
Grästorp	Småhus	jan-2024	sep-2028
Grästorp	Fritidshus	maj-2024	maj-2029
Grästorp	Flerbostadshus	jun-2024	sep-2026
Grästorp	Verksamheter	mar-2025	
Gullspång	Småhus	maj-2024	maj-2024
Gullspång	Fritidshus	maj-2026	maj-2026
Gullspång	Flerbostadshus	sep-2025	sep-2025
Gullspång	Verksamheter	dec-2025	
Götene	Småhus	jan-2024	dec-2027
Götene	Fritidshus	maj-2024	maj-2028
Götene	Flerbostadshus	jun-2024	dec-2025
Götene	Verksamheter	mar-2025	
Hjo	Småhus	sep-2027	sep-2027

Kommun	Kundgrupp	Obl mat	Obl förp
Hjo	Fritidshus	maj-2028	maj-2028
Hjo	Flerbostadshus	sep-2025	sep-2025
Hjo	Verksamheter	dec-2025	
Karlsborg	Småhus	mar-2028	mar-2028
Karlsborg	Fritidshus	maj-2028	maj-2028
Karlsborg	Flerbostadshus	mar-2026	mar-2026
Karlsborg	Verksamheter	dec-2025	
Mariestad	Småhus; Torsö	jun-2025	jun-2025
Mariestad	Småhus; Övriga	maj-2026	maj-2026
Mariestad	Fritidshus	maj-2026	maj-2026
Mariestad	Flerbostadshus	sep-2025	sep-2025
Mariestad	Verksamheter	dec-2025	
Skara	Småhus	dec-2027	dec-2027
Skara	Fritidshus	maj-2028	maj-2028
Skara	Flerbostadshus	dec-2025	dec-2025
Skara	Verksamheter	dec-2025	
Skövde	Småhus	sep-2026	sep-2026
Skövde	Fritidshus	maj-2027	maj-2027
Skövde	Flerbostadshus	dec-2025	dec-2025
Skövde	Verksamheter	dec-2025	
Tibro	Småhus	sep-2027	sep-2027
Tibro	Fritidshus	maj-2028	maj-2028
Tibro	Flerbostadshus	sep-2025	sep-2025
Tibro	Verksamheter	dec-2025	
Töreboda	Småhus	mar-2028	mar-2028
Töreboda	Fritidshus	maj-2028	maj-2028
Töreboda	Flerbostadshus	mar-2026	mar-2026
Töreboda	Verksamheter	dec-2025	
Vara	Småhus	sep-2028	sep-2028
Vara	Fritidshus	maj-2029	maj-2029
Vara	Flerbostadshus	sep-2026	sep-2026
Vara	Verksamheter	dec-2025	

Tidsplan kronologisk utifrån kundgrupp

Klart

Flerbostadshus:

- *Essunga, Grästorp och Götene*: Obligatorisk utsortering av matavfall

Småhus och fritidshus:

- *Essunga, Grästorp och Götene*: Obligatorisk utsortering av matavfall

- *Gullspång*: Tvåfackskärl för mat-/restavfall; papp-/plastförpackningar samt glasförpackningar för året-runt-abonnemang.

Verksamheter, obligatorisk matavfallsortering:

- *Essunga, Grästorp och Götene*: Startat våren 2025.

Plan för 2025 och status

Flerbostadshus och förpackningsinsamling:

- *Gullspång, Götene, Hjo, Mariestad, Skara, Skövde och Tibro*: Införande obligatorisk utsortering av matavfall samt fastighetsnära insamling av förpackningar höst och vinter 2025 hos de som inte sorterar sedan tidigare. Kunder som behöver bygga om medges tid för att genomföra det.
 - *Gullspång, Mariestad och Skövde*: Insamling egen regi
 - *Hjo och Tibro*: Matavfall samlas in av Remondis, medan förpackningar samlas in av Wadegårds.
 - *Götene och Skara*: Matavfall samlas in av Ohlssons, medan förpackningar samlas in av Wadegårds. I Götene är det insamling av förpackningar som startar, då de redan har utsortering av matavfall.

Småhus och fritidshus:

- *Torsö i Mariestad*: Tvåfackskärl för matavfall/pappförpackningar; restavfall/plastförpackningar startas i juni.
- *Gullspång sommarabonnemang*: Uppstart framflyttad till 2026 på grund av problem med leverans av tvåfackskärl.

Verksamheter, obligatorisk matavfallsortering:

- *Essunga, Grästorp och Götene*: Startat våren 2025.
- *Falköping, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda och Vara*: Införande obligatorisk utsortering av matavfall höst och vinter 2025 hos de som inte sorterar sedan tidigare.

Plan för 2026

Flerbostadshus och förpackningsinsamling:

- *Essunga, Falköping, Grästorp, Karlsborg, Töreboda och Vara*: Införande obligatorisk utsortering av matavfall samt fastighetsnära insamling av förpackningar hos de som inte sorterar sedan tidigare. Kunder som behöver bygga om medges tid för att genomföra det.
 - *Karlsborg och Töreboda*: Matavfall samlas in av Remondis, medan förpackningar samlas in av Wadegårds. Införandestart mars.

- *Essunga, Falköping, Grästorp och Vara:* Matavfall samlas in av Ohlssons, medan förpackningar samlas in av Wadegårds. Införandestart maj i Falköping och september i övriga kommuner. I Essunga och Grästorp är det insamling av förpackningar som startar, då de redan har utsortering av matavfall.

Småhus och fritidshus:

I de områden där småhus startats hösten 2025 samt våren 2026 sker första hämtning hos kunder med sommarabonnemang i maj 2026.

- *Gullspång, Mariestad och Skövde:* Obligatorisk matavfallssortering och fastighetsnära insamling av förpackningar.
 - I maj för småhus med sommarabonnemang i Gullspång och i Mariestad för alla småhus.
 - I september för småhus med året-runt-abonnemang i Skövde.

Verksamheter, obligatorisk matavfallssortering:

- Insamling av mat- och restavfall hos nytillkommande verksamheter

Plan för 2027

Flerbostadshus:

- Alla kommuner där insamling startats: Påkoppling av fastigheter som byggt om och fått utökad tid för start.

Småhus och fritidshus:

I de områden där småhus startats hösten 2026 samt våren 2027 sker första hämtning hos kunder med sommarabonnemang i maj 2027

- Start av lösning glas- och metallförpackningar i egen regi, mars 2027
- *Götene, Hjo, Skara, Skövde och Tibro:* Obligatorisk matavfallssortering och fastighetsnära insamling av förpackningar.
 - I maj för småhus med sommarabonnemang i Skövde
 - I september för småhus med året-runt-abonnemang i Hjo och Tibro.
 - I december för småhus med året-runt-abonnemang i Götene och Skara.

Verksamheter, obligatorisk matavfallssortering:

- Insamling av mat- och restavfall hos nytillkommande verksamheter

Plan för 2028

Flerbostadshus:

- Alla kommuner där insamling startats: Påkoppling av fastigheter som byggt om och fått utökad tid för start.

Småhus och fritidshus:

I de områden där småhus startats hösten 2027 samt våren 2028 sker första hämtning hos kunder med sommarabonnemang i maj 2028

- *Essunga, Falköping, Grästorp, Götene, Hjo, Karlsborg, Skara, Tibro, Töreboda och Vara:* Obligatorisk matavfallssortering och fastighetsnära insamling av förpackningar.
 - I mars för småhus med året-runt-abonnemang i Karlsborg och Töreboda.
 - I maj för alla småhus i Falköping och småhus med sommarabonnemang i Götene, Hjo, Karlsborg, Skara, Tibro och Töreboda.
 - I september för småhus med året-runt-abonnemang i Essunga Grästorp och Vara.

Verksamheter, obligatorisk matavfallssortering:

- Insamling av mat- och restavfall hos nytilkommande verksamheter

Plan för 2029

Flerbostadshus:

- Alla kommuner där insamling startats: Påkoppling av fastigheter som byggt om och fått utökad tid för start.

Småhus och fritidshus:

I de områden där småhus startats hösten 2028 sker första hämtning hos kunder med sommarabonnemang i maj 2029

- *Essunga, Grästorp och Vara:* Obligatorisk matavfallssortering och fastighetsnära insamling av förpackningar från maj för småhus med sommarabonnemang.

Verksamheter, obligatorisk matavfallssortering:

- Insamling av mat- och restavfall hos verksamheter som **INTE** finns kundregistret (*föregås av inventering*)

Kommunstyrelsen

Ks § 101

2025-256

Detaljplanen för Skatan och Kråkan m.m. beslut om antagande

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta detaljplanen för kvarteren Skatan och Kråkan m.m. Detaljplanen vinner laga kraft tre veckor efter datum för anslag av kommunfullmäktiges justerade protokoll. Överklagande kan ske till och med detta datum.

Sammanfattning

Detaljplanens syfte är att klargöra förutsättningarna för framtida bostadskompletteringar för såväl den friliggande villabebyggelsen som för flerbostadshusfastigheterna samt säkerställa att den värdefulla kulturmiljön i området bevaras för framtiden. Det reviderade planområdet möjliggör för cirka 10-15 nya bostäder om exploateringsvilja finns. Kommunen bedömer att den nya detaljplanen inte medför betydande miljöpåverkan samt att förslaget följer översiktsplanens intention. Tidigare gällande tomtindelningsbeslut upphävs per automatik för planområdets samtliga delar i samband med att detaljplanen vinner laga kraft.

Planförslaget har varit på samråd under tiden mellan 5 augusti och 2 september 2024 samt på granskning under tiden mellan 3 mars och 7 april 2025. Därefter har ytterligare en granskning skett mellan 2 juli och 14 augusti 2025 för att kommunicera mindre förändringar. Länsstyrelsen har med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10§ PBL och nu kända förhållanden i båda sina granskningsyttranden bedömt att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Samtliga yttranden från de två granskningsomgångarna samt de justeringar av planhandlingen som utförts, finns sammanställda i granskningsutlåtande 1 respektive 2. Under första granskningen har ett flertal sakägare uttryckt ett fortsatt missnöjde kring förtätningen i allmänhet och planbestämmelserna om hushöjder och exploateringsgrad i synnerhet. Inför andra granskningen har konstaterats att hushöjderna för tvåvånga byggnader varit överdimensionerade både i förhållande till behov och omgivningen och de har därför sänkts med en meter. Efter den andra granskningen har enbart redaktionella förändringar utförts.

Beslutsunderlag

Stadsarkitekt/ Plan- och bygghufens missiv, 2025-08-27

Granskningsutlåtande 2 för detaljplan för fastigheterna Skatan och Kråkan m.m, Hjo kommun, Västra Götalands län, 2025-08-27

Granskningsutlåtande 1 för detaljplan för fastigheterna Skatan och Kråkan m.m, Hjo kommun, Västra Götalands län, 2025-05-13

Plankarta

Planbeskrivning

Skickas till

Byggnadsnämnden

Enhet

Plan- och bygg

Handläggare

Matilda Åslin

Datum

2025-08-27

Mottagare

Byggnadsnämnden

Beteckning

Dnr BN 2020-23 I

KS dnr 2025-256

Detaljplanen för Skatan och Kråkan m.m. beslut om antagande.

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen för kvarteren Skatan och Kråkan m.m. Detaljplanen vinner laga kraft tre veckor efter datum för anslag av kommunfullmäktiges justerade protokoll. Överklagande kan ske till och med detta datum.

Ärendebeskrivning

Detaljplanens syfte är att klargöra förutsättningarna för framtida bostadskompletteringar för såväl den friliggande villabebyggelsen som för flerbostadshusfastigheterna samt säkerställa att den värdefulla kulturmiljön i området bevaras för framtiden. Det reviderade planområdet möjliggör för cirka 10-15 nya bostäder om exploateringsvilja finns. Kommunen bedömer att den nya detaljplanen inte medför betydande miljöpåverkan samt att förslaget följer översiktsplanens intention. Tidigare gällande tomtindelningsbeslut upphävs per automatik för planområdets samtliga delar i samband med att detaljplanen vinner laga kraft.

Planförslaget har varit på samråd under tiden mellan 5 augusti och 2 september 2024 samt på granskning under tiden mellan 3 mars och 7 april 2025. Därefter har ytterligare en granskning skett mellan 2 juli och 14 augusti 2025 för att kommunicera mindre förändringar. Länsstyrelsen har med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10§ PBL och nu kända förhållanden i båda sina granskningsyttranden bedömt att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Samtliga yttranden från de två granskningsomgångarna samt de justeringar av planhandlingen som utförts, finns sammanställda i granskningsutlåtande 1 respektive 2. Under första granskningen har ett flertal sakägare uttryckt ett fortsatt missnöje kring förtätningen i allmänhet och planbestämmelserna om hushöjder och exploateringsgrad i synnerhet. Inför andra granskningen har konstaterats att hushöjderna för tvåvånga byggnader varit överdimensionerade både i förhållande till behov och omgivningen och de har därför sänkts med en meter. Efter den andra granskningen har enbart redaktionella förändringar utförts.

Matilda Åslin, Stadsarkitekt, plan- och byggchef Direkt 0503-352 33 E-post matilda.aslin@hjo.se

Granskningsutlåtande 2 för detaljplan för fastigheterna Skatan och Kråkan m.m, Hjo kommun, Västra Götalands län

Sammanfattning av planförslaget

Efter beslut i byggnadsnämnden 2020-11-03, § 78, fick plan- och byggenheten uppdraget att möjliggöra för ytterligare ett bostadshus på fastigheten Skatan 1 samt utöka byggrätten på Skatan 2 med en ny detaljplan. 2024-05-21 kompletterades ärendet med ett nytt beslut i byggnadsnämnden, § 49, avseende planområdets storlek, som nu utvidgades för att kunna hantera fler intressen, inkluderat risken för konflikt mellan bevarande av värdefull kulturmiljö och önskemålet om förtätning. Fastigheten är belägen i Nyestan i Hjos stadskärna. Detaljplanens syfte är att klargöra förutsättningarna för framtida bostadskompletteringar för såväl den friliggande villabebyggelsen som för flerbostadshusfastigheterna samt säkerställa att den värdefulla kulturmiljön i området bevaras för framtiden. Kommunens ambition är att detaljplanen ska förena de två uttryckta inriktningarna i gällande översiktsplan: Hjo bör förtätas med bostadsbebyggelse, i första hand i centrala lägen, och skyddet för befintliga kulturmiljövärden ska stärkas.

Granskningen

I enlighet med PBL (plan- och bygglagen) 5 kap. 18 § har planförslaget varit på samråd mellan 2024-08-05 och 2024-09-22, samt föremål för granskning mellan 2025-03-03 och 2025-04-07 och därefter för ytterligare en granskning mellan 2025-07-02 och 2025-08-13. Berörda sakägare, kommunala instanser, statliga myndigheter, berörda fastighetsägare, organisationer och övriga berörda har underrättats. Förslaget har varit utsänt för kännedom via brev till berörda och funnits tillgängligt på fysiskt hos Hjo kommun och i Kulturkvarteret samt tillgängligt på kommunens hemsida. Efter denna andra granskning har 2 yttranden inkommit. I detta dokument sammanställs och besvaras inkomna synpunkter som berör detaljplanen efter den andra granskningen. Sammanställningen av den första granskningen ingår i Granskningsutlåtande 1. Samtliga yttranden finns att tillgå i sin helhet hos Hjo kommun.

Yttranden i granskningen

Av inkomna yttranden har dessa inget att erinra mot granskningshandlingarna:

Namn	Inkommit
Länsstyrelsen	2025-07-10
Lantmäteriet	2025-07-18

I. Länsstyrelsen Västra Götaland

Sammanfattning:

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Detta yttrande lämnas med stöd av 5 kap. 22 § plan- och bygglagen (PBL). Enligt 5 kap. 22 § PBL ska det av yttrandet framgå om förslaget innebär strida mot någon av de fem ingripandegrunderna.

Länsstyrelsen befarar inte att:

- Riksintresse kommer att skadas påtagligt
- Mellankommunal samordning blir olämplig
- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs
- Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser
- Bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion

Kommunens kommentar

Länsstyrelsens yttrande föranleder ingen kommentar.

2. Lantmäteriet

Sammanfattning:

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2025-06-18) har Lantmäteriet inte funnit anledning till synpunkt.

Kommunens kommentar

Lantmäteriets yttrande föranleder ingen kommentar.

Justeringar inför antagande

Då inkomna synpunkter inte föranleder någon förändring avses detaljplanen kunna antas i oförändrat skick. Endast redaktionella revideringar utförs.

Granskningsutlåtandet har upprättats av Hjo kommun

Matilda Åslin

Stadsarkitekt, plan- och byggchef

Granskningsutlåtande I för detaljplan för fastigheterna Skatan och Kråkan m.m, Hjo kommun, Västra Götalands län

Sammanfattning av planförslaget

Efter beslut i byggnadsnämnden 2020-11-03, § 78, fick plan- och byggenheten uppdraget att möjliggöra för ytterligare ett bostadshus på fastigheten Skatan 1 samt utöka byggrätten på Skatan 2 med en ny detaljplan. 2024-05-21 kompletterades ärendet med ett nytt beslut i byggnadsnämnden, § 49, avseende planområdets storlek, som nu utvidgades för att kunna hantera fler intressen, inkluderat risken för konflikt mellan bevarande av värdefull kulturmiljö och önskemålet om förtätning.

Fastigheten är belägen i Nyestan i Hjos stadskärna. Detaljplanens syfte är att klargöra förutsättningarna för framtida bostadskompletteringar för såväl den friliggande villabebyggelsen som för flerbostadshusfastigheterna samt säkerställa att den värdefulla kulturmiljön i området bevaras för framtiden. Kommunens ambition är att detaljplanen ska förena de två uttryckta inriktningarna i gällande översiktsplan: Hjo bör förtätas med bostadsbebyggelse, i första hand i centrala lägen, och skyddet för befintliga kulturmiljövärden ska stärkas.

Granskningen

I enlighet med PBL (Plan- och bygglagen) 5 kap. 18 § har planförslaget varit ute på granskning under tiden mellan 2025-03-03 och 2025-04-07. Berörda sakägare, kommunala instanser, statliga myndigheter, berörda fastighetsägare, organisationer och övriga berörda har underrättats. Förslaget har varit utsänt för kännedom via brev till berörda och funnits tillgängligt på fysiskt hos Hjo kommun och i Kulturkvarteret samt tillgängligt på kommunens hemsida.

Efter granskningen har 13 yttranden inkommit. I detta dokument sammanställs och besvaras inkomna synpunkter som berör detaljplanen. Samtliga yttranden finns att tillgå i sin helhet på Hjo kommun.

Yttranden i granskningen

Av inkomna yttranden har dessa inget att erinra mot granskningshandlingarna:

Namn	Inkommit
Trafikverket	2025-03-04
Miljösamverkan östra Skaraborg	2025-03-24
Räddningstjänsten Skaraborg	2025-03-05
Västtrafik	2025-03-20

Yttranden har lämnats av:

Namn	Inkommit
1. Länsstyrelsen Västra Götaland	2025-03-28
2. Lantmäteriet	2025-03-20
3. Avfall & Återvinning Skaraborg	2025-03-05
4. Postnord	2025-03-03
5. Sakägare 5	2025-03-04
6. Sakägare 1	2025-04-09
7. Sakägare 2	2025-04-10
8. Sakägare 4	2025-04-10
9. Sakägare 6	2025-04-10

1. Länsstyrelsen Västra Götaland

Sammanfattning:

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Detta yttrande lämnas med stöd av 5 kap. 22 § plan- och bygglagen (PBL). Enligt 5 kap. 22 § PBL ska det av yttrandet framgå om förslaget innebär strida mot någon av de fem ingripandegrunderna.

Länsstyrelsen befarar inte att:

- Riksintresse kommer att skadas påtagligt
- Mellankommunal samordning blir olämplig
- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs
- Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser
- Bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion

Kommunens kommentar

Länsstyrelsens yttrande föranleder ingen kommentar.

2. Lantmäteriet

Sammanfattning:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen behöver förbättras

Fastighetsindelningsbestämmelser – redovisning i planbeskrivningen

Lantmäteriet vill inledningsvis betona att fastighetsindelningsbestämmelser kring rättigheter inte skapar någon rättighet i sig, för det krävs dessutom att servitut bildas vid en lantmäteriförrättning.

När fastighetsindelningsbestämmelser (FIB) införs i en detaljplan ska planprocessen också innefatta prövning av vissa grundläggande krav som ställs i fastighetsbildningslagen (FBL). För reglering av indelningen i *fastigheter* och *servitut* ska villkoren i 3 kap. 1 § (allmänna lämplighetskraven, hur respektive fastighet uppfyller lämplighetsvillkoren) och 5 kap. 4 § 1 st. (båtnadsvillkoret, motivering kring båtnaden av att genomföra fastighetsregleringen) FBL prövas. Redovisningen av prövningen av de paragrafer i FBL som framgår av 4 kap. 18 § 3 st. PBL bör vara i nivå med vad som redovisas i en lantmäteriförrättning med tvångsinslag. Lantmäteriet kan inte finna någon sådan redovisning i planhandlingarna.

Eftersom FIB skapar en lösning till den föreskrivna lösningen och de fastigheter som berörs inte blir planenliga förrän bestämmelserna genomförts, är det betydelsefullt att även effekterna av FIB klargörs i planbeskrivningen. Det skulle också underlätta förståelsen om beskrivning och prövning av fastighetsindelningsbestämmelserna redovisas under särskild rubrik.

Påverkan på gällande tomtindelningar

Inom området som det nya planförslaget berör, finns tomtindelningar:

Tomtindelning: Kråkan, 1684K-9/1945, 1946-08-31

Tomtindelning: Skatan, 1684K-5/1951, 1952-08-15

Tomtindelning: Kv falen, fenix, höken, korpen, m.fl. 1684K-P19, 1877-11-09

I plankartan framgår att tomtindelning från 1877-11-09 samt från 1946-08-31 ska upphävas.

Lantmäteriet vill uppmärksamma kommunen om att när en ny detaljplan bildas över ett område med tomtindelningar, så upphör dessa per automatik i området som den nya planen berör. Om dessa tomtindelningar endast finns inom planområdet, behövs ingen särskild bestämmelse om att tomtindelningen upphör eftersom det är en automatikregel. Det samma gäller även för Tomtindelning Skatan, 1684K-5/1951, 1952-08-15 som också täcks in inom planområdet. Dock kan det gälla något annat för tomtindelningen med beslutsdatum: 1877-11-09. Den berör flera olika kvarter som inte planområdet berör. I fastighetsregistret står att tomtindelningen är delvis upphävd. Kommunen behöver därför se över vilka delar av tomtindelningen som redan är upphävida. Kanske är det enbart Trasten 3 inom det nya planområdet som fortfarande berörs? Då gäller automatikregeln om upphävande för den fastigheten. Om det skulle visa sig att det fortfarande finns områden som berörs av tomtindelningen utanför det nya planområdet, behöver planområdet utökas så att samtliga delar som ska upphävas ingår i planområdet. Då kan man i listan med planbestämmelser beskriva vilken tomtindelning som ska upphöra med namn, aktbeteckning och beslutsdatum, och att den upphävs i din helhet.

Inlösen av allmän plats med kommunalt huvudmannaskap

På s. 53 i planbeskrivningen framgår att kommunen har rätt att lösa in allmän plats med kommunalt

huvudmannaskap (enligt 6 kap. 13 § PBL). Dock saknas beskrivning av den skyldighet på fastighetsägarens begäran (enligt 14 kap. 14 § PBL) som kommunen har att lösa in de allmänna platserna med kommunalt huvudmannaskap, samt att detta kan ske utan stöd av överenskommelse. Det är viktigt att det finns en sådan beskrivning för att berörda fastighetsägare ska förstå vilka rättigheter och skyldigheter som detaljplanen medför.

Delar av planen som bör förbättras

Rapportera in inmätningar och förbättringar av gränzers lägesosäkerhet

I samrådsredogörelsen framgår att kommunens kart- och mätenhet har kontrollerat gränserna och att de bedöms stämma. Dock är de aktuella gränspunkterna inte uppdaterade i den digitala registerkartan. Det är av stor vikt att förbättringar och kompletteringar av geometrier även förs över till registerkartan för att underlätta i samhällsbyggnadsprocessen bland annat vid framtida fastighetsbildning. I [HMK Handbok Digital Grundkarta 2021](#), avsnitt 3.6.2, finns en tydlig rekommendation om att så ska ske.

Se till så att alla inmätningar av gränspunkters lägesosäkerhet rapporteras in till Lantmäteriet, genom att kommunen gör en så kallad DRK-leverans till ajourhalling-DRK@lm.se i överensstämmelse med DRK-avtalet. Lantmäteriet kommer därefter att lägga in uppgifter om inmätningarna så att det framgår av fastighetsgränsernas redovisning i den digitala registerkartan vilka gränspunkter som mätts in och vilka som beräknats samt dessa gränspunkters gränskvalitet. Om det är oklart hur detta ska gå till, tag gärna kontakt med Lantmäteriets geodatasamordnare.

Redovisning av hur befintliga planer påverkas

I planbeskrivningen finns på s.18 en redovisning av vilken befintlig detaljplan som finns inom planområdet. För att underlätta förståelsen för de som inte är insatta i hur systemet med detaljplaner fungerar bör det även framgå vad som sker med gällande detaljplan och fastighetsindelningsbestämmelser som berörs av planarbetet. För en befintlig detaljplan där endast en del av området berörs av ett planförslag kan detta till exempel beskrivas genom en text i stil med *"Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet."*

Glöm inte att kontrollera så att gällande plan och fastighetsindelningsbestämmelser fortfarande går att genomföra efter att den aktuella planen fått laga kraft.

Påverkan på trasten 3

På s. 6–8 beskrivs vilka områden som kommer övergå till kvartersmark respektive allmän plats.

I plankartan ser det även ut som att Trasten 3 kommer få en förändrad utformning. Detta då kvartersmarksgränsen inte överensstämmer med den gällande fastighetsgränsen. Därmed borde förändringarna för Trasten 3 redovisas här, så att alla åtgärder samlas på ett ställe. Står just nu på s. 46.

Skilj på ledningsrätt och servitut

Under "rättigheter" på s. 54 står *"För de blivande tomter som efter avstyckning inte har ledningsnät i gata kan det vara möjligt att dela anslutningspunkt med ursprungsfastigheten. Detta kan då behöva säkras genom ledningsrätt"*.

Lantmäteriet vill uppmärksamma om att den typ av rättighet som bildas för detta ändamål, inte är ledningsrätt, utan i så fall servitut, eftersom ledningsrätt enbart kan bildas för ledningar för allmänt ändamål. Det kan vara bra att skilja på dessa rättighetstyper.

Kommunens kommentar

Angående kommunens avsikt att bilda servitut för skötsel av gatuträd: Sakägarkretsens parter har inte motsatt sig bedömningen av att gatuträdens fortlevnad är av överordnat allmänt intresse, och önskemålet om behov av kommunal skötsel har betonats. En konsekvens av detta är att tillträde för parkpersonal behöver säkerställas men oftast kan beskärning ske från gatusidan.

En ny rubrik för fastighetsbestämmelse behövs inte utan motsvarande rubrik under kap 3 Motiv till detaljplanens regleringar (3.1.4 *Egenskapsbestämmelser för kvartersmark sista stycket*) –kompletteras med följande förklaringar: Åtgärden med servitut för skötsel av träd har kommunen prövat i tidigare fall och bedöms lämplig för att säkerställa ett mycket prioriterat kulturmiljövärde som hör ihop med gatans, det allmänna vägutrymmets utformning. Det är viktigt att åtgärden (åtkomst och skötsel av gatuträd) är varaktig oavsett överlåtelse (försäljning), det vill säga lämpligheten kvarstår oavsett vem som är den privata fastighetsägaren.

Kapitel 6 Genomförandefrågor kompletteras under 6.2 Fastighetsrättsliga frågor (6.2.2 *Rättigheter sista stycket*): Kommunen avser ansöka om bildande av officialservitut genom lantmäteriförrättning initialt i genomförandeskedet och också stå för kostnaderna av denna. Även om servitutet ej ännu hunnit bildats vid en kommande bygglovsprövning bedömer kommunen att normala bygglovsärenden kan prövas mot detaljplanens övriga bestämmelser. Planstridigheten bedöms i sådant fall vara av underordnad betydelse. Servitutet innebär ingen olägenhet för de belastade fastigheterna i fråga om att själva använda markområdet som ingående i bostadens friyta, förutsatt att kommunens tillgång vid skötselinsatser är säkerställd. Konsekvenserna för den enskilde utgörs snarare av skyddsbestämmelsen och att träden inte får fällas.

Vad gäller påverkan på gällande tomtindelningar: Till antagandeskedet tas fastighetsindelningsbestämmelser om upphävda äldre tomtindelningsbeslut bort då dessa är onödiga och utgår med automatikregeln som lantmäteriet beskriver. Vad gäller tomtindelningsbeslutet från 1877 är denna fortsatt gällande utanför planområdet i den omfattning beslutet inte har upphävts i samband med andra senare planprocesser.

Vad gäller inlösen av allmän plats med kommunalt huvudmannaskap: Planbeskrivningen kap 6.1.1 kompletteras med den skyldighet som kommunen har att på fastighetsägarens begäran lösa in de allmänna platserna med kommunalt huvudmannaskap, samt att detta kan ske utan stöd av överenskommelse.

Rapportera in inmätningar och förbättringar av gränsers lägesosäkerhet

Detta ingår i kommunens kontinuerliga arbete inom ramen för DRK-avtalet.

Redovisning av hur befintliga planer påverkas

Planbeskrivningen kap 4.1.1 kompletteras med formuleringen *Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet.*

Påverkan på trasten 3

Planbeskrivningen kap 2.3 kompletteras med kartbild och beskrivning även av den förändring som föreslås vad gäller utvidgning av Trasten 3.

Ledningsrätt eller servitut

Planbeskrivningen kap 6.2.2 justeras avseende rättighetstyp.

3. Avfall & Återvinning Skaraborg

Sammanfattning:

Gällande sophämtning för ovanstående vill vi framhålla följande för att uppfylla reglerna i avfallsföreskrifterna.

Behållare ska placeras så att hämtning kan ske på ett arbetsmiljösäkert sätt. Är där trottoar ser vi att den är sänkt vid hämtningsplatsen.

Transportvägen till hämtningsplatsen ha en fri höjd på minst 3,65 meter, ha en fri bredd på minst 3 meter samt ha en bärighet för ett fordon på 18 ton.

Vid hämtningsplatsen ska yta finnas med en bredd på minst 4,5 meter, fri längd på minst 14 meter samt ha en fri höjd på minst 5 meter.

Säkerheten vid hämtning är ytterst viktig. Därför ska placeringen vara sådan att backning, utöver normalt vändning- och tömningsarbete, inte behöver ske.

För återvändsgator ska det finnas en vändyta med diameter 18 meter samt en fri remsa på cirka 1,5 meter utanför vändytan.

Vändning kan också ske i en T-korsning. Lämplighetsbedömning görs av kommunalförbundet i varje enskilt fall.

Kommunens kommentar

Den nya detaljplanen föranleder ingen förändring av sophanteringssituationen.

4. Postnord

Sammanfattning:

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är PostNord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar PostNord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox i anslutning till entrén. Färdvägen till postanordningen ska vara öppen och farbar året runt för valt fordon.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsförbättringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation eller annan förändring gällande befintlig alt ny infrastruktur.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Kommunens kommentar

Den nya detaljplanen föranleder ingen förändring av posthanteringen.

5. Sakägare 5

Sammanfattning:

Kommunen vill tillåta mer utveckling i Kråkanområdet. Det tycker jag är olyckligt eftersom det förvränger de gamla byggnaderna på fastigheten med sina fruktträdgårdar och därmed skadar stadsbilden. Detta skulle få vårt snart 100 år gamla trähus att tappa visuellt värde, vilket också är en turishöjdpunkt för Hjo som trähusstad. Jag har därför några frågor och iakttagelser angående vår fastighet Kråkan 8:

1. Ett tre meter brett område utmed Sturegatan inom fastigheten Kråkan 8 och utanför förgårdsmarken till fastigheten Kråkan 2 är i gällande stadsplan planlagda med bostads- och centrumändamål, men utgör i verkligheten allmän gångbana/trottoar. I den nya detaljplanen föreslås detta delområde bli del av den allmänna platsmarken för gata. Det aktuella markområdet inom Kråkan 8 föreslås även övergå i kommunal ägo genom fastighetsreglering.

Vi går med på en försäljning om häcken förblir intakt och inte behöver rivas. Vi kommer att betala för vården. Eventuella ändringar som kommunen begär kan endast avtalas med nästa ägare.

2. Ett mindre delområde sammanfallande med tomtplats för den äldre byggnaden inom Kråkan 8 mot Sveavägen föreslås anpassas till verkliga förhållanden och bli planlagd för bostadsändamål i stället för som i gällande stadsplan ingå i gatumarken.

Vi är glada över att vårt trähus nu är skyddat under det befintliga skyddssystemet och köper gärna den vägyta som krävs för detta ändamål.

3. Detta är en godtagbar differens, fastighetsägaren till Kråkan 8 äger här även den del av häcken som hamnar på kommunal mark. Gatlyktorna inom samma gränsområde är kommunens. Det område som avses regleras är ungefär 85 m². Fastigheten på 1922 m² blir efter fastighetsregleringen ungefär 1850 m². Med 30 % exploateringsgrad bebyggas med 555 m². Befintlig bebyggelse utgör cirka 220 + 80 + 45 = 345 m², därmed bedöms det finnas möjlighet för byggnadskomplettering och förutsättningar för en eventuell avstyckning om det skulle finnas intresse. Vid avstyckning är den minsta tillåtna fastighetsarean 800 m².

För att bevara fastighetens historiska struktur, som redan nämnts i början, är vi inte intresserade av att skifta ut den. Även detta kan bara planeras med en senare ägare. Kan eller kommer kommunen tvinga oss att sälja? Vi hoppas inte.

Kommunens kommentar

1. Det förefaller inte troligt att kommunen skulle ta ner er häck utmed Sturegatan, även om det markområde man köper till skär genom häcken. Kommunen kan dock ha åsikter om häcken skulle bli för vildvuxen och till exempel störa sikten ur trafiksäkerhetssynpunkt eller hindra passage på gångbana.

2. Yttrandet föranleder ingen kommentar.

3. Kommunen eller lantmäterimyndigheten kan inte tvinga er till en sådan avstyckning. En eventuell avstyckning är att betrakta som en framtida möjlighet.

1. Sakägare 1

Sammanfattning:

Vi tycker det är glädjande att kommunen hörsammat vårt önskemål om att kunna bygga garage eller förråd i tomtgräns som samtidigt får byggas samman med huvudbyggnaden.

Däremot är vi mycket besvikna över att kommunen inte förstått betydelsen för vår fastighet Skatan

4 att Skatan 5 inte bör tillåtas bygga enligt förslaget h2 (nockhöjd 9 m och takfotshöjd 6,5 m).

Innan vi bemöter kommunens argument vill vi ge lite bakgrundsfakta och historik. 1994 köpte vi fastigheten Skatan 4, ett 50-talshus med en liten tomt på 645 m² vilket passade oss då och nu perfekt. Genom åren har vi format fastigheten efter vår önskan och de förutsättningar som funnits fysiskt och regelmässigt (gamla detaljplanen). Vi har satt upp ett plank mellan vår fastigheten och Skatan 2, byggt ett inglasat uterum som vi använt nästan varje dag sedan dess, samt gjort en uteplats i anslutning till denna. På detta vis har vi skapat en skyddad innergård på baksidan av vårt hus.

I kommunens kommentar för fastighet Skatan 4 står följande:

1. Nockhöjden om 9 m är hämtad från bostadshuset Skatan 2.

Vi anser att hushöjd (nockhöjd) på bostadshuset Skatan 2 är helt irrelevant och inte kan vara en referens för vilken hushöjd Skatan 5 "klarar" i förhållande till vår fastighet. Skatan 2:s bostadshus ligger ca 18 m från tomtgräns mot Skatan 1 medan vårt ligger ca 5 m från tomtgräns mot Skatan 5.

2. En byggnad med två bostadsplan innebär ett halverat "fotavtryck" för samma mängd bostadsarea i jämförelse med ett enplanshus.

Detta är en självklarhet som därmed inte automatiskt borde befrämja ett enormt övergrepp på en grannfastighet. Av tradition har man alltid bygg de höga husen ut mot gatan och mindre inåt gården. Vi är mycket tveksamma till om politikernas uppdrag till kommunen verkligen är att förtäta stadskärnan med så litet "fotavtryck" som möjligt till vilket pris som helst för redan tidigare byggnation.

3. Risken för insyn eller skuggningar är inte större än i andra områden i stadskärnan.

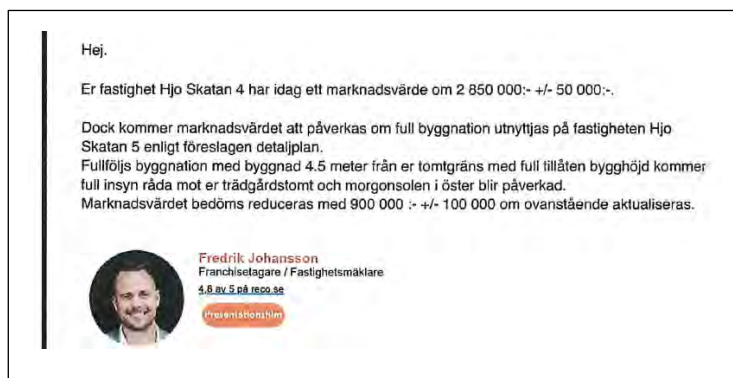
Denna kommentar väljer vi att inte bemöta i ord då denna bedömning är väldigt subjektiv. Hoppas i stället att följande bilder väl beskriver vår åsikt och ståndpunkt.

Ytterligare synpunkter och kommentarer

Planförslaget ger möjlighet till ytterligare ett bostadshus på Skatan 5 om 180 m² (exploateringsgrad 40%). Byggbart mot vår tomt är ca 23 m. Detta skulle i praktiken kunna innebära att man helt kan "stänga" vår östra sida av tomten med en byggnad som mäter 7,8*23 m (180 m²). Skulle dessutom kommunens förslag om en tillåten bygghöjd på 9 m ligga fast borde alla inse de orimliga konsekvenserna.

Under ett möte med kommunen den 17 mars påpekade vi att förslaget dessutom skulle få ekonomiska effekter på vår fastighet men de ansågs vara försumbara. Nedan bifogar vi därför underlag för värdepåverkan av vår fastighet Skatan 4 som förslaget skulle ge om det genomförs. Frågan är vem som tar notan för detta? Offret eller förövaren?

Kommunens kommentar

Inför antagandet har kommunen tagit intryck av sakägarens synpunkt att huvudbyggnaden på Skatan 2 inte behöver vara utgångspunkt för framtida kompletteringar framför allt då denna befintliga byggnad har en rejäl sockel, tilltagna våningshöjder samt brant taklutning vars sammantagna höjdmått inte heller är nödvändiga för tvåvånga byggnader. Därmed sänks högsta nockhöjd respektive takfotshöjd med en meter till 8 respektive 5,5 meter. Fortfarande medges en tvåvång byggnad.

Inom området för befintlig garagebyggnad på Skatan 5 utformas denna del med bestämmelse för komplementbyggnad i en våning.

2. Sakägare 2

Sammanfattning:

Ett förslag med så kraftig förtätning av området Skatan skapar en förvanskning av området. Att tillåta byggnadsarea på 40% i detta område är förkastligt. Det förstör områdets karaktär samt skapar bortfall av grönområden samt parkeringsplatser som redan idag är undermåligt.

Att vidare tillåta en byggnadshöjd på 9 meter, tycker jag är högst olämpligt, framför allt ur integritet och ekonomisk synpunkt för den enskilde.

Fastigheten Skatan 1, Skatan 2 och Skatan 5 bör förses med h₁.

Fastigheterna ligger längs den huvudsakliga infarten till Hjo, och bör ej förtätas nämnvärt för att bibehålla känslan av Hjo. Både för turister och kommuninvånare.

Synpunkter från övriga fastighetsägare vid utkastet har bortsetts. Att som kommunanställd driva en planändring där man endast lyssnar på en fastighetsägare är väldigt anmärkningsvärt.

Privata företag (Skatan 1 och Skatan 5) ges en ordentlig värdeökning på deras fastigheter, medan vi

enskilda fastighetsägare får en markant värdeminskning av våra fastigheter.

Fastighetsägare till Skatan 1 är drivande i processen, där kommunen tillgodoser deras behov på bekostnad av sina kommuninvånare trots synpunkter och möten.

Går kommunen vidare med dessa planer ser vi tyvärr inget annat alternativ än att överklaga beslutet.

Kommunens kommentar

Vad gäller högsta nockhöjd respektive takfotshöjd se svar till sakägare 1.

Kommunen vill poängtera att det inom 4,5 meters-området närmast tomtgräns som inte får bebyggas får inte heller balkonger placeras. Planen hindrar dock inte uteplats i marknivå.

Vad gäller exploateringsgrad kvarstår att 40% av fastigheten får bebyggas för att det ska vara möjligt att åstadkomma kompletterande bostadsprojekt inom Skatan 1. Kommunen har som tidigare beskrivit krav på skyddad uteplats men inte på ett särskilt antal parkeringsplatser då kommunen saknar parkeringsnorm.

Fastighetsägare har enligt plan- och bygglagen krav på sig att tillse att lämpligt utrymme för parkering, lastning och lossning i skäligen utsträckning anordnas på tomten eller i närmiljön. Då bostäderna, befintliga tillsammans med nya förutsätts komma att utgöras av en hög andel små lägenheter, bostäder för unga och äldre, och läget är både kollektivtrafikhänt och centralt, anser kommunen att detta utgör skäl för att en mindre andel parkeringar än en per lägenhet kan accepteras.

3. Sakägare 4

Sammanfattning:

Efter att ha studerat detaljplanen för fastigheterna tillhörande Skatan 1 och också gjort fysisk besiktning så har vi svårt att förstå hur ni kan föreslå en så stor förtätning som 40 % byggnadsarea. En förtätning med ett ytterligare flerbostadshus tycker vi är dumdristigt. Fastigheterna Skatan 1 och Skatan 5 ska ju både rymma parkeringsplatser och grönyta för rekreation och umgänge för boende. Tveksamt med ett större bostadshus i så nära anslutning till grannfastigheterna Skatan 2 och Skatan 4. Det finns också flera stora träd som måste skyddas både biologiskt och estetiskt. En utbyggnad drabbar ju direkt alla närliggande villafastigheter både ekonomiskt med värdeminskning och dessutom estetiskt. Kvarteren ligger ju också vid den stora infarten till Hjo och planerna förtär direkt den känsla av äldre traditionell träbebyggelse som Hjo är känt för.

Kommunens kommentar

Se svar till sakägare 1 och 2. Parallellt med syftet att möjliggöra för förtätning ingår en förstärkning av skyddet för befintliga kulturmiljövärden. Detta omfattar skydd av gatuträd, skydd av byggnader som utgör kulturmiljövärde samt krav på anpassning till dessa värden i form av utformningsbestämmelser för tillkommande byggnader.

4. Sakägare 6

Sammanfattning:

Då man pratar om att i stadsbebyggelse av miljöskäl, ska utöka grönområden är detta förslag tvärtom. Ta bort grönyta och parkeringar för boende. Parkeringar är en bristvara i Hjo. En förtätning av boendet i detta område är till nackdel för denna kulturella stadsdel.

Kommunens kommentar

Se svar till sakägare 1, 2 och 4.

Förslag till revidering av detaljplan för fastigheterna Skatan och Kråkan m.m, Hjo kommun, Västra Götalands län

Hjo kommun har bedömt att det är lämpligt att gå vidare med följande justeringar:

- *Ändrad lovplikt – a₅ Marklov krävs för fällning av träd.*
- *Fastighetsindelningsbestämmelsen a₃ om upphävande av äldre tomtindelningsbeslut tas bort.*
- *Plusmarksområde utvidgas till att omfatta befintligt garage inom Skatan 5*
- *h₂ bestämmelsen ändras med en generell sänkning med 1 meter i höjddled: Högsta tillåtna nockhöjd är 8 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 5,5 meter. Illustrerad sektion genom tvåvåning byggnad byts ut.*
- *Komplettering i planbeskrivningen vad gäller fastighetsindelningsbestämmelser. Omfattar kap 3.1.4 och 6.2.2*
- *Planbeskrivningen kap 6.1.1 kompletteras med den skyldighet som kommunen har att på fastighetsägarens begäran lösa in de allmänna platserna med kommunalt huvudmannaskap, samt att detta kan ske utan stöd av överenskommelse.*
- *Planbeskrivningen kap 4.1.1 kompletteras med formuleringen ”Äldre gällande detaljplaner upphör att gälla inom det nu aktuella planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför detta.”*
- *Planbeskrivningen kap 6.2.2 justeras avseende rättighetstyp.*

Förändringarna till antagandeskedet avseende höjd är inte enbart redaktionella men bedöms vara godtagbara för de fastighetsägare de direkt berör. Förändringen är även ett steg närmre klagande grannars ståndpunkt. Kommunen bedömer att detaljplanen i denna form bör kunna antas.
Anmärkning 2025-08-27 - ytterligare granskning för att kommunicera förändringarna har ändå utförts.

Granskningsutlåtandet har upprättats av Hjo kommun

Matilda Åslin

Planarkitekt

GRUNDKARTA

Upprättad 2025-02-04 av Hjo kommun
Referenssystem SWEREF 99 13 30 & RH 2000
Fastighetsindelning aktuell 2025-02-04

0 25 50 75 m

Skala 1:500 (A1)
SWEREF 99 13 30 / RH 2000

- Samfundsbyggnad, liv
- Bostadsbyggnad, liv
- Komplementbyggnad, liv
- Fastighetsgräns
- Vägkant, asfalt
- Belysningsstolpe
- Lövträd
- Höjdkurva, 0,5 m ekvidistans

Planhandlingar:
Plankarta med bestämmelser
Planbeskrivningar
Grundkarta
Fastighetsförteckning

Upplysning:
Planavgift tas ut i samband av bygglov

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

-
- Planområdesgräns
-
- Användningsgräns
-
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

GATA Gata

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

-
- Bostäder
-
- Centrum
-
- Lokal för religiösa ändamål, konserthus, teater

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Utformning av allmän plats

träd₁ Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

-
- Marken får inte förses med byggnad.
-
- Marken får endast förses med komplementbyggnad.

Höjd på byggnadsverk

- h₁** Högst en våning tillåts. Högsta tillåtna nockhöjd är 6 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 4 meter.
- h₂** Högst två våningar tillåts. Högsta tillåtna nockhöjd är 8 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 5,5 meter.
- h₃** Högst tre våningar tillåts. Högsta tillåtna nockhöjd är 12,5 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 8,5 meter.
- h₄** Komplementbyggnad får uppföras i en våning.

Utnyttjandegrad

- e₁** Största byggnadsarea är 20 % av fastighetsarean inom område för användningsändamålet.
- e₂** Största byggnadsarea är 30 % av fastighetsarean inom område för användningsändamålet.
- e₃** Största byggnadsarea är 40 % av fastighetsarean inom område för användningsändamålet.

Markens anordnande och vegetation

- n₁** Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk.
- n₂** Marken ska till minst 30% av fastighetsarean utgöras av vegetationsytor. Även sedumtak ingår som vegetationsyta.

Skydd av kulturvärden

- q₁** Byggnad får inte förvanskas. Exteriör med ljus slätputsad fasad, profilerat putsat listverk med reliefverkan kring fönster, portar och takfot ska bevaras. Ursprungliga detaljer såsom portar, smidesdetaljer i form av balkongräcken ska bevaras. Fönster ska utgöras av utåtgående tvåluftsfönster med mittpost. Yttertak ska vara av lertegel (oglaserat) eller av falsad eller skivtäckt plåt. Kulör på takbeläggningen ska vara röd. Takkupor ska till antal och storlek följa den ursprungliga utformningen.
- q₂** Byggnad får inte förvanskas. Ursprunglig volym och exteriör inklusive fasaddetaljer såsom fönster- och dörrutformning, skärmtak samt vid förekomst takkupor ska bevaras. Ändring för att återgå till ursprunglig utformning medges.

- q₃** Byggnad får inte förvanskas. Exteriör med sockel av natursten. Yttertak av rött enkupigt taktegel (oglaserat) samt fasadbeklädnad av hyvlad stående panel med locklister ska bevaras. Fasadpanel ska vara målad med linoljefärg i traditionell kulör. Kulör på foder, knutbrädor, takfot och vindskivor ska ansluta till fasadpanelens. Fönsternickerier ska bevaras. Kulörer på fönster ska på traditionellt vis avvika från fasadkulören. Huvudentrens placering indragen från fasadlivet ska bevaras.

Utformning

- f₁** Vid nybyggnad ska utformning ske med hänsyn till omgivningens kulturhistoriska miljö. Bebyggelseområdet är särskilt viktigt ur kulturhistorisk synpunkt. Vid tillbyggnader av byggnader som är skyddade med q-bestämmelse ska sådana underordnas den ursprungliga. Fasadmaterial ska vara av traditionell typ och ansluta till den ursprungliga. Taktäckning ska vara av lertegel eller falsad plåt, kulör på tak ska vara röd. Envägiga byggnader samt komplementbyggnader får förses med sedumtak.

Fastighetsstorlek

- d₁ 0,0** Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i m²

Placering

- p₁** Bostadsbyggnad ska placeras minst 4,5 meter från tomtgräns mot granne. Komplementbyggnad får placeras i tomtgräns.
- p₂** Garagebyggnader ska om portar placeras i riktning mot gata placeras minst 6,0 meter från gata.
- p₃** Komplementbyggnad får byggas samman med huvudbyggnad och räknas ändå som komplementbyggnad.

Skydd mot störningar

- m₁** Minst en gemensam bullerskyddad uteplats ska finnas. Uteplatsen kan placeras i bullerskyddat läge av byggnad.

Rivningsförbud

- r₁** Byggnad får inte rivas.

Stängsel, utfart och annan utgång

- o** Utfartsförbud

Ändrad lovplikt

- a₁** Bygglov krävs även för de normalt bygglovsbefriade åtgärder för en- och tvåbostadshusfastigheter som avses i PBL 9 kap. 4a § - 4c § samt 5 § - 5c §. Detta enligt PBL 9 kap.4d § och PBL 8 kap. 13 §.
- a₅** Marklov krävs även för fällning av träd.

Villkor för lov

- a₂** Bygglov får inte ges för ny bostadsbyggnad förrän placering/utformning av uteplats godkänts i bygglovsprövningen. Den nya bostadsbyggnaden får inte tas i bruk och slutbesked inte medges förrän åtgärden har utförts..

Fastighetsindelningsbestämmelser

- a₄** Servitut belastande aktuell privat fastighet ska bildas för kommunens åtkomst och skötsel av gatuträd på kvartersmark.

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

ILLUSTRATIONER

-
- Illustrationslinje - Heldragen
-
- Illustrationslinje - Haldragen

Detaljplan för kvarteren Skatan och Kråkan m.m

Hjo stad, Hjo kommun, Västra Götalands Län
Plankarta med bestämmelser

Antagandehandling

Upprättad: 2025-08-27

Strandordförande

BN beslut Samråd 2024-05-21

BN beslut Granskning 2025-02-25

BN Beslut Ytterligare granskning 2025-06-24

KF beslut antagande 2025-xx-xx

Hjo kommun

Samhällsbyggnad

Matilda Åslin Katarina Kjellberg
Planarkitekt Plan - & Byggchef

HJO

KS dnr 2025-256
BN dnr: 2020-231

Planbeskrivning

Detaljplan för kvarteren Skatan, Kråkan m.m.

Hjo stad, Hjo kommun, Västra Götalands län
Antagandehandling 2025-08-27

Standardsrförfarande
Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)

Diarienummer 2020-231

Planens beteckning	XXX
Påbörjad	2024-04-23
Antagen av KF	202x-xx-xx
Laga kraft	202x-xx-xx
Genomförandetid	5 år

Innehåll

1	Detaljplanens syfte.....	3	4.5 Miljö	21	
1.1	Syfte.....	3	4.6 Hälsa och säkerhet.....	22	
2	Beskrivning av detaljplanen.....	4	4.7 Geotekniska förhållanden.....	27	
2.1	Hela detaljplanen.....	4	4.8 Kulturmiljö	29	
2.2	Genomförandetid	6	4.9 Fysisk miljö.....	30	
2.3	Allmän plats	6	4.10 Sociala förutsättningar och konsekvenser ..	49	
2.4	Kvartersmark	9	4.11 Teknik.....	49	
2.5	Befintligt	9	4.12 Trafik	49	
2.6	Ärendeinformation	12	4.13 Bostadsförsörjningsprogram	49	
2.7	Handlingar	12	4.14 Cykelstrategi	50	
3	Motiv till detaljplanens regleringar	13	5	Planeringsunderlag	52
3.1	Motiv till regleringar	13	5.1	Kommunala.....	52
4	Planeringsförutsättningar och konsekvenser .	18	6	Genomförandefrågor	53
4.1	Kommunala	18	6.1	Mark- och utrymmesförvärv.....	53
4.2	Riksintressen.....	19	6.2	Fastighetsrättsliga frågor	53
4.3	Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken.....	20	6.3	Tekniska frågor	54
4.4	Miljökvalitetsnormer	20	6.4	Ekonomiska frågor	54
			6.5	Organisatoriska frågor	55
			7	Medverkande	57

I Detaljplanens syfte

I.1 Syfte

Inom planområdet gäller huvudsakligen Hjo stads näst äldsta stadsplan från 1931 med flera ytterligare äldre stadsplaner. Dessa är svårtolkade vid förtätnings- och förändringsprojekt. De saknar även skydd av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse samt innehåller allmän platsmark inom delområden som bör vara kvartersmark. Den nya detaljplanens syfte är att klargöra förutsättningarna för framtida bostadskompletteringar för såväl den friliggande villabebyggelsen som för flerbostadsfastigheterna samt föra in skyddsbestämmelser mot rivning och förvanskning där detta är motiverat. Detaljplanen syftar även till att kompletteringar ska ges en utformning som är anpassad till Hjo-skala till proportioner, material och kulörer. Planområdet innehåller även byggnad för religiösa sammankomster och den nya detaljplanen reglerar också detta.

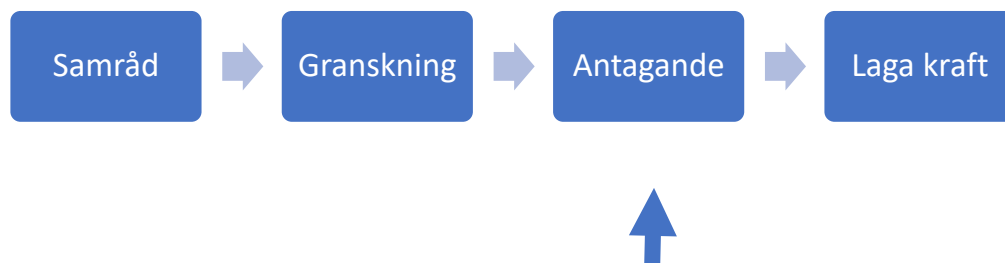
2 Beskrivning av detaljplanen

2.1 Hela detaljplanen

En detaljplan regleras genom Plan- och bygglagen (PBL) och är ett juridiskt bindande dokument. En detaljplan syftar till att göra avvägningar mellan olika intressen och ta ställning till hur ett område ska användas. Den reglerar vad såväl enskilda som myndigheter får och inte får använda marken och vattnet till inom ett område. Detaljplanen styr hur marken får användas till exempel för bostäder, industri, handel, kontor, park m.m. Detaljplanen styr även användningsområdenas egenskaper som husstorlek, hushöjd, avstånd från hus till tomtgräns och rättigheter att dra fram ledningar eller gångvägar över annans mark. En detaljplan gäller tills dess att den upphävs eller ersätts av en ny.

En planprocess kan genomföras i olika förfaranden. I huvudsak används tre förfaranden vid upprättande av en detaljplan: standardförfarande, begränsat förfarande eller utökat förfarande. Denna detaljplan följer standardförfarande enligt PBL 2010:900.

En planprocess som följer ett standardförfarande inleds med ett samråd. Kommunen samråder planförslaget med sakägare, kommunala instanser och förvaltningar, statliga myndigheter, fastighetsägare, organisationer m.fl. När planförslaget har bearbetats och justerats efter inkomna synpunkter ställs planförslaget ut för granskning. Granskningen är ytterligare ett tillfälle då sakägare, kommunala instanser och förvaltningar, statliga myndigheter, fastighetsägare, organisationer m.fl. kan lämna synpunkter på planförslaget. Efter granskningen kan mindre justeringar göras innan planen skickas vidare för antagande, detta sker genom beslut i Kommunfullmäktige. Beslutet om att anta en detaljplan kan överklagas av dem som inte fått sina synpunkter tillgodosedda. Om ingen överklagar beslutet vinner detaljplanen laga kraft tre veckor efter att beslut om antagande tillkännagivits. Enligt PBL kap 5 § 7 ska ett detaljplaneförslag som inte är förenligt med översiktsplanen, är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse, handläggas med ett utökat förfarande. Till skillnad mot standardförfarandet ska kommunen vid tillämpning av det utökade förfarandet kungöra förslaget till detaljplan. Kungörelsen ska göras i en ortstidning och anslås på kommunens anslagstavla. I övrigt hanteras processen utefter samma steg som under ett standardförfarande. Aktuellt skede i planprocessen:

Planområdet omfattar cirka 2,2 hektar och är beläget i Hjo stads norra del inom den del som kallas Nyestan. Den nya detaljplanen omfattar kvarteren Skatan, Kråkan och del av kvarteret Trasten inklusive den allmänna platsmark för gata som omger dessa kvarter. Planområdet begränsas i nordväst av Sveagatan/Ringvägen, i nordost av Fredsgatan, i sydost av Nygatan samt genomkorsas av Vasagatan och Sturegatan.

Översiktskarta med planområdets lokalisering i Hjo stad

Planområdet följer den röda streckade linjen

Flera av de befintliga byggnaderna har beskrivits i den kulturmiljöinventering som låtit upprättats som kommunalt beslutsunderlag som framhåller de värden som tillsammans är väsentliga för Hjos identitet ur ett visuellt och kulturhistoriskt perspektiv.

Plankartan ska inte ange bestämmelser som är onödiga, eller täcks in av annan lagstiftning. Dispositionen, placeringen av tillkommande byggnadselement, är relativt fri, men för tillkommande bostadsbebyggelse får byggnad inte placeras närmre fastighetsgräns än 4,5 meter.

2.2 Genomförandetid

Genomförandetiden utgår 5 år efter det datum då planen vunnit laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägaren en garanterad rätt att bygga i enlighet med planen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla, men den kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning för exempelvis förlorad byggrätt.

2.3 Allmän plats

I planområdet ingår fem av stadskärnans gator: Vasavägen, Sveavägen, Nygatan, Sturegatan och Fredsgatan och inom dessa anges i planen allmän platsmark för gata. Gångbanor/trottoarer finns på kvarterens samtliga sidor. Nordöstra sidan av Vasagatan har även cykelväg. Även längs Ringvägen/Sveavägen finns gång- och cykelväg. Vasagatan är med Hjomätt relativt trafikerad och har en uppmätt årsdygnstrafik på 3682 ÅDT.

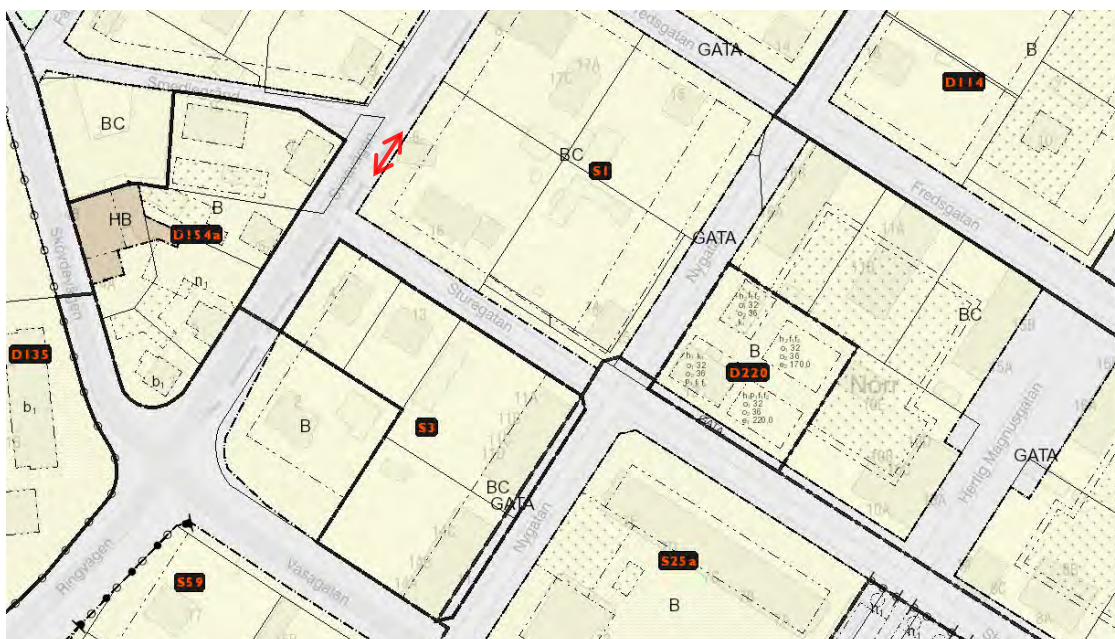
Fyra förändringar i jämförelse med tidigare gällande planer föreslås ske avseende allmän platsmark:

Ett tre meter brett område utmed Sturegatan inom fastigheten Kråkan 8 och utanför förgårdsmarken till fastigheten Kråkan 2 är i gällande stadsplan planlagda med bostads- och centrumändamål, men utgör i verkligheten allmän gångbana/trottoar. I den nya detaljplanen föreslås detta delområde bli del av den allmänna platsmarken för gata. Det aktuella markområdet inom Kråkan 8 föreslås även övergå i kommunal ägo genom fastighetsreglering.

Ur kommunens geodatabas med intolkade gällande planer. Röd pilmarkering för beskriven förändring

Ett mindre delområde sammanfallande med tomtplats för den äldre byggnaden inom Kråkan 8 mot Sveavägen föreslås anpassas till verkliga förhållanden och bli planlagd för bostadsändamål i stället för som i gällande stadsplan ingå i gatumarken.

Ur kommunens geodatabas med intolkade gällande planer. Röd pilmarkering för beskriven förändring

I hörnet av Skatan 2 mot korsningen Vasavägen – Sveavägen minskar den allmänna platsmarken för gata till att sammanfalla med gällande fastighetsgräns. (Här föreslås således plankartans kvartersmark utökas för att överensstämma med fastighetens storlek)

Ur kommunens geodatabas med intolkade gällande planer. Röd pilmarkering för beskriven förändring

Förgårdsmarken inom Skatan 1 och 5 mot Nygatan föreslås ändras från allmän platsmark för gata till kvartersmark.

Ur kommunens geodatabas med intolkade gällande planer. Röd pilmarkering för beskriven förändring

Vid nuvarande gatumark längs Ringvägens cykelbana mot Trasten 3 skiljer sig gällande fastighetsgräns mot verkliga förhållanden och det västra hörnet av trädgården ligger på kommunal mark men planlagd som kvartersmark. Det samma gäller zonen närmast Vasagatan. Områdena avser fortfarande vara planerade för kvartersmark, men fastighetsregleras till Trasten 3.

Ur kommunens geodatabas med intolkade gällande planer. Röd pilmarkering markerar var fastighetsreglering bör ske och Trasten 3 utvidgas.

2.3.1 Huvudmannaskap

Hjo kommun är huvudman för allmän platsmark

2.4 Kvartersmark

Planområdets huvudsakliga markanvändning föreslås vara bostadsändamål och även centrumverksamheter medges precis som i gällande planer. För Kråkan 5 föreslås ytterligare användningsändamål regleras i planen i form av lokal för religiösa ändamål, konserthus eller teater vilket är sådana verksamheter som den befintliga frikyrkobyggnaden vid sidan av den nuvarande verksamheten också skulle kunna rymma.

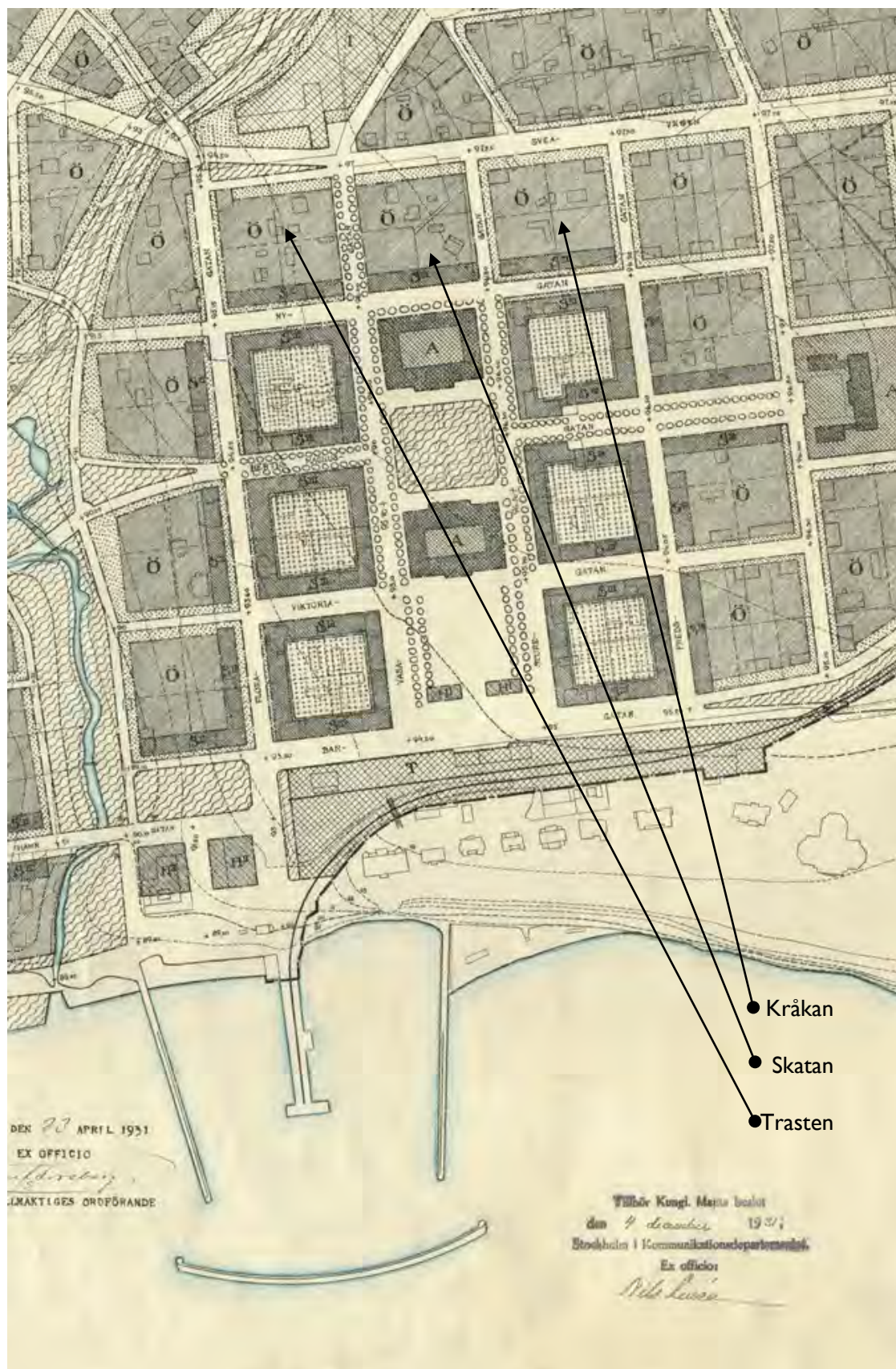
2.5 Befintligt

Gatumiljön på Vasagatan, vy mot öster.

Planområdet är beläget i Nyestan, "nya staden" på norra sidan av Hjoån och norr om stadens medeltida centrum. Nyestan är planlagt som en rutnätsstad under senare delen av 1800-talet, vilket bekräftats i den gällande stadsplanen från 1931. Området är utbyggt under närmare etthundra år med bebyggelse i skiftande stilar och strukturer. Planområdet rymmer 9 tomter, varav två flerfamiljshus, 8 stycken villor/småhus samt en frikyrkobyggnad. Därutöver flera gårdshus som ofta är placerade i tomtgräns. Många av byggnaderna ingår i 1982 års inventering, samt i den kulturmiljöinventering för Hjo stad som lät upprättas 2017.

I den ursprungliga stadsplanen från 1877 utgjorde kvarteret Skatan del av en så kallad brandgata som separerade den södra och norra delen av Nyestan för att motverka brandspridning och förödande stadsbränder. Kvarteret tillhörde staden och innehöll planteringar. I stadsplanen från 1931 föreslogs brandgatan bebyggas inom det som idag är kvarteren Norrskenet och Regnbågen (*Riksbyggen*), med två större byggnader för allmänna ändamål och en mellanliggande park. Nygatan utgjorde en gräns mellan den del som avsågs få en utformning med två- till trevånig tät kvarterstruktur, och omgivande trädgårdsstadsbebyggelse som skulle ha ett "öppet" byggnadssätt. Den delen av kvarteren som följer Nygatan skulle få ett slutet byggnadssätt med kvarterslånga byggnader som en slags avslutning på stadskärnans sammanbyggda kvartersstruktur. Det avsedda byggnadssättet inom den gamla brandgatan, med allmänna representationsbyggnader blev inte genomfört, men de två lamellhusen i Skatan 1 och 5 följer placeringskonceptet utmed Nygatan med det undantag att de ej är sammanbyggda vid tomtgräns.

Del av stadsplanen S1. Ingående kvarter i den aktuella detaljplanen markeras.

2.5.1 Mark och vegetation

Topografin i området är relativt platt utan några större höjdskillnader att ta hänsyn till.

Som kan iakttas på stadsplanen från 1931 var idén om esplanader/alléer, trädkantade gaturum, ett väsentligt inslag, och Nyestan bär tydliga spår av detta.

Kvarteren i planområdet har stora trädgårdar med inslag av häckar och lövträd. Längs Vasagatan, Nygatan och Sturegatan finns vad som kan bedömas som rester av en lindträdsallé. De kvarvarande gatuträden har stor betydelse för upplevelsen av gaturummen i stadskärnan.

Lindar på Skatan I sett från Vasagatan.

Exempel på grönskande bakgård Skatan 5

2.5.2 Offentlig och kommersiell service

Närmaste skola är Hammarnskolan med undervisning i årskurs F-7, ca 700 meter väster om planområdet, här finns även förskola. 800 meter sydväst om planområdet finns även Guld kroksskolan med undervisning i årskurs F-6 samt 7-9. Stadsbibliotek och museum finns i kulturkvarteret Pedagogien 350 meter sydost om planområdet. Förutom stadskärnans övriga service i form av livsmedelsbutik, andra affärer och restauranger återfinns i närmiljön Rödingens mötesplats, med möjlighet till deltagande i aktiviteter inkluderat lunchservering och café med målgrupp äldre.

2.6 Ärendeinformation

2020-11-03 Beslut i byggnadsnämnden, BN § 78, att låta upprätta en ny detaljplan för Skatan 1 och 2 för att tillåta ytterligare ett bostadshus på fastigheten Skatan 1 samt att utöka byggrätten på Skatan 2.

2024-05-21 Beslut i byggnadsnämnden, BN § 49, att planområdet kan utvidgas samt att ett förslag till ny detaljplan kan skickas ut på samråd.

2.7 Handlingar

Detaljplanen består av en plankarta med bestämmelser. Till planen hör planbeskrivning med tillhörande genomförandebeskrivning.

Planbeskrivningen ska underlätta förståelsen av planförslagets innebörd samt redovisa de förutsättningar och syften som planen har. Den har ingen egen rättsverkan. Avsikten är att planbeskrivningen ska vara vägledande vid tolkningen av förslag och plankarta.

För genomförandebeskrivning gäller på motsvarande sätt att de inte har någon egen rättsverkan, men är viktig vid uttolkningen av planens genomförande.

Planhandlingarna består av:

- Plankarta skala 1:500 (A1) eller 1:1000(A3)
- Planbeskrivning (denna handling)
- Fastighetsförteckning
- Undersökning om betydande miljöpåverkan
- Grundkarta

Bilaga: Utdrag ur rapporten Kulturmiljöer Hjo stad, kapitlet om stadsdelen Nya staden.

Bilaga: Skyfallsmodellering Hjo kommun

3 Motiv till detaljplanens regleringar

3.1 Motiv till regleringar

3.1.1 Användning av allmän plats

GATA - Gata

Markanvändningen ändamål är avsedd för att framföra trafik i området. Även gångvägar och cykelbanor ingår i ändamålet.

3.1.2 Användning av kvartersmark

B Bostäder

Markanvändningen inom delområdet består av bostäder. Användningsbestämmelsen följer den tidigare gällande planens.

C Centrum

Utöver bostadsändamålet medges centrumverksamheter. Användningsbestämmelserna följer den tidigare gällande planens.

R₁ Lokal för religiösa ändamål, konserthus, teater.

Bostads- och centrumändamål tillåts redan i den tidigare gällande planen. I den nya detaljplanen kompletteras ändamålet med R₁ för att bekräfta befintlig frikyrkobyggnad och dess tillhörande verksamhet på platsen.

3.1.3 Egenskapsbestämmelser för allmän platsmark

Utformning av allmän plats

trädi Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk

Det enda träd som är beläget inom gatumarken skyddas från fällning, i första hand för att bevara och stärka kulturmiljön som helhet.

3.1.4 Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnad

Det finns flera skäl till att delområdet är försett med prickmark.

- För att bebyggelsen ska placeras fritt på tomten med distans från gatan.
- För att bibehålla områdets grönska och värna gatuträd med erforderligt avstånd.
- Skapa utrymme kring bebyggelse som är värdefull för upplevelsen av kulturmiljön utan visuellt inkräktande byggnadskomplement.
- I möjligaste mån styra så att tillkommande byggnaders fasadliv mot gata följer en visuell linje.

Marken får endast förses med komplementbyggnader

Bestämmelsen säkerställer plats för del av befintligt garage mot Sveavägen samt möjliggör för ny garagebyggnad ovan mark inom Skatan 4. Bestämmelsen möjliggör även för

mindre förrådsbyggnader i tomtgräns mellan Skatan 1 och 5 samt bekräftar befintlig garagebyggnad inom Skatan 5.

Höjd på byggnadsverk

- h₁ Högst en våning tillåts**
Högsta tillåtna nockhöjd är 6 meter
Högsta tillåtna takfotshöjd är 4 meter
- h₂ Högst två våningar tillåts.**
Högsta tillåtna nockhöjd är 8 meter
Högsta tillåtna takfotshöjd är 5,5 meter
- h₃ Högst tre våningar tillåts**
Högsta tillåtna nockhöjd är 12,5 meter
Högsta tillåtna takfotshöjd är 8,5 meter
- h₄ Komplementbyggnader får uppföras i högst en våning**

Bestämmelserna är utformade för att tillkommande byggnader ska underordnas skalan i den omgivande befintliga bebyggelsen

Utnyttjandegrad

- e₁ Största byggnadsarea är 20% av fastighetsarean inom område för användningsändamålet**
- e₂ Största byggnadsarea är 30% av fastighetsarean inom område för användningsändamålet**
- e₃ Största byggnadsarea är 40% av fastighetsarean inom område för användningsändamålet**

Bestämmelserna är utformade för att reglera förtätningsmöjligheterna. De olika delområdena har olika förutsättningar för förtätning beroende på befintlig situation och tidigare gällande planbestämmelser.

Markens anordnande och vegetation

- n₁ Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk**

Bestämmelsen inkluderar samtliga gatuträd som står på kvartersmark. Bestämmelsen skyddar dem från fällning, i första hand för att bevara och stärka kulturmiljön som helhet.

- n₂ Marken ska till minst 30% av fastighetsarean utgöras av vegetationsytor**
Även sedumtak ingår som vegetationsyta

Bestämmelsen säkerställer att en stor andel grönytor bibehålls och att inte markområden hårdgörs i för hög utsträckning. Bestämmelsen innebär att markytan (eller sedumtaket) huvudsakligen bibehåller nuvarande fördröjande och renande egenskaper för dagvatten motsvarande befintlig situation. Sedumtak kan med fördel utföras på garage eller carportar för att kunna åstadkomma erforderliga vegetationszoner.

Skydd av kulturvärden

- q₁ Byggnad får inte förvanskas. Exteriör med ljus slätputsad fasad, profilerat putsat listverk med reliefverkan kring fönster, portar och takfot ska bevaras. Ursprungliga detaljer såsom portar, smidesdetaljer i form av balkongräcken ska bevaras. Fönster ska utgöras av utåtgående tvålufts-fönster med mittpost. Yttertak ska vara av lertegel (oglaserat) eller av falsad eller skivtäckt plåt. Kulör på takbeläggningen ska vara röd. Takkupor ska till antal och storlek följa den ursprungliga utformningen.**
- q₂ Byggnad får inte förvanskas. Ursprunglig volym och exteriör inklusive fasaddetaljer såsom fönster- och dörrutformning, skärmtak samt vid förekomst takkupor ska bevaras. Ändring för att återgå till ursprunglig utformning medges.**
- q₃ Byggnad får inte förvanskas. Exteriör med sockel av natursten, Yttertak av rött enkupigt taktegel (oglaserat) samt fasadbeklädnad av hyvlad stående panel med locklister ska bevaras. Fasadpanel ska vara målad med linoljefärg i traditionell kulör. Kulör på foder, knutbrädor, takfot och vindskivor ska ansluta till fasadpanelens. Fönstersnickerier ska bevaras. Kulörer på fönster ska på traditionellt vis avvika från fasadkulören. Huvudentréns placering indragen från fasadlivet ska bevaras.**

Bestämmelserna avser säkerställa att utpekade kulturmiljövärden bevaras för framtida generationer.

Utformning

- f₁ Vid nybyggnad ska utformning ske med hänsyn till omgivningens kulturhistoriska miljö. Bebyggelseområdet är särskilt viktigt ur kulturhistorisk synpunkt. Vid tillbyggnader av byggnader som är skyddade med q-bestämmelse ska sådana underordnas den ursprungliga. Fasadmateriäl ska vara av traditionell typ och ansluta till den ursprungliga. Taktäckning ska vara av lertegel eller falsad plåt, kulör på tak ska vara röd. Envåninga byggnadsdelar samt komplementbyggnader får förses med sedumtak.**

Bestämmelserna avser säkerställa att tillkommande bebyggelse stärker nuvarande kulturmiljövärden. Komplementbyggnader uppmuntras också till att beklädas med sedumtak som förmår rena och fördröja ytvatten.

Fastighetsstorlek

- d₁ Minsta fastighetsstorlek är 0,0 m².**

Detaljplanen möjliggör avstyckning där så är lämpligt. Bestämmelsen säkerställer att tomterna vid delning ej blir för små.

Placering

- p₁ Bostadsbyggnaden ska placeras minst 4,5 meter från tomtgräns mot granne. Komplementbyggnad får placeras i tomtgräns.**

Säkerställer 9 meters avstånd mellan bostadsbyggnader på olika tomter, vilket är lämpligt både ur insyns- brand- och kulturmiljösynpunkt.

p₂ Garagebyggnader ska om portar placeras i riktning mot gata placeras 6,0 meter från gata

Med bestämmelsen medges biluppställning framför garage mot gata.

P₃ Komplementbyggnad får byggas samman med huvudbyggnad och räknas ändå som komplementbyggnad.

Bestämmelsen möjliggör placering av garagebyggnad nära tomtgräns samt att byggnaden om den skulle behöva byggas samman med huvudbyggnaden fortfarande räknas som en komplementbyggnad.

Skydd mot störningar

m₁ Gemensam bullerskyddad uteplats ska finnas.

Då trafikbuller överskrider riktvärden för uteplats vad gäller maximalnivå innebär bestämmelsen att de boende i områdets flerfamiljshus får tillgång till gemensam bullerskyddad uteplats.

Rivningsförbud

r₁ Byggnad får inte rivas.

Bestämmelserna avser säkerställa att utpekade kulturmiljövärden i form av byggd miljö bevaras för framtida generationer.

Stängsel utfart och annan utgång

po od Utfartsförbud

Det är olämpligt med tillkommande utfarter längs Ringvägen samt i anslutning till korsningen Ringvägen/Sveavägen och Vasagatan.

Ändrad lovplikt

a₁ Bygglov krävs även för de normalt bygglovbefriade åtgärder för en- och tvåbostadshus som avses i PBL 9 kap. 4a§-4c§ samt 5§-5c§. Detta enligt PBL 9 kap 4d§ och PBL 8 kap. 13§.

Med hänsyn till områdets kulturhistoriska värde ska bestämmelse motverka att byggnadsverk uppförs som inte har stöd i detaljplanens bestämmelser vad gäller skydd av kulturmiljö, utformning och exploateringsgrad.

a₅ Marklov krävs även för fällning av träd.

Marklov krävs för att säkerställa att myndighetsprövning äger rum inför en eventuell nödvändig fällning enligt n₁-bestämmelsen.

Villkor för lov

a₂ Bygglov får inte ges för ny bostadsbyggnad förrän placering/utformning av uteplats godkänts i bygglovsprövningen. Den nya bostadsbyggnaden får inte tas i bruk och slutbesked inte ges förrän åtgärden har utförts.

Bestämmelsen ska säkerställa att skyddsåtgärd (m_1) mot bullerstörning utförs.

Fastighetsindelningsbestämmelser

a₄ Servitut belastande aktuell privat fastighet ska bildas för kommunens åtkomst och skötsel av gatuträd på kvartersmark.

Bestämmelsen avser stödja bildande av servitut för den kommunala skötseln av de ut kulturmiljösynpunkt värdefulla gatuträden.

Åtgärden med servitut för skötsel av träd har kommunen prövat i tidigare fall och bedöms lämplig för att säkerställa ett mycket prioriterat kulturmiljövärde som hör ihop med gatans, det allmänna vägutrymmets utformning. Det är viktigt att åtgärden (åtkomst och skötsel av gatuträd) är varaktig oavsett överlåtelse (försäljning), det vill säga lämpligheten kvarstår oavsett vem som är den privata fastighetsägaren.

4 Planeringsförutsättningar och konsekvenser

4.1 Kommunal

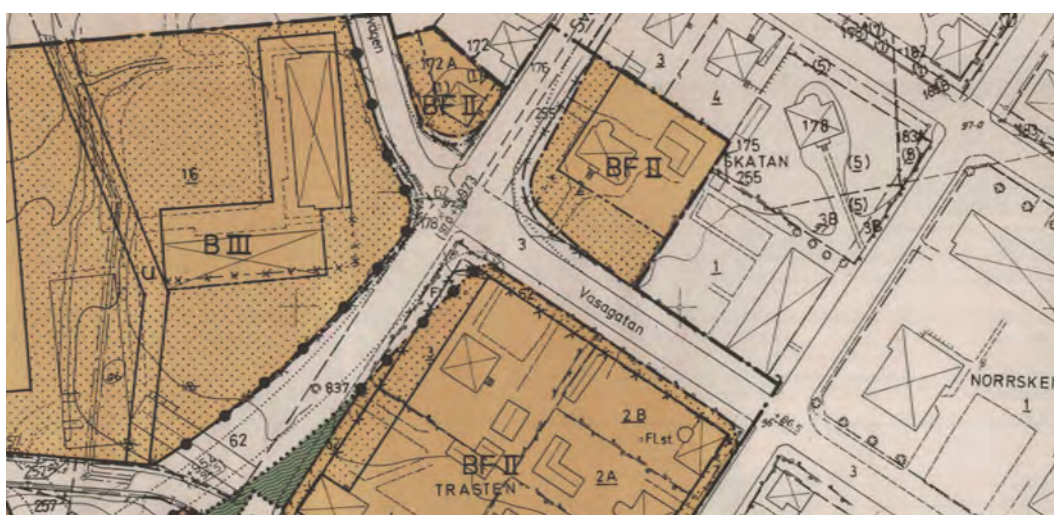
Till de kommunala planeringsförutsättningarna hör ställningstaganden i kommunala planeringsunderlag och beslut.

4.1.1 Detaljplan

S1, se sida 10, Stadsplan för Hjo stad, lagakraftvunnen 1931-12-04 samt S3, Stadsplan avseende ändring av gällande byggnadsbestämmelser för kvarteret Skatan, lagakraftvunnen 1934-08-10. I stadsplan från 1931 anges för kvarterets del närmast Nygatan "kvartersmark avsett för slutet byggnadssätt". En trevåning byggnad angavs här med en byggnadshöjd på 11 meter. I ändringsplan S3 från 1934, kompletterades planregleringen med att en tredjedel av vinden i flerbostadshusdelen (SIII) fick inredas till "bonings – eller arbetsrum". För kvarteren kråkan och Trasten fick motsvarande område mot Nygatan bebyggas i två våningar till en höjd av 8 meter.

För den resterande delen av kvarteret angavs Ö, "kvartersmark för öppet byggnadssätt" Här "må huvudbyggnad icke uppföras till större höjd än 7,5 meter, icke innehålla mera än två våningar jämte en tredjedel inredd vind och icke förläggas närmre grannes tomtgräns än 6 meter såvida det inte sker i samband med byggande av dylikt hus å granntomt och de sålunda sammankopplade huset två och två givas enhetligt utseende. Om byggnads höjd icke överstiger 5 meter må det fria avståndet till grannes tomtgräns minskas, dock inte understiga 4,5 meter.

S59 Stadsplan, Område vid Ringvägen, lagakraftvunnen 1979-07-23 gäller för Skatan 2 och Trasten 3. Planen anger att endast en huvudbyggnad kan uppföras om 190 m² samt ett uthus/gårdshus om 40 m². Tillsammans innebär detta en bygg rätt på 230 m² per tomt. Byggnad får uppföras upp till två våningar med en byggnadshöjd på 7,2 meter. Uthus får inte ha en högre byggnadshöjd än 3 meter. Planen har inga särskilda bestämmelser vad gäller byggande mot tomtgräns.

Ur plankartan för S59. Trasten 3 och Skatan 2 på ömse sidor om Vasagatan

För samtliga gällande stadsplaner har genomförandetiden passerats. Äldre gällande detaljplaner upphör att gälla inom det nu aktuella planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför detta.

4.1.2 Planbesked

Byggnadsnämnden gav hösten 2020 positivt besked att låta förvaltningen upprätta en ny detaljplan för Skatan 1 och 2 efter intresse från fastighetsägare till Skatan 1, Blixberga Mark och Fastighets AB.

4.1.3 Översiktsplan

I gällande översiktsplan för Hjo kommun som antogs 2010 är planområdet markerat för bostadsbebyggelse, som tidigare beskrivits är inriktning för tillkommande bostadsbebyggelse att förtäta i centrala lägen och att jungfrulig mark ska tas i anspråk först i andra hand. Samtidigt uttrycks ambitionen att stärka skyddet för befintliga kulturmiljövärden.

Arbete pågår med en ny översiktsplan som förväntas ytterligare betona måttfullhet och balans i fråga om de motsättningar som kan uppstå mellan viljan att förtäta och viljan att värna den unika kulturmiljön i Hjo stad.

Planförslaget bedöms vara i enlighet med såväl gällande översiktsplans intentioner, som den påbörjade.

4.2 Riksintressen

Enligt 3 kap. 5–8 § och 4 kap. miljöbalken kan områden av särskild betydelse ur ett nationellt perspektiv vara av riksintresse. Områden av riksintresse ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra, skada eller motverka dem. Staten kan ingripa mot exploateringar eller andra ingrepp som påtagligt kan skada riksintressen.

4.2.1 Kulturmiljövård

Trasten 3 ingår i, resterande fastigheter är belägna precis utanför riksintresset för kulturmiljövård. Riksintresseområdet avgränsas av Vasagatan i den sydvästra delen av planområdet. Vasagatan är också en av de mer betydande stråken in mot Hjos centrala stadskärna och hamnmiljö. Det är därför angeläget med en god gestaltning samt att utpekade värden bibehålls.

4.2.2 Totalförsvar

För planområdet finns ett antal planeringsförutsättningar från totalförsvaret. Den första är stoppområde för höga objekt, vilket inte påverkas då detaljplanen har en maximal totalhöjd och användning av kvartersmark som underskrider detta. Även ett särskilt behov av hinderfrihet är ett riksintresse för Försvarsmakten. Riksintresset för totalförsvaret påverkas ej av den nya detaljplanen.

4.2.3 Rörligt friluftsliv

Detaljplanen ingår i riksintesseområde för det rörliga friluftslivet för Vättern som avses i miljöbalken 4 kap. 2§. Den nya detaljplan bedöms inte ha någon påverkan på riksintesseområdet då planområdet redan är ianspråktaget av bebyggelse och rörligheten tillgodoses i gatustrukturen.

4.2.4 Skyddade vattendrag

Vättern och Hjoåns dalgång utgör vattenskyddsområde. Planområdet är beläget ca 200 meter från vattenskyddsområdet. Dagvattennätet som avvattnar planområdet har sitt utlopp mot Hjoån. Kommunen bedömer med bestämmelsen vad gäller krav på andelen vegetationsytor att

inget utökat ytvattenflöde från området kommer att ske i jämförelse med befintlig situation. Kommunen bedömer inte att det finns några risker för påverkan av recipienten Hjoån.

4.2.5 Natura 2000

Vättern och Hjoåns dalgång utgör Natura 2000-område. Planområdet ligger mer än 150 meter från Natura 2000-området och berör inga värden förknippade med detta.

4.3 Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken

Planområdets geografiska läge centralt i tätorten inom sedan länge ianspråktaga stadskvarter, innebär att det inte finns några planeringsförutsättningar som rör tillämpningen av hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken, det vill säga hushållning med mark lämplig för jordbruk eller skogsbruk, oexploaterade områden eller på annat sätt ekologiskt känsliga områden.

Planförslaget bedöms vara förenligt med miljöbalkens 3 kap. avseende god hushållning av marken. Kommunen anser att frågan om avvägning gentemot väsentliga samhällsintressen gjordes i Hjo kommuns översiktsplan som blev antagen 2010. Bedömningen som gjordes är att planområde är lämplig att tas i anspråk för bostadsbyggelse

4.4 Miljökvalitetsnormer

Enligt 2 kap. 10 § PBL ska miljökvalitetsnormer, utifrån föreskrifter i 5 kap. miljöbalken, följas vid planläggning. Planförslaget bedöms inte medföra några betydande förändringar som kan innebära att miljökvalitetsnormer överskrids.

4.4.1 Luft

Luft i väst, luftvårdsförbundet för Västra Sverige genomför regelbundna mätningar av luftkvaliteten i alla kommuner i Västra Götalands län utanför Göteborgsregionen. Den senaste beskrivningen av luftkvaliteten för Hjos kommun (2020-06-30) visar att miljökvalitetsnormer för luft inte överskrids.

4.4.2 Vatten

Planområdet ligger inom område för Karlsborg – S Fågelås grundvattenförekomst. Statusklassningen för grundvattenförekomsten är god för gällande såväl kemisk som kvantitativ status. Påverkanskällor som bedöms kunna ha betydande påverkan på grundvattenförekomsten är förorenade områden samt jordbruk.

Planområdet ligger relativt nära ytvattenförekomsten Vättern Storvättern. Statusklassningen för ytvattenförekomsten är god gällande ekologisk status men uppnår ej god kemisk status.

Ytvattenförekomsten Hjoån utgör recipient för dagvattnet innan Hjoån rinner ut i Vättern. Vattenförekomsten uppnår inte kraven för god ekologisk status då det finns betydande påverkan på kvalitetsfaktorn näringsämnen från urban markanvändning. Hjoåns övergödningssproblem beror på belastning av näringsämnen, totalfosfor.

Exploateringsgraden inom planområdet bedöms som helhet följa tidigare gällande planer med smärre förändringar. Den ökar något i vissa fastigheter och minskar inom vissa.

Markområdena som inte är bebyggda eller hårdgjorda för uteplatser och parkering, består huvudsakligen av kortklippt gräs, gräsmattor och andra planteringar. Den bebyggelse som kan

tillkomma är begränsad och skulle kunna inrymmas inom tidigare gällande planer, vilket befintligt dagvattennät och anslutningar är dimensionerade att klara.

Då graden av exploatering hålls på måttlig nivå i förhållande till tidigare gällande planer samt även säkerställer en viss andel grönytor, med i sig renande effekter på regnvatten, anser kommunen att belastningen på recipienten inte förändras avseende kvalitetsfaktorerna som en konsekvens av detaljplanens genomförande.

Vid pålning och anläggande av byggnader med djup grundläggning (till exempel vid byggnation av garage) kan bortledning av grundvatten under anläggningsskedet och/eller driftskedet bli aktuellt. Bortledning av grundvatten innebär en vattenverksamhet som regleras i 11 kap MB. Bortledning av grundvatten är tillståndspliktig om det inte är uppenbart att vare sig allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena. I det fall åtgärden bedöms vara tillståndspliktig ska samråd utföras i tidigt skede med Länsstyrelsens vattenvårdsavdelning. Det är verksamhetsutövarens ansvar att göra denna bedömning.

4.4.3 Buller

Omkringliggande gatunät med Vasagatan och Ringvägen, är med Hjomått de mer trafikerade gatustråken i staden. Dock är såväl trafikmängden som hastigheterna relativt låga. Bullersituationen beskrivs mer under kapitlet hälsa och säkerhet. Detaljplanens utformning följer rekommenderade riktvärden för trafikbuller från väg.

4.5 Miljö

4.5.1 Grönstruktur

Närbelägna grönområden utgörs av parken "Prärien" i Vasagatans förlängning åt öster, Stadsparken öster om denna samt naturreservatet Hjoåns dalgång söder om planområdet. Alla är belägna inom 500 meter från planområdet. Grönområdena binds samman av ett stort inslag av gatuträd, grön förgårdsmark samt gröna bostadsgårdar/trädgårdar.

4.5.2 Strandskydd

Planområdet är beläget cirka 475 meter från strandlinjen och Hjo hamn och därmed utanför den zon på 300 meter som generellt utgör strandskyddat område längs Vätterns västra sida. Inom Hjo stad är strandskyddet mestadels upphävt.

4.5.3 Dagvatten

Planområdet avvattnas via kommunala dagvattenledningar längs gatunätet mot Hjoån dels via Ringvägen/Sveavägen åt väster och dels via Viktoriagatan åt öster.

4.6 Hälsa och säkerhet

4.6.1 Omgivningsbuller

År 2015 antogs nya riktvärden för trafikbuller vid nybyggnation av bostäder i Sverige. Riktvärdena kom till med det uttalade syftet att underlätta bostadsbyggande i bullerutsatta lägen och finns beskrivna i Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggande, SFS nr. 2015:216, ändrad i SFS nr. 2017:359 som gäller sedan den 2 januari 2015. För väg- och spårtrafik anges följande: Buller från vägar och spårtrafik bör inte överskrida 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad. För bostäder om högst 35 kvadratmeter gäller ljudnivån 65 dBA ekvivalent ljudnivå. Ljudnivån vid en uteplats bör inte överstiga 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå. I de fall då bullernivåerna vid fasad ändå överskrider bör minst hälften av bostadsrummen vara riktade mot en sida där bullret uppgår till högst 55 dBA ekvivalent ljudnivå och minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där den maximal ljudnivå nattetid (22.00 till 06.00) inte överskrider 70 dBA. Om 70 dBA maximal ljudnivå vid uteplats ändå överskrider bör dock nivån inte överskridas med mer än 10 dBA maximal ljudnivå mer än fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.

Översiktliga beräkningar har utförts enligt naturvårdsverkets modell, rev 1996 Buller VÄG II ver. I.3.2 Trivector AB för att studera bullerförhållandena för tillkommande möjlig bebyggelse. Beräkningarna baseras på årsdygnstrafiken på Ringvägen där trafikmätningar utförs årligen sedan 2008. Tillgängligt trafikmätningmaterial visar på en trafikmängd på Ringvägen i höjd med korsningen med Hammarsvägen på omkring 3500 fordon/dygn (årsdygnstrafik/ÅDT) med en andel tung trafik på 4%.

På Vasagatan utförs ingen regelbunden mätning. Extramätningar utfördes dock 2022 som en sommarmätning samt 2023. 2022 var ÅDT 4402 och 2023 var ÅDT 3682. En högre trafikmängd under turistsäsong är rimlig med hänsyn till att de centrala delarna av Hjo stad med bad och hamn utgör ett populärt besöksmål.

Sveavägen som leder till det norra industriområdet bedöms ha relativt små trafikmängder. Fordonstrafiken från väg 195 angör framför allt industriområdet via Industrigatan.

Nygatan, Fredsgatan och Sturegatan utgör inga huvudstråk i trafiknätet och här bedöms trafikmängderna som mycket låga.

Enligt trafikmättningsresultaten är den övergripande tendensen trafikminskning. Enstaka perioder, då trafiken genom Hamngatan i centrum, sommartid tidigare år tillfälligt stängts av, visar på temporära högre trafikmängder. Kommunen avser inte utföra några åtgärder som skulle kunna resultera i radikalt förändrade trafikmönster men i beräkningsmodellen justeras båda gatornas trafikmängd till ÅDT 4000 fordon/dygn vilket är ett högre värde än de uppmätta normalvärdena.

För befintlig bebyggelse har Naturvårdsverket upprättat en vägledning och stödmaterial för hur buller från väg- och spårtrafik ska bedömas, vad gäller riktvärden för störningsnivåer. Det finns flera riktlinjer för trafikbuller som gäller och dessa relateras till tidpunkten för byggnationen, respektive anläggandet av vägen samt när området planlades. För äldre befintliga miljöer byggda före 1997 följer man så kallade åtgärdsnivåer som för påverkan från vägtrafikbuller utomhus vid fasad ligger på 65dBA dygnsekvivalent.

För den befintliga byggnaden på Skatan I som är orienterad med gaveln direkt mot gatumarken är det beräknade värdet 60 dBA vid fasadliv mot gata, vilket är under åtgärdsnivå för befintlig bebyggelse och sammanfaller riktvärdena för ny bebyggelse. Övrig befintlig bebyggelse är belägen längre ifrån de mer trafikerade gatorna. Kommunen bedömer därmed att den befintliga situationen är godtagbar utan ytterligare åtgärder.

För nybyggnation ska tidigare beskrivna riktvärden från 2015 följas. För bebyggelse mot Vasagatan underskrids gränsvärdet 60 dBA vid 7,5 meter från vägmitt och mer. För bebyggelse mot Ringvägen är detta avstånd ungefär 10 meter. Det avstånd från vägmitt där ny bebyggelse tillåts utmed Ringvägen och Vasagatan är, för att bland annat ge utrymme åt gatuträdens kronor, mer än 10 meter.

Ljudnivåerna för uteplats med en högsta ekvivalentnivå om 50dBA uppnås först efter 70 meter från vägmitt, vilket innebär att detta helt överskrids inom kvarteret Skatan och Trasten. De friliggande villorna har ändå goda möjligheter till placering av uteplats i bullerskyddat läge. För ett tillkommande flerbostadshus i Skatan I behöver en gemensam bullerskyddad uteplats anordnas, för de bostäder där sådan inte kan tillskapas. Kravet anges som bestämmelse på plankartan, och funktionen kommer även bostäder där detta saknas i den befintliga byggnaden, till del. Bestämmelsen gäller även Skatan 5, men detta bedöms redan finnas i den iordningsställda utemiljön.

Utförda beräkningar är avstämda mot Boverkets informationsblad "Hur mycket bullrar vägtrafiken" vilket ger samma översiktliga resultat. Kommunen bedömer därför att det inte finns någon risk för människors hälsa förknippade med buller, och att inga mer omfattande beräkningar enligt den nya rekommenderade metoden Nord2000, behövs för att säkerställa detta.

4.6.2 Risk för översvämning

Ny bebyggelse ska planeras så att den inte tar skada eller orsakar skada vid en översvämning från minst ett 100-årsregn. Risken för översvämning från ett 100-årsregn bedöms i detaljplan och eventuella skyddsåtgärder ska där säkerställas. Framkomligheten till och från planområdet ska också bedömas och vid behov säkerställas.

Samhällsviktig verksamhet har en högre säkerhetsnivå och ska planeras så att funktionen kan upprätthållas vid en översvämning. Planområdet innehåller inga sådana samhällsviktiga funktioner.

Planområdet ligger cirka 475 meter från Vättern. Vid Vättern är det endast Jönköpings kommun som har en översvämningsrisk vid hög vattennivå. I framtiden beräknas de extrema nivåerna i Vättern vid Hjo kommun bli oförändrade.

De flesta fastigheterna är anslutna med egna ledningar till dagvattennätet. Vid kraftiga regn avleds vattnet även genom de dagvattenbrunnar som finns på omkringliggande gator. Om vattnet inte hinner rinna undan i dagvattenbrunnarna sker ytvavrinning på gatumark i en övergripande sydöstlig riktning mot Hjoån och mot Vättern.

Skyfallskartering

Inom arbetet med att upprätta en ny översiktsplan för Hjo kommun har kommunen låtit Ramböll ta fram en skyfallsutredning för Hjo stad, *Skyfallsmodellering Hjo kommun, Ramböll 20230608*. Skyfallsutredningen utgår från ett 100-årsregn med klimatfaktor 1,25. För att kunna utvärdera den rumsliga utbredningen av översvämningar samt interaktionen mellan mark och ledningsnät vid skyfall inom Hjo tätort har en kopplad hydraulisk modell satts upp i MIKE+. Resultatet presenteras som översvämningsytor och flödesvägar med vattendjup som uppstår vid ett klimatkompenserat 100-årsregn. Hela dagvattennätet är inte med i modellen, utan enbart trummor under väg och kulvertar längs med vattendrag. Skyfallskarteringen är utförd enligt MSB's metod för skyfallskartering av tätorter och biläggs planhandlingen till granskningsskedet. Nedan redovisas utdrag ur karteringen. Inga större skyfallsflöden leds genom området, enbart ett mindre stråk på Sveavägen-Vasagatan, som får en större utbredning nedströms Nygatan.

Maximalt relativt flöde vid 100-årsregn ovan.

Tabell 2. Matris för bedömning av risk för skada på byggnad vid översvämning.

		Maxdjup (cm)		
		10–30 cm	30–50 cm	> 50cm
Längd fasad (%)	5–20			
	20–50			
	>50			

Riskbedömning för bebyggelse i tabell ovan och kartvy till höger.

Två typer av riskkarteringar har utförts inom utredningen. Dels riskkartering för människoliv som utförs enligt MSB/DEFRAS metodik. Denna visar på fara för vissa i anslutning till stadens vattendrag. Enskilda lågpunkter som källaringångar eller nedfarter till källargarage visar på att sådana platser i vissa lägen kan innebära fara för alla. Nedfarten till källargaraget inom Skatan 4 utgör en sådan plats. I övrigt visar karteringen på "ingen fara".

Den andra typen av riskkartering som utförts inom utredningen är Riskkartering för byggnader. Varje byggnad har analyserats och riskklassningen baseras på parametrarna maximalt vattendjup och andel av byggnad som det förväntas stå vatten mot.

I utredningen påpekas att denna belysning är översiktlig, och att resultatet enbart visar risk vid det klimatkompenserade 100-årsregnet och beroende på var entréer, garagednfarter, källare och ventiler är placerade kan den faktiska risken vara större eller mindre vilket också konstaterats i planbeskrivningen vad gäller karteringen för Skatan 4 och 5. Parametrar som typ av verksamhet (exempelvis samhällsviktiga eller sårbara) har riskklassningen inte bedömt.

Maximalt översvämningsdjup vid 100-årsregn.

Vad gäller riskklassning för byggnader berörs ett antal komplementbyggnader inom planområdet, men rödmarkeringen, med riskklass 4, av garagebyggnaden på Skatan 5 är missvisande då översvämningsmängden på mer än 0,5 m snarare berör den befintliga infarten till källargaraget på Skatan 4 – se markering med röd ring på kartutdraget med maximalt översvämningsdjup. Ytterligare riskklassad bebyggelse är huvudsakligen komplementbyggnader undantaget komplementbostadshuset "gårdshuset" på Kråkan 2 som har riskklass 1 där viss del av fasaden kan ta skada av stående vatten

Förutom enstaka instängda små håligheter i mark som är enkla att avhjälpa för att förhindra skador på befintliga komplementbyggnader samt den tidigare nämnda garagednfarten innehåller planområdet endast ett fåtal svackor där vatten kan bli stående upp till 30 cm. Dessa är så små att de inte har effekter på översvämningsrisken för omgivningen om de skulle byggas bort. De utgör heller ingen begränsning för angöring eller för åtkomsten till bostadsentréer.

Bestämmelser om en begränsad exploateringsgrad som inte innebär någon påtaglig förändring av planområdets exploateringsmöjligheter jämfört med de tidigare gällande planerna, innebär att möjligheterna att hårdgöra eller bebygga mark i princip är oförändrad. För att värna den för kulturmiljövårdet viktiga grönstrukturen samt för att ytterligare reducera risken för översvämning har detaljplanen fått en bestämmelse om minsta andel ytor med vegetation som är 30% av fastighetsarean. Den nya detaljplanen innebär därmed ingen utökad risk för att området och omgivningen påverkas av en större mängd ytvatten som skulle kunna leda till en framtida översvämningssituation.

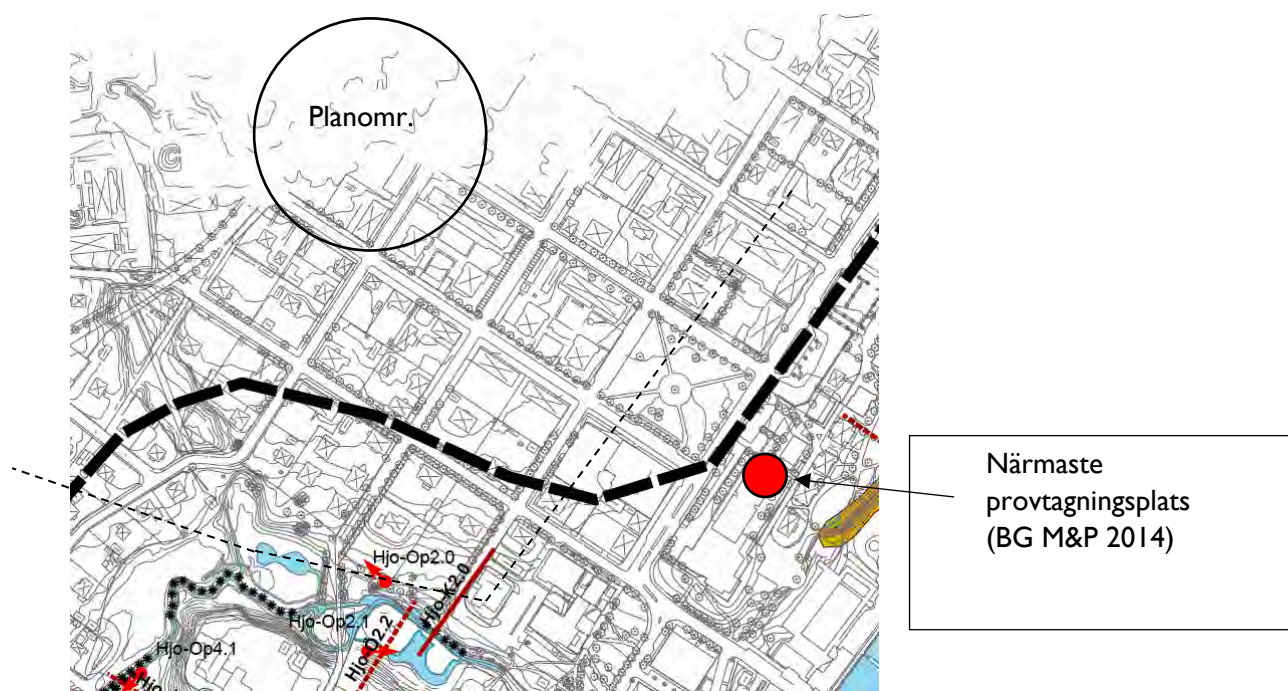
Reglering utanför plan- och bygglagen

Fuktkapitlet i Boverkets Byggregler (BBR 2011:6) reglerar vid byggnation att lutningar inom tomtytan ska utföras så att byggnad inte ska skadas av fukt, samt innehåller en allmän rekommendation om att fuktkänsliga delar av fasaden bör placeras minst 20 cm över markytan. Detta säkerställer att tomtmark inte lutar inåt nya byggnader och att vatten styrs mot gata.

Bestämmelser om en begränsad exploateringsgrad är tillsammans med den riskreducerande bestämmelsen om minsta andel vegetation samt Boverkets byggregler, tillräckliga för att skydda områdets bebyggelse från översvämning.

4.6.3 Risk för skred

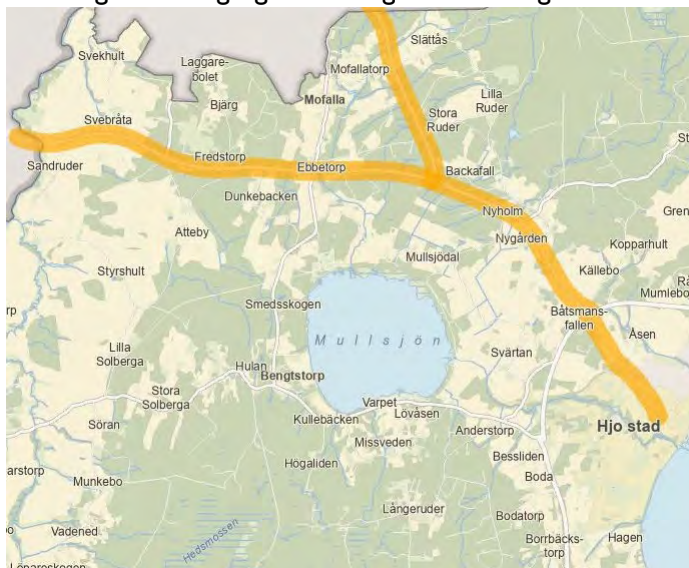
Området är beläget mellan 100 och 300 meter från mer skredkänsliga delar längs Hjoån och är inte utpekad i kommunens översiktliga skredinventering som särskilt känsligt. Markens stabilitet bedöms vara tillfredsställande

Ur Översiktlig stabilitetskartering, Räddningsverket Sweco VBB 2008

4.6.4 Farligt gods

En sekundär farligt godsled är markerad från Skövde respektive Tibro och avslutas i Hjo stad i korsningen av Ringvägen/Sveavägen och Vasagatan/Skövdevägen.

Orengemarkerad rekommenderad sekundär väg för farligt gods

2019 antog Direktionen för Räddningstjänsten Östra Skaraborg rapporten "Analys av risker för olyckor inom Räddningstjänsten Östra Skaraborg". I denna har förutsättningar samt de händelser som utgör risker för olyckor i respektive medlemskommun identifierats och analyserats med syfte att bedöma om likvärdigt skydd mot olyckor föreligger i respektive medlemskommun.

För Hjo anses riskbilden bestå av 1) En stor del av centrala Hjo utgörs av äldre trähusbebyggelse med korta eller inga avstånd mellan byggnaderna (detta rör framför allt risk för brandspridning) och 2) I kommunen finns industrier som hanterar farliga ämnen samt en farlig verksamhet, Emballator Tectubes Sweden.

Transportvägen mot det norra industriområdet, där bland annat Emballator Tectubes är beläget, utgörs främst av Industrigatan som ansluter till Skövdevägen i ett läge 860 meter nordväst om korsningen Ringvägen/Sveagatan och Vasagatan/Skövdevägen. Varför den sekundära farligt godsleden haft sin avslutning så långt in i stadskärnan kan bero på tidigare industrier som omvandlats till bostadsändamål som exempelvis kvarteren Brandmannen och Eldaren. I centrala Hjo, inom kvarteret Löjan, har även funnits bensinstation som tagits ur bruk och nu planlagts för bostadsändamål. Hamnen i centrala Hjo är ingen transporthamn utan uteslutande hamn för tur- och småbåtar. Inom Hjo stad finns heller ingen etablerad station för drivmedelsförsörjning för båttrafiken.

Målpunkt för farligt gods saknas således vid korsningen Ringvägen/Sveavägen eller i dess anslutningar och som alternativ, sekundär led för farligt gods har denna spelat ut sin roll. Längs den rekommenderade ledens sträckning genom Hjo stad och Skövdevägen utgörs numer omgivande områden nästintill uteslutande av bostadsbebyggelse. Då nytt industriområde planeras norr om det befintliga industriområdet, med ny väganslutning mot väg 194 har kommunen i arbetet med den nya översiktsplanen förordat att den sekundära farligt godsleden ska avslutas utanför tätorten i den rondell där väg 195 ansluter till väg 194.

De transportrörelser som mot förmodan sker med farligt gods i planområdets närmiljö på den rekommenderade sekundära leden kan inte bedömas vara fler till antalet eller mer farliga än för det övriga huvudvägnätet i Hjo stad. Av denna anledning anser kommunen det att särskilt hantera dessa teoretiska risker med specifika åtgärder (som krav på skyddsavstånd, avledande diken, murar eller restriktioner på byggnadsmaterial) inte står i proportion till den låga risken för olyckor som de verkliga förhållandena pekar på.

4.7 Geotekniska förhållanden

Marken utgörs av bergarten kvartsarenit från den geologiska enheten neoproterozoiska-fanerozoiska plattformstäcket, tonryggen. Jordarten utgörs av postglacial sand upp till ett djup av maximalt 30 – 50 meter. Marklutningen är maximalt 1% över området i öst-västlig lutning.

Närmsta geotekniska undersökning som utförts vid på kartan rödmarkerad provtagningspunkt belägen cirka 300 meter från planområdet, är utförd av BG M&P 2014-01-29. Denna visade: ”Jorden består under ytskiktet/fyllningen av friktionsjord härunder följer ett lager av finsediment som via skikt av friktionsjord vilar på för trycksondering fast botten – troligen morän, block eller fast lagrad friktionsjord. Ytskiktet består i provtagningspunkterna av fyllning (grusig sand/mullhaltig grusig sand)

och har en tjocklek mellan 0,6 – 0,7 m. Härunder följer fyllning som utgörs av mullhaltig grusig sand ner till cirka 1 m djup. Den underliggande friktionsjorden utgörs huvudsakligen av siltig (grusig) sand, delvis finsand. Mäktigheten på sandlagret varierar ner till mellan 2,4–4 m under markytan. Den underliggande leran är siltig leran bedöms ha en mäktighet understigande 5 m. Friktingsjorden bedöms som fast lagrad medan underliggande lera bedöms som lös. Utförda sonderingars nedträngningsdjup varierade mellan 0,9 och 2,7 meter djup”.

Tidigare uppförd bebyggelse indikerar att området utifrån geotekniska aspekter inte är olämpligt att bebygga. Avståndet till provtagningspunkten är dock relativt stor. För förtätningsprojekt i form av flervåningshus bör lämplig grundläggningsmetod studeras ytterligare av respektive framtida byggherre i form av platsspecifik geoteknisk undersökning inför genomförandeskedet.

Inga kända föroreningar förekommer inom området.

4.8 Kulturmiljö

Som nämnts inledningsvis är den nya detaljplanens syfte är att klargöra förutsättningarna för framtida bostadskompletteringar för såväl den friliggande villabebyggelsen som för flerbostadsfastigheterna, särskilt i förhållande till rådande kulturmiljövärden och föra in skyddsbestämmelser mot förvanskning och rivning där detta är motiverat. Detaljplanen syftar även till att kompletteringar ska ges en utformning som är anpassad till Hjo-skala vad gäller proportioner, material och kulörer.

Inför planarbetet har kapitlet om Nyestan i rapporten ”Kulturmiljöer i Hjo stad” (Västarvet 2017) studerats för att finna och möjliggöra en precisering av de kvaliteter i området som utgör det kulturhistoriska värdet. Tre övergripande värden framträder i rapporten.

- Ursprunglig karaktär av mondän (*fashionabel/ståndsmässig*) villastad från förra sekelskiftet samt senare tillkomna flerbostadsmiljöer. De specifika byggnadernas inbördes kvaliteter har också stor betydelse för värdet.
- Strikt rutnätstadsstruktur där kvarteren har ett påtagligt innehåll av trädgårdar och grönska. Gaturummen har en grön inramning av gatuträd, oftast lindar. Häckar och inhägnader är också viktiga.
- Den underordnande bebyggelsen i form av komplementbyggnader, gårdshus/uthus i villastaden är ofta lika väsentliga som huvudbyggnaderna.

I rapporten anges att områdets bebyggelse bör underhållas med material och metoder som tar hänsyn till det kulturhistoriska värdet. Detta kan åstadkommas med skyddsbestämmelser, varsamhets- och andra utformningsbestämmelser. Själva rutnätstaden kvarstår naturligtvis och inslaget av gatuträd kan också stärkas med särskilda skyddsbestämmelser samt med en överenskommelse med fastighetsägarna kring skötsel. Även andelen grönytor föreslås som tidigare beskrivits regleras i detaljplanen. För flerbostadshus kan omfattningen parkeringsplatser på kvartersmark tillåtas begränsas med hänsyn till det centrala läget, då det finns god tillgång på kollektivtrafik och service i närområdet samt att lokalgatunätet medger kantstensparkering.

Mindre del av planområdet, Trasten 3, ingår i riksintresse för kulturmiljön för Hjo stad. Huvudbyggnaden på Trasten 3 har också mycket stort kulturhistoriskt värde. Byggnaden

beskrivs i den kulturmiljöinventering Hjo kommun låtit uppföra: *"I exempelvis kvarteret Trasten finns 1920-talsvillor i en och en halv till två våningar utformade i en lite enklare panelarkitektur. Det varsamt renoverade Trasten 3 Vasagatan 17, är ett gott exempel på dessa med sin strama fasad under sadeltak och omsorgsfullt utformade exteriördetaljer."* Kvarteret Trasten bedöms ingå i en bebyggelsemiljö utgörande en nyckelroll i upplevelsen av kulturmiljöns värden där särskild hänsyn bör visas detta värde.

Utdrag ur rapporten biläggs planhandlingen som beslutsunderlag. De ur kulturmiljösynpunkt mest värdefulla byggnaderna, är de belägna i Skatan 1 respektive Trasten 3. Skatan 1 förses med för byggnaden skraddarsydd skyddsbestämmelser. Trasten 3 och övrig bebyggelse som har ett betydande kulturhistoriskt värde bedöms kunna skyddas av en mer generell skyddsbestämmelse om att byggnaden inte får rivas eller förvanskas.

Den nya detaljplanen tar fasta på de äldre bestämmelser som bedöms ha resulterat i värdena kopplat till stadsbyggnadsstrukturen. Huvudbyggnader styrs till en friliggande placering (jämför öppet byggnadssätt i den ursprungliga planen) i och med att tomtgränserna mot granne fredas från bostadsbebyggelse med 4,5 meter. Bostadskomplementbyggnader kan uppföras där det är gott om plats vilket styrs av exploateringsgrad. Den gamla stadsplanens bestämmelse om att komplementbyggnader mot tomtgräns ska vara envåninga och ej utgöras av bostäder, avses bibehållas i den nya detaljplanen.

4.9 Fysisk miljö

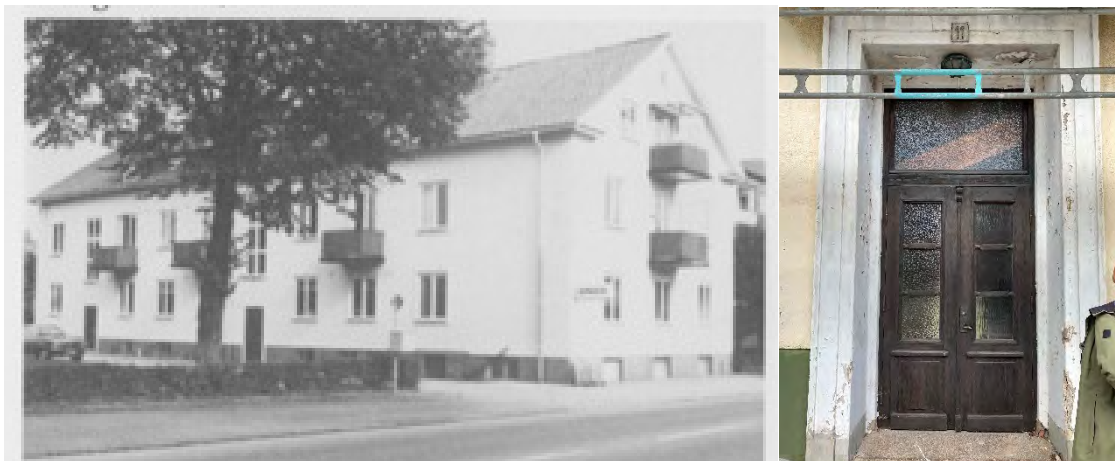
4.9.1 Skatan 1

Klass A i plan- och byggs kulturmiljöklassificering 2023

Det befintliga flerbostadshuset på Skatan 1 är uppfört 1933 och innehåller ett 10-tal lägenheter. Byggnaden orienteras med gaveln direkt mot Vasagatan och med den östra långsidan mot Nygatan. Långsidan möter gaturummet på Nygatan med ett cirka tre meter brett område med gräsbevuxen förgårdsmark. Den mer representativa trapphusentrén är orienterad mot Nygatan och ytterligare två trapphus nås från gårdssidan som innehåller parkeringsplatser samt större gräsmatta. Två stycken stora gatutråd avgränsar tomten åt Vasagatan och ytterligare träd och buskar finns längs tomtgränserna mot Skatan 2 och 5. Ett mindre gårdshus finns också i det nordvästra hörnet.

Upphovsman till huvudbyggnaden är länssarkitekt Allan Berglund. Byggnaden utformades i en blandning av måttfull 1920-tals klassicism och 1930-talets funktionalism vilket ger uttrycket en lekfull originalitet. Fasaden är putsad i ljus kulör. Vardera fönster är delade i två öppningsbara öppningsbågar med påtagligt vertikala proportioner (tvåluftsfönster) med mittpost.

Byggnaden ingick redan i 1982 års inventering där den klassades som kulturhistoriskt värdefull byggnad vars exteriör helt eller i huvudsak är i väsentligen ursprungligt skick. Karaktäristiskt för byggnaden är även välbevarade detaljer som den långsgående balkongen mot Nygatan, smidesräcken, samt att portar och fönster har reliefbildande foder av puts. Huvudentrén har en än mer markerad omfattning. Trapphusen mot gårdssidan markeras med mer än våningshöga ljusinsläpp till trapphusen, bestående av 6-delade glaspardier. Takfoten markeras med profilerat listverk, takfotsgesimser, vilka är förlängda över hörn antydande gaveltriangelns basvinklar. För närvarande pågår en renovering med fönsterbyte, takomläggning och en tunn tilläggsisolering med ny putsning. I samband med detta har fönsternas placering i väggliv justerats för att byggnadens karaktär inte ska förändras och fönstren har fått en grön för det ursprungliga utseendet mer tidsenlig kulör.

Skatan 1, bild från 1982 års byggnadsinventering, tagen innan takkupor fanns på plats. T.h. entréport

Bild från pågående renovering sommaren 2024.

I stadsplan från 1931 anges för kvarterets del närmast Nygatan ”kvartersmark avsett för slutet byggnadssätt”. En trevåning byggnad angavs här med en höjd på 11 meter. I ändringsplan S3 från 1934 kompletterades planregleringen med att en tredjedel av vindsvåningen fick inredas till ”bonings – eller arbetsrum”.

För den resterande delen av kvarteret angavs Ö, ”kvartersmark för öppet byggnadssätt” Här ”må huvudbyggnad icke uppföras till större höjd än 7,5 meter, icke innehålla mera än två våningar jämte en tredjedel inredd vind och icke förläggas närmre grannes tomtgräns än 6 meter såvida det inte sker i samband med byggande av dylikt hus å granntomt och de sålunda sammankopplade huset två och två givas enhetligt utseende. Om byggnads höjd icke överstiger 5 meter må det fria avståndet till grannes tomtgräns minskas, dock inte understiga 4,5 meter.”

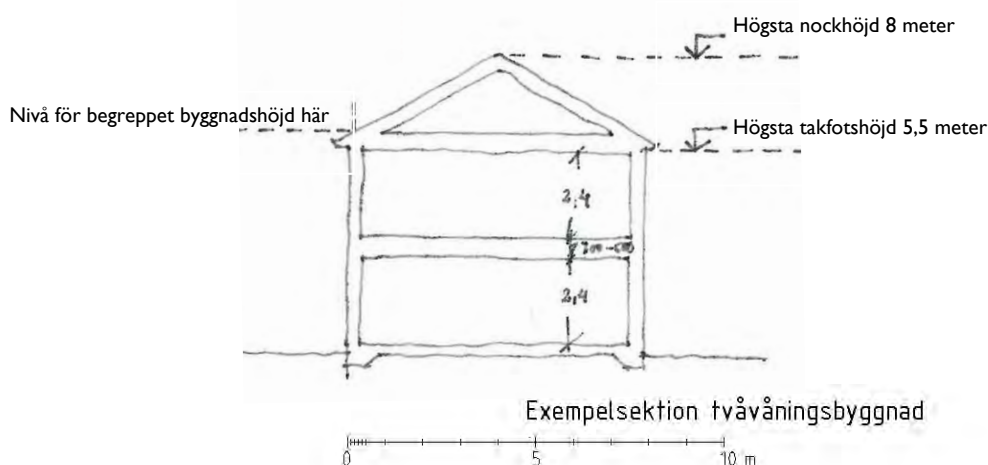
Den nya planen föreslår att placering kan ske 4,5 meter från tomtgräns mot granne. Komplementbyggnad får placeras i tomtgräns.

”Vid öppet byggnadssätt må icke mer än en tredjedel av tomts yta bebyggas”. Den tidigare gällande planen innehåller en otydlighet om hur mycket av Skatan 2 och Skatan 5 som egentligen skulle kunna bebyggas. Har man avsett en tredjedel för hela tomten, eller 100% för den delen med slutet byggnadssätt och en tredjedel för resterande? Detta skulle i så fall kunnat innebära att fastigheten kunde ha bebyggt upp till 50%.

Fastigheten är stor och förtätning med ett mindre flerbostadshus är möjlig både enligt gällande stadsplan samt i den nya. I den nya detaljplanen föreslås en exploateringsgrad på 40%. Detta är något högre än en tredjedel (33,3%). Förutom det befintliga flerbostadshuset kan därmed ytterligare bebyggelse tillkomma om cirka 235 m², inräknat eventuella komplementbyggnader. Kommunens avsikt är att sådan förtätning till volym och placering ska föra tankarna till byggnader av karaktären stadsvilla. Förebilder finns både i Hjo och på andra håll.

Skydd mot fällning av gatuträden samt att byggrätten är placerad 10 meter från gata innebär ändå att kompletterande exploatering kan ske med stor andel bibehållen grönska mot gatan, vilket är väsentligt för upplevelsen av stadens gröna och lummiga gatunät.

Den höjd som föreslås tillåtas på tillkommande byggnader är lägre än det befintliga bostadshuset. I tidigare gällande plan anges höjd på byggnad, (*byggnadshöjd = den höjd där fasadlivslinjen möter yttertakslinjen – det vill säga takfotsnivån + takkonstruktionens bredd*) vara 7,5 meter inom tomten innanför bostadsbyggnaden vid gata. I den nya planen föreslås en kombination av bestämmelser för att begränsa byggnadens volym på lämpligt sätt: våningsantal,nockhöjd och takfotshöjd. Två våningar tillåts. Högsta tillåtna nockhöjd är 8 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 5,5 meter. Ingen bestämmelse reglerar huruvida vind får inredas eller ej.

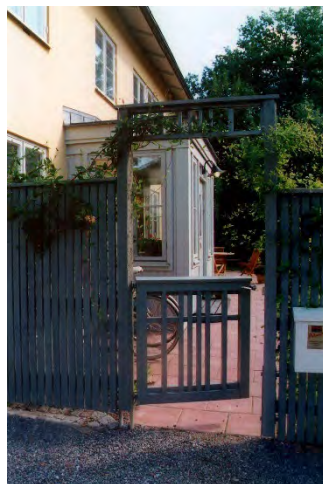

Det befintliga bostadshuset skyddas med förvanskings och rivningsförbud. Kompletterande bebyggelse får en utformningsbestämmelse som innebär stor hänsyn till befintliga värden.

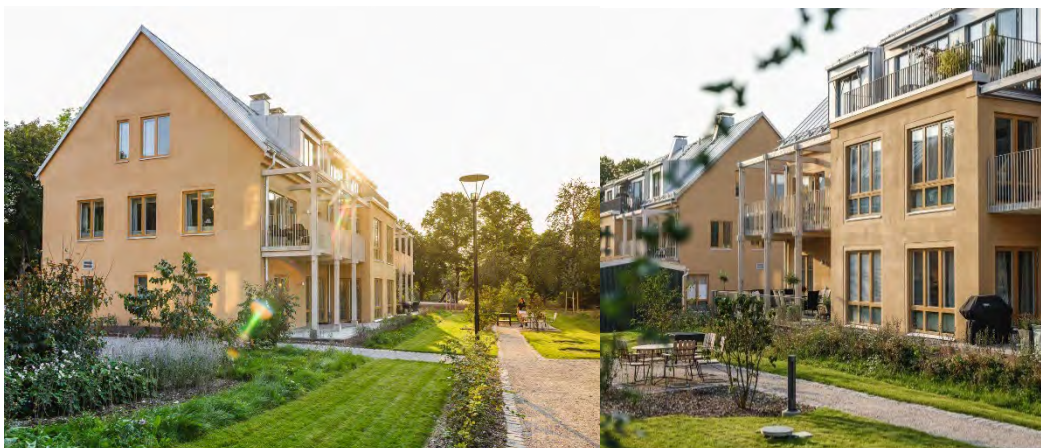
Förebilder för hur ny bebyggelse kan adderas till omkringliggande kulturmiljövärden har Hjo stad flera exempel på. Nedan exempel från byggnader i kvarteret Lången ritat av Lund och Vallentin arkitektkontor 1989, där dessa två hus innehåller fyra lägenheter vardera.

Nedan exempel från Brunnberg och Forshed Arkitektkontor som gjort småstadens idylliska stadsbyggnadsgrammatik till sitt signum i såväl nya bostadsområden som enskilda byggnader. Bilder från Kappsta, Brunnberg och Forsheds hemsida

Bilder från Näsby slottspark, Brunnberg och Forsheds hemsida.

4.9.2 Skatan 2

Klass C i plan- och byggs kulturmiljöklassificering 2023

Den befintliga huvudbyggnaden på Skatan 2 är uppförd omkring 1912 och placerad centralt på tomten. Huvudbyggnaden utgör exempel på tidstypisk enklare panelarkitektur med liggande fasspontpanel. samt ett brett våningsband med stående fasspontpanel. Därutöver listverk och gavelsnickerier samt veranda med rikligt spröjsverk. Huset är renoverat men har bibehållit karaktären av 1910-tal, så även uthus. *Text ur Kulturmiljöer Hjo stad.* Huvudbyggnaden har enligt uppgift innehållit två bostäder.

Gällande stadsplan S59 anger BFII för Skatan 2, det vill säga friliggande bostadsbyggnad i två våningar.

Skatan 2, äldre bild från 1982 års byggnadsinventering. Byggnaden har idag en mildare färgsättning med mindre kontrast mellan panelfält och övriga snickeridetaljer.

Exploateringsgrad, S59 anger att endast en huvudbyggnad kan uppföras om 190 m² samt ett uthus/gårdshus om 40 m². Tillsammans innebär detta en byggrätt på 230 m². Befintliga byggnader utgör tillsammans med ett med bygglov beviljat lusthus som ej ännu är byggt cirka 250 m². Det innebär att byggrätten även inkluderat attefallsbestämmelser bedöms som färdignyttjad när lusthuset är byggt.

Tomtstorleken om 1857 m² är mycket stor för att vara en villatomt, något som har sin anledning i den för Hjo en gång så inflytelserika stadsbyggnadsidén om ståndsmässig trädgårdsstadsprincip. Kommunen anser det inte oväsentligt att en öppenhet enligt den ursprungliga trädgårdsstadsidén kan bibehållas. Ändå skulle man kunna möjliggöra för ytterligare ett mindre enbostadshus inom den befintliga fastigheten, exempelvis för ett självständigt generationsboende, uthyrningsmöjlighet eller liknande. Att dela trädgården i två fastigheter bedöms inte som lämpligt med hänsyn till huvudbyggnadens placering i tomtens mitt.

Med den nya detaljplanens bestämmelse om exploateringsgrad om 20% möjliggör det för att 371 m² skulle kunna bebyggas, det vill säga kan ytterligare cirka 120 m².

Den höjd som föreslås tillåtas på tillkommande byggnader motsvarar det befintliga bostadshuset. I tidigare gällande plan anges höjd på byggnad, (*byggnadshöjd = den höjd där fasadlivslinjen möter yttertakslinjen – det vill säga takfotsnivån + takkonstruktionens bredd*) vara 7,2 meter. I den nya planen föreslås en kombination av bestämmelser för att begränsa byggnadens volym på lämpligt sätt: våningsantal,nockhöjd och takfotshöjd. Två våningar tillåts. Högsta tillåtna nockhöjd är 8 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 5,5 meter. Ingen bestämmelse reglerar huruvida vind får inredas eller ej.

Det befintliga bostadshuset skyddas med förvanskning och rivningsförbud. Kompletterande bebyggelse får en utformningsbestämmelse som innebär stor hänsyn till befintliga värden. Även gatutråd på kvartersmark förses med skydd mot fällning.

I hörnet av Skatan 2 mot korsningen Vasavägen – Sveavägen minskar den allmänna platsmarken för gata till att sammanfalla med gällande fastighetsgräns. (Här föreslås således plankartans kvartersmark utökas för att överensstämma med fastighetens storlek). Korsningsläget är försett med utfartsförbud.

4.9.3 Skatan 3

Klass A i plan- och byggs kulturmiljöklassificering 2023.

Den befintliga huvudbyggnaden på Skatan 3 är uppförd omkring 1931. Byggnaden bär drag av enkel 1920-talsklassicism och är uppförd i en våning med vind. Taket är valmat, med en liten välvd takkupa symmetriskt placerad ovan entrén med dess diskreta och ovanliga skärmtak med svängd form. Vardera fönstren mot gata utgörs av tre öppningsbara delar (fönsterluft) delade inbördes med tre spröjsade rutor. Byggnaden är klassad som kulturhistoriskt värdefull byggnad vars ursprungliga karaktärsdrag delvis är förändrade.

Skatan 3, äldre fotografi ovan från 1982 års byggnadsinventering. Nedan från idag

I stadsplanen S1 från 1931 samt ändringen S3 från 1934 anges Ö - "kvartersmark för öppet byggnadssätt" Här "må huvudbyggnad icke uppföras till större höjd än 7,5 meter, icke innehålla mera än två våningar jämte en tredjedel inredd vind och icke förläggas närmre grannes tomtgräns än 6 meter såvida det inte sker i samband med byggande av dylikt hus å granntomt och de sålunda sammankopplade huset två och två givas enhetligt utseende". Om byggnads höjd icke överstiger 5 meter må det fria avståndet till grannes tomtgräns minskas, dock inte understiga 4,5 meter.

Den nya planen föreslår att tillkommande byggnader får uppföras i en våning och att högsta tillåtna nockhöjd är 6 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 4 meter. Det som medges är alltså lägre än vad som är möjligt enligt de äldre bestämmelserna. Placering kan ske så nära som 4,5 meter från tomtgräns mot granne oavsett höjd. Komplementbyggnader kan utföras i tomtgräns.

I den gällande planen anges att "Vid öppet byggnadssätt må icke mer än en tredjedel av tomts yta bebyggas". Detta är relativt oförändrat i den nya detaljplanen där fastigheten får en något mindre exploateringsgrad på 30%.

Då tomten utgör 671 m² kan den med 30 % exploateringsgrad i teorin bebyggas med cirka 200 m². Befintliga byggnader har en yta på cirka 123 + 19. Möjligheter till tillbyggnader och mindre komplementbyggnader finns, men då fastigheten är liten och smal innebär det en påtaglig närhet till tomtgräns varför utbyggnadsmöjligheterna ändå på många sätt är begränsade.

Det befintliga bostadshuset skyddas med förvanskings och rivningsförbud. Kompletterande bebyggelse får en utformningsbestämmelse som innebär stor hänsyn till befintliga värden.

4.9.4 Skatan 4

Klass B i plan- och byggs kulturmiljöklassificering 2023

Villa i 1 1/2 våning med garage i källaren ritad 1958 av Karl Ogell. Exteriören har en väl bibehållen 1950-talsprägel med fasad i gult tegel med profilerade fönsteromfattningar, ursprunglig fönstertyp i vitt/brunt samt balkong med smidesräcke och skärm i brun finkorrugerad plåt. Tillbyggt uterum mot trädgårdssidan är från 2008. Rödmålat smidesstaket från 1950-talet står mellan stolpar i kalksten. Text ur Kulturmiljöer Hjo stad

Skatan 4. Bild från Kulturmiljöer Hjo stad. Bakom skymtar Skatan 5.

I stadsplan S1 anges Ö - "kvartersmark för öppet byggnadssätt". Här "må huvudbyggnad icke uppföras till större höjd än 7,5 meter, icke innehålla mera än två våningar jämte en tredjedel inredd vind och icke förläggas närmre grannes tomtgräns än 6 meter såvida det inte sker i samband med byggande av dylikt hus å granntomt och de sålunda sammankopplade huset två och två givas enhetligt utseende. Om byggnads höjd icke överstiger 5 meter må det fria avståndet till grannes tomtgräns minskas, dock inte understiga 4,5 meter".

Den nya planen föreslår att tillkommande byggnader får uppföras i en våning och att högsta tillåtna nockhöjd är 6 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 4 meter. Det som medges är alltså lägre än vad som är möjligt enligt de äldre bestämmelserna. Placering kan ske så nära som 4,5 meter från tomtgräns mot granne oavsett höjd. Komplementbyggnader kan utföras i tomtgräns. Komplementbyggnad mot östra tomtgränsen kan även sammanbyggas med huvudbyggnad

I den gällande planen anges att *"Vid öppet byggnadssätt må icke mer än en tredjedel av tomts yta bebyggas"*. Detta är relativt oförändrat i den nya detaljplanen där fastigheten får en exploateringsgrad på 30%.

Då tomten utgör 645 m² kan den med 30 % exploateringsgrad bebyggas med cirka 190 m². Möjligheter till tillbyggnader och mindre komplementbyggnader finns, men då fastigheten är liten och smal innebär det en påtaglig närhet till tomtgräns varför utbyggnadsmöjligheterna på många sätt är begränsade.

Det befintliga bostadshuset skyddas med förvanskings och rivningsförbud. Kompletterande bebyggelse får en utformningsbestämmelse som innebär stor hänsyn till befintliga värden.

4.9.5 Skatan 5

Skatan 5 är ett mer sentida flerbostadshus än övrig bebyggelse. Byggnaden stor färdig 1986 och är ritat av Stig Axell på Atrio Arkitektkontor i Jönköping åt Wennergrens Byggnads AB. Byggnaden är uppförd i tre våningar med en fjärde bostadsvåning inom vindsplanet. Byggnaden är präglad av sin tid med relativt låga våningshöjder. Byggnaden ger ett gediget intryck med fasadbeklädnad av gult fasadtegel och genomtänkta komplement vad gäller fönster, balkongfronter, yttre miljö med mera. Tomten innehåller även en garagebyggnad. Byggnaden är ej utpekad i inventeringen.

I stadsplan från 1931 anges för kvarterets del närmast Nygatan *"kvartersmark avsett för slutet byggnadssätt"*. En trevåning byggnad angavs här med en höjd på 11 meter. I ändringsplan S3 från 1934 kompletterades planregleringen med att en tredjedel av vindsvåningen fick inredas till *"bonings – eller arbetsrum"*.

För den resterande delen av kvarteret angavs Ö, *"kvartersmark för öppet byggnadssätt"* Här *"må huvudbyggnad icke uppföras till större höjd än 7,5 meter, icke innehålla mera än två våningar jämte en tredjedel inredd vind och icke förläggas närmre grannes tomtgräns än 6 meter såvida det inte sker i samband med byggande av dylikt hus å granntomt och de sålunda sammankopplade huset två och två givas enhetligt utseende. Om byggnads höjd icke överstiger 5 meter må det fria avståndet till grannes tomtgräns minskas, dock inte understiga 4,5 meter."*

Den nya planen föreslår att placering kan ske 4,5 meter från tomtgräns mot granne. Komplementbyggnad får placeras i tomtgräns.

”Vid öppet byggnadssätt må icke mer än en tredjedel av tomts yta bebyggas”. Den tidigare gällande planen innehåller en otydlighet om hur mycket av Skatan 2 och Skatan 5 som egentligen skulle kunna bebyggas. Har man avsett en tredjedel för hela tomten, eller 100% för den delen med slutet byggnadssätt och en tredjedel för resterande? Detta skulle i så fall kunnat innebära att fastigheten kunde ha bebyggts upp till 50%.

Inför arbetet med den nya detaljplanen har inget utbyggnadsbehov formulerats av fastighetsägaren, men detta skulle ändå kunna aktualiseras i framtiden. I den nya detaljplanen föreslås en exploateringsgrad på 40%. Då tomten utgör 1803 m² kan den med 40% exploateringsgrad bebyggas med 721 m². Förutom det befintliga flerbostadshuset (cirka 400) och tillhörande garagebyggnad (cirka 140) kan således ytterligare bebyggelse tillkomma om ungefär 180 m².

Den höjd som föreslås tillåtas på tillkommande byggnader är lägre än det befintliga bostadshuset. I tidigare gällande plan anges höjd på byggnad, (*byggnadshöjd = den höjd där fasadlivslinjen möter yttertakslinjen – det vill säga takfotsnivån + takkonstruktionens bredd*) vara 7,5 meter inom tomten innanför bostadsbyggnaden vid gata. I den nya planen föreslås en kombination av bestämmelser för att begränsa byggnadens volym på lämpligt sätt: våningsantal,nockhöjd och takfotshöjd. Två våningar tillåts för ny byggnad. Högsta tillåtna nockhöjd är 8 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 5,5 meter. Ingen bestämmelse reglerar huruvida vind får inredas eller ej.

Även det befintliga flerbostadshuset bostadshuset regleras med utformningsbestämmelser och bestämmelser om högsta tillåtna byggnadshöjder motsvarande byggnadens befintliga höjder.

4.9.6 Kråkan 2

Klass C i plan- och byggs kulturmiljöklassificering 2023

Tvåvånings flerbostadshus i panelarkitektur från sekelskiftet 1900. Den öppna verandan mot Nygatan sträcker sig över båda bostadsvåningarna. Bostadshuset har genomgått en del förändringar, såsom moderna fönster och ytterdörr samt mörka cementpannor på taket, men har potential att vid en eventuell kommande renovering kunna återfå en mer ursprunglig karaktär. Gårdshus i anslutande stil. *Text ur Kulturmiljöer Hjo stad.*

Gårdshuset är från början bostadsinrett och i nuvarande skick mer ursprunglig än huvudbyggnaden.

Vy från Nygatan

Vy av gårdshuset sett från Sturegatan

Enligt stadsplanen från 1931 medger bestämmelsen S11 en tvåvåning byggnad med slutet byggnadssätt mot Nygatan. Här får två våningar uppföras till en höjd på 8 meter. Kravet på slutet byggnadssätt tas bort i den nya detaljplanen. För resterande delen av fastigheten regleras denna liksom för kvarteret Skatan i stadsplanen med bestämmelsen Ö - "kvartersmark för öppet byggnadssätt" Här "må huvudbyggnad icke uppföras till större höjd än 7,5 meter, icke innehålla mera än två våningar jämte en tredjedel inredd vind och icke förläggas närmre grannes tomtgräns än 6 meter såvida det inte sker i samband med byggande av dylikt hus å granntomt och de sålunda sammankopplade huset två och två givas enhetligt utseende. Om byggnads höjd icke överstiger 5 meter må det fria avståndet till grannes tomtgräns minskas, dock inte understiga 4,5 meter".

Den höjd som föreslås tillåtas på tillkommande byggnader motsvarar det befintliga bostadshuset. I tidigare gällande plan anges höjd på byggnad, (byggnadshöjd = den höjd där fasadlivslinjen möter yttertakslinjen – det vill säga takfotsnivån + takkonstruktionens bredd) vara 7,5 meter. I den nya planen föreslås en kombination av bestämmelser för att begränsa byggnadens volym på lämpligt sätt: våningsantal,nockhöjd och takfotshöjd. Två våningar tillåts. Högsta tillåtna nockhöjd är 8 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 5,5 meter. Ingen bestämmelse reglerar huruvida vind får inredas eller ej.

I den gällande planen anges att "Vid öppet byggnadssätt må icke mer än en tredjedel av tomts yta bebyggas". Detta är relativt oförändrat i den nya detaljplanen där fastigheten får en något mindre exploateringsgrad på 30%.

Då tomten utgör 1666 m² kan den med 30 % exploateringsgrad bebyggas med cirka 500 m². Bebyggd yta är idag ungefär 120 + 160 = 280 m². Inga garagebyggnader finns. Ytterligare kompletteringar kan ske till en yta av 220 m². Det innebär att ytterligare två stycken byggnader av storlek motsvarande den befintliga huvudbyggnaden skulle kunna inrymmas ytterligare, med fördel placerad i förgårdslinjen liksom det befintliga.

Tomten är stor och tål också en delning i två lika delar. I så fall landar framtida byggrätt på 250 m² per fastighet. Minsta tomtstorlek är 800 m². En sådan storlek ger en byggrätt på 240 m².

Fastigheten avses i samband med detaljplanens genomförande utökas till att omfatta förgårdsmarken inom kvartersmarken mot Sturegatan och Nygatan kallad Kråkan 9. Då dessa adderas till Kråkan 2 kommer tomten bli större, ca 1940 m².

Det befintliga bostadshuset inklusive gårdshus skyddas med förvanskning och rivningsförbud. Kompletterande bebyggelse får en utformningsbestämmelse som innebär stor hänsyn till befintliga värden.

4.9.7 Kråkan 5

Klass B i plan- och byggs kulturmiljöklassificering 2023

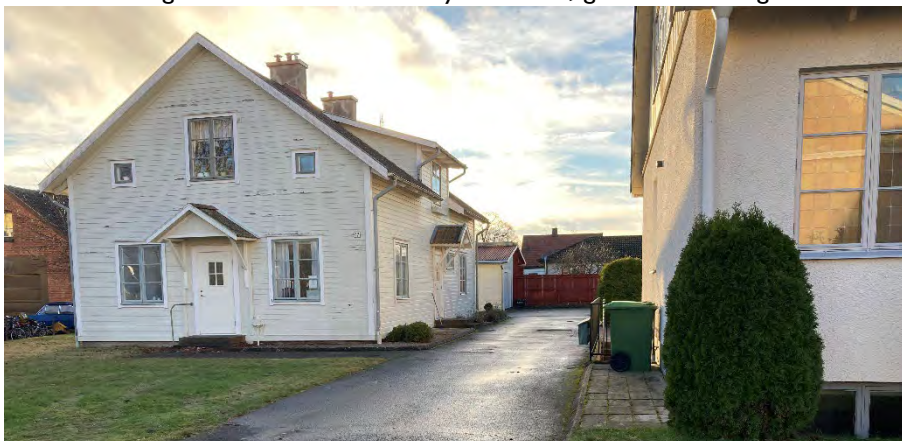
Frikyrkobyggnad för Pingstkyrkan, byggd 1926 som Elimkapell, med karaktäristiskt höga fönster till kyrksalen. Den ursprungliga kyrkobyggnaden vid Sveavägen med spritputsade fasader och brant, skivtäckt plåttak, har senare byggts till med en vinkelställd byggnadskropp. På tomten finns även ett bostadshus från 1920-talet med fasader av liggande fasspontpanel och tegeltäckt tak. *Text ur Kulturmiljöer Hjo stad.*

Pingstkyrkans entré sedd från sydväst

samt långsidan mot Sveavägen

Nedan det tidigare bostadshuset inom kyrkotomten, gavel mot Fredsgatan

I stadsplan från 1931 regleras fastigheten med bestämmelsen Ö - "kvartersmark för öppet byggnadssätt" Här "må huvudbyggnad icke uppföras till större höjd än 7,5 meter, icke innehålla mera än två våningar jämte en tredjedel inredd vind och icke förläggas närmre grannes tomtgräns än 6 meter såvida det inte sker i samband med byggande av dylikt hus å granntomt och de sålunda sammankopplade huset två och två givas enhetligt utseende. Om byggnads höjd icke överstiger 5 meter må det fria avståndet till grannes tomtgräns minskas, dock inte understiga 4,5 meter".

Den höjd som föreslås tillåtas på tillkommande byggnader utformas i likhet med de övriga fastigheterna i kvarteret. I tidigare gällande plan anges höjd på byggnad, (byggnadshöjd = den höjd där fasadlivslinjen möter yttertakslinjen – det vill säga takfotsnivån + takkonstruktionens bredd) vara 7,5 meter. I den nya planen föreslås en kombination av bestämmelser för att begränsa

byggnadens volym på lämpligt sätt: våningsantal,nockhöjd och takfotshöjd. Två våningar tillåts. Högsta tillåtna nockhöjd är 8 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 5,5 meter. Ingen bestämmelse reglerar huruvida vind får inredas eller ej.

I den gällande planen anges att *”Vid öppet byggnadssätt må icke mer än en tredjedel av tomts yta bebyggas”*. Detta är relativt oförändrat i den nya detaljplanen där fastigheten får en något mindre exploateringsgrad på 30%.

Då tomten utgör 1797 m² kan den med 30 % exploateringsgrad bebyggas med 539 m². Befintlig bebyggelse utgör cirka 390 + 140 + 55 m² = 585 m² vilket överskrider exploateringsgraden varför fastigheten bedöms vara fullbyggd i sin nuvarande form.

De befintliga byggnaderna, kyrkobyggnad samt tidigare bostadshus skyddas med förvanskning och rivningsförbud. Kompletterande bebyggelse får en utformningsbestämmelse som innebär stor hänsyn till befintliga värden. Gatuträd mot Fredsgatan skyddas från fällning.

Befintligt bostadshus skulle kunna styckas av från kyrkofastigheten om önskemål finns. Minsta tomtstorlek föreslås vara 645 m².

4.9.8 Kråkan 6

Klass B i plan- och byggs kulturmiljöklassificering 2023

Bostadshus med träfasader och brutet tak i 20-talsstil, som genomgick en ombyggnad vid inventeringstillfället. Verkstadslokal, byggd 1932 i tegelarkitektur (rött tegel) med förändrad ytterdörr. Trots relativt stora förändringar är Kråkan 6 intressant som exempel på en fastighet med såväl bostadshus som verksamhetslokal. *Text ur Kulturmiljöer Hjo stad.*

Vy från Nygatan, gatuträd utmed Fredsgatan till höger.

Vy från Nygatan. Verkstadsbyggnaden i tegel mitt i bilden. Gårdshuset Kråkan 2 till vänster

I stadsplan från 1931 medger bestämmelsen SII en tvåvåning byggnad med slutet byggnadssätt mot Nygatan. Här får två våningar uppföras till en höjd på 8 meter. Kravet på slutet byggnadssätt tas bort i den nya detaljplanen. För resterande delen av fastigheten regleras denna liksom för kvarteret Skatan med bestämmelsen Ö - "kvartersmark för öppet byggnadssätt" Här "må huvudbyggnad icke uppföras till större höjd än 7,5 meter, icke innehålla mera än två våningar jämte en tredjedel inredd vind och icke förläggas närmre grannes tomtgräns än 6 meter såvida det inte sker i samband med byggande av dylikt hus å granntomt och de sålunda sammankopplade huset två och två givas enhetligt utseende. Om byggnads höjd icke överstiger 5 meter må det fria avståndet till grannes tomtgräns minskas, dock inte understiga 4,5 meter".

Den nya planen föreslår att placering kan ske minst 4,5 meter från tomtgräns mot granne. Komplementbyggnad får placeras i tomtgräns.

I tidigare gällande plan anges höjd på byggnad, (byggnadshöjd = den höjd där fasadlivslinjen möter yttertakslinjen – det vill säga takfotsnivån + takkonstruktionens bredd) vara 7,5 meter. I den nya planen föreslås en kombination av bestämmelser för att begränsa byggnadens volym på lämpligt sätt: våningsantal, nockhöjd och takfotshöjd. Två våningar tillåts. Högsta tillåtna nockhöjd är 8 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 5,5 meter. Ingen bestämmelse reglerar huruvida vind får inredas eller ej.

Då tomten utgör 1914 m² kan den med 30 % exploateringsgrad bebyggas med ca 574 m². Tillsammans utgör befintliga byggnader på tomten ungefär 90 + 150 = 240 m². Det finns därmed stora möjligheter att komplettera med ytterligare byggnad och goda förutsättningar för avstyckning i två tomter. Minsta tomtstorlek föreslås vara 800 m².

De befintliga byggnaderna skyddas med förvanskings och rivningsförbud. Kompletterande bebyggelse får en utformningsbestämmelse som innebär stor hänsyn till befintliga värden. Gatuträd mot Fredsgatan och Nygatan skyddas från fällning.

4.9.9 Kråkan 8

Klass B i plan- och byggs kulturmiljöklassificering 2023

Mindre bostadshus med traditionellt torputseende ligger snett i förhållande till den annars så regelbundna stadsplanen. Detta avslöjar att huset är äldre än vad övriga Nyestaden är, kanske från 1800-talets mitt (Byggnaden ligger i förlängningen av Smedjegatan och tar upp dess riktning). Timmerhuset blev förhöjt och något tillbyggt 1898. Exteriören präglas helt av 1898 års ombyggnad, bl.a. volym, fasadpanel, listverk och spröjsad glasveranda. Interiört finns bl.a.

listverk och fyllningsdörrar samt rester av en gammal bakugn. Huset omges av en äldre tomt del med frukt- och köksträdgård samt från 1900-talets början med brygghus och bodar. Tillsammans ger byggnader och trädgård ett mycket fint helhetsintryck av en liten gårdsmiljö i stadens utkant från ca 1900. På tomtens andra del ligger en villa i mexitegel (*kalksandsten*) från 1983. Det äldre bostadshuset är på grund av bakgrund och placering av stark lokalhistorisk betydelse. Hela den äldre gårdsmiljön med bostadshus och uthus är genom sin ålder och ursprungliga utformning från tiden kring sekelskiftet 1900 av mycket stort kulturhistoriskt värde. Text ur Kulturmiljöer Hjo stad.

Vy från korsningen Sveavägen/Sturegatan. Äldre byggnad i mitten, nyare till höger.

I stadsplan från 1931 regleras fastigheten med bestämmelsen Ö - "kvartersmark för öppet byggnadssätt" Här "må huvudbyggnad icke uppföras till större höjd än 7,5 meter, icke innehålla mera än två våningar jämte en tredjedel inredd vind och icke förläggas närmre grannes tomtgräns än 6 meter såvida det inte sker i samband med byggande av dylikt hus å granntomt och de sålunda sammankopplade huset två och två givas enhetligt utseende. Om byggnads höjd icke överstiger 5 meter må det fria avståndet till grannes tomtgräns minskas, dock inte understiga 4,5 meter".

I tidigare gällande plan anges höjd på byggnad, (byggnadshöjd = den höjd där fasadlivslinjen möter yttertakslinjen – det vill säga takfotsnivån + takkonstruktionens bredd) vara 7,5 meter. I den nya planen föreslås en kombination av bestämmelser för att begränsa byggnadens volym på lämpligt sätt: våningsantal,nockhöjd och takfotshöjd. Två våningar tillåts. Högsta tillåtna nockhöjd är 8 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 5,5 meter. Ingen bestämmelse reglerar huruvida vind får inredas eller ej.

Den nya planen föreslår att placering kan ske minst 4,5 meter från tomtgräns mot granne. Komplementbyggnad får placeras i tomtgräns.

Fastighetsgränsen mot gata föreslås justeras till att sammanfalla med verkliga fysiska förhållanden. Mot Sveavägen avses en utvidgning ske för att fastigheten ska kunna inrymma det befintliga äldre huset. Denna utvidgning är cirka 12 m². Mot Sturegatan föreslås fastighetsgränsen flyttas norrut så att det område som idag är trottoar övergår i kommunal ägo. Den nya fastighetsgränsen föreslås i en rät linje från Kråkan I. Det innebär att den häck som skiljer gata från tomtmark går något utanför den blivande fastighetsgränsen i verkligheten.

Detta är en godtagbar differens, fastighetsägaren till Kråkan 8 äger här även den del av häcken som hamnar på kommunal mark. Gatlyktorna inom samma gränsområde är kommunens. Det område som avses regleras är ungefär 85 m². Fastigheten på 1922 m² blir efter fastighetsregleringen ungefär 1850 m². Med 30 % exploateringsgrad bebyggas med 555 m². Befintlig bebyggelse utgör cirka 220 + 80 + 45 = 345 m², därmed bedöms det finnas möjlighet för byggnadskomplettering och förutsättningar för en eventuell avstyckning om det skulle finnas intresse. Vid avstyckning är den minsta tillåtna fastighetsarean 800 m².

4.9.10 Trasten 3

Klass A i plan- och byggs kulturmiljöklassificering 2023

Bostadshus uppfört 1922 i en våning med vind. Huset har en ovanlig 1920-talsutformning som har tagits väl till vara vid en varsam renovering på senare år. Det kännetecknas bland annat av ett brant sadeltak med enkupigt taktegel, spröjsade takkupor i original, fasad i gul locklistpanel, tredelade fönster i grönt/vitt samt en indragen entré med ursprunglig dörr och stentrappa. Ett gårdshus/uthuslänga är i gulbeige locklistpanel med röda fönster. Villatomten inramas av en häck samt två par svarta pargrindar i smide mellan rustikhuggna stenstolpar med sadelkrön. Trasten 3 är på grund av den väl bibehållna villan samt hela villamiljöns karaktär, av mycket stort kulturhistoriskt värde. *Text och bild ur Kulturmiljöer Hjo stad.*

Gällande stadsplan S59 anger BFII för Trasten 3, det vill säga friliggande bostadsbyggnad i två våningar.

Exploateringsgrad. S59 anger att endast en huvudbyggnad kan uppföras om 190 m² samt ett uthus/gårdshus om 40 m². Tillsammans innebär detta en byggrätt på 230 m². Befintlig huvudbyggnad har en byggnadsarea på ungefär 130 m² och de två uthusen tillsammans 60 + 30. Uthusen tar upp större yta än bestämmelsen i den äldre stadsplanen tillåter.

Tomtstorleken om 1602 m² är mycket stor för att vara en villatomt, något som har sin anledning i den för Hjo en gång inflytelserika stadsbyggnadsidén om ståndsmissig trädgårdsstadsprincip. Kommunen anser det inte oväsentligt att en öppenhet enligt den

ursprungliga trädgårdsstadsidén kan bibehållas. Ändå skulle man kunna möjliggöra för ytterligare ett mindre enbostadshus inom den befintliga fastigheten, exempelvis för ett självständigt generationsboende, uthyrningsmöjlighet eller liknande. Att dela trädgården i två fastigheter bedöms inte som lämpligt med hänsyn till huvudbyggnadens placering i tomtens mitt.

Med den nya detaljplanens bestämmelse om exploateringsgrad om 20% möjliggör det för en sammanlagd byggnadsarea på 320 m². Det innebär att 100 m² skulle kunna adderas utöver befintliga byggnader.

Den höjd som föreslås tillåtas på tillkommande byggnader motsvarar det befintliga bostadshuset. I tidigare gällande plan anges höjd på byggnad, (byggnadshöjd = den höjd där fasadlivslinjen möter yttertakslinjen – det vill säga takfotsnivån + takkonstruktionens bredd) vara 7,2 meter. I den nya planen föreslås en kombination av bestämmelser för att begränsa byggnadens volym på lämpligt sätt: våningsantal,nockhöjd och takfotshöjd. En våning tillåts i stället för två. Högsta tillåtna nockhöjd är 6 meter. Högsta tillåtna takfotshöjd är 4 meter. Ingen bestämmelse reglerar huruvida vind får inredas eller ej.

Det befintliga bostadshuset skyddas med förvanskings- och rivningsförbud. Kompletterande bebyggelse får en utformningsbestämmelse som innebär stor hänsyn till befintliga värden. Även gatutråd på kvartersmark förses med skydd mot fällning.

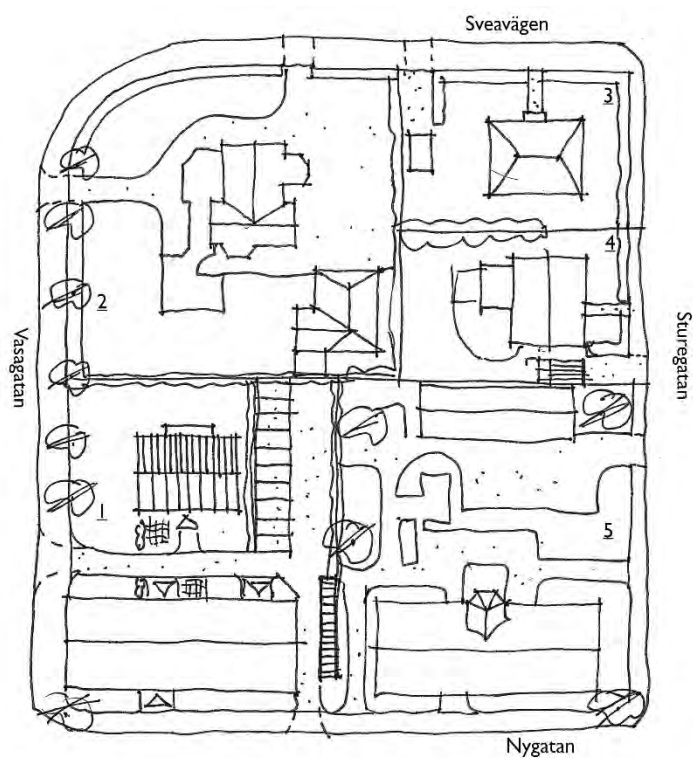
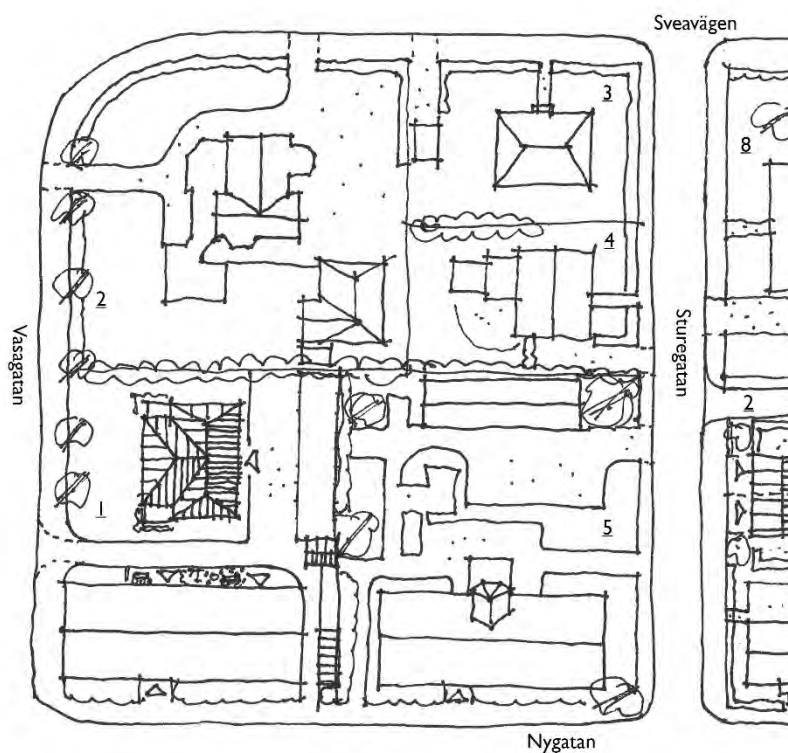
Östra sidan av Trasten 3, mot Ringvägen, samt mot korsningen Vasavägen – Sveavägen förses med utfartsförbud mot gatumarken.

I det västra hörnet har förordad fastighetsreglering i tidigare gällande plan inte helt genomförts. Kvartersmarken sammanfaller med trädgårdens verkliga storlek men ingår fortfarande i kommunens gatufastighet Norr 3:59. I samband med andra fastighetsregleringar i området bör även denna reglering utföras. Det samma gäller området närmast Vasagatan.

Ur kommunens geodatabas med intolkade gällande planer. Röd pilmarkering för beskriven reglering

4.9.11 Illustrationer

Två illustrationer av Skatan I med nytt flerbostadshus som medger ca 4–6 ytterligare bostäder. Carport eller garage kan placeras på olika sätt och utföras med sedumtak. Tillkommande garage illustrerat inom Skatan 4. Övriga fastigheter i kvarteret oförändrade.

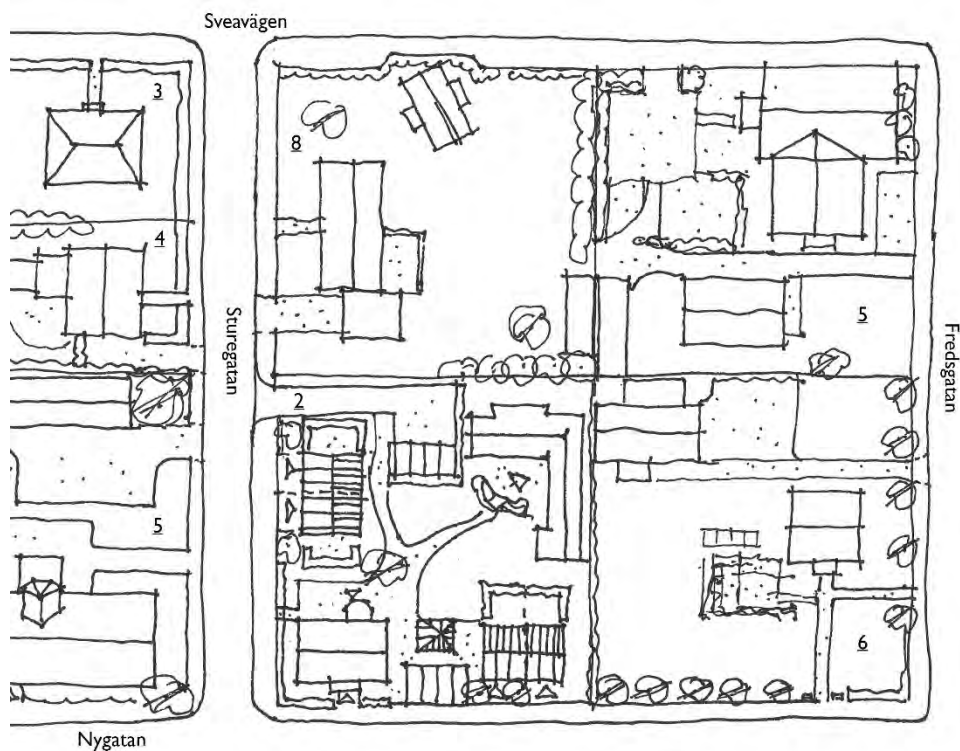
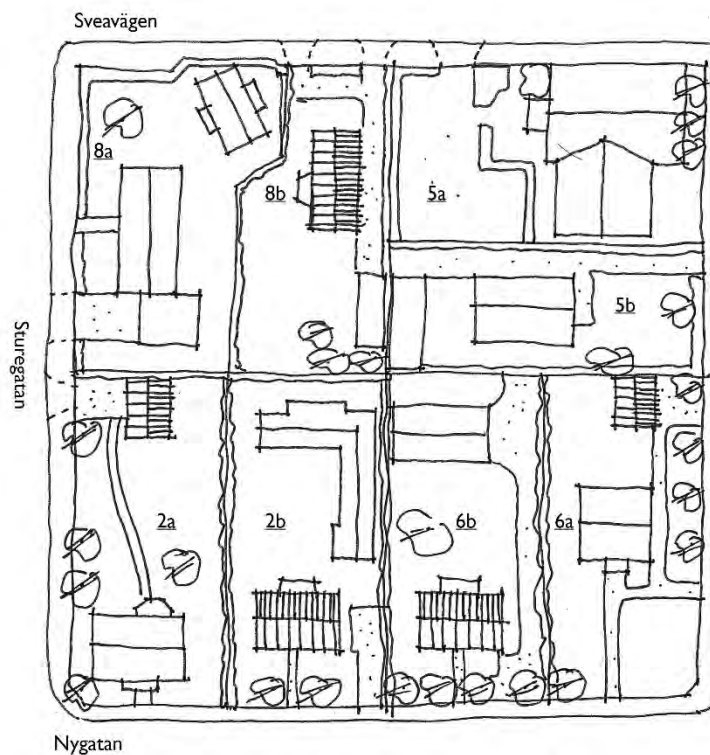

Illustration Kråkan 2 ovan kompletterad med 2x2 parhuslägenheter inom en och samma fastighet. Övriga fastigheter i kvarteret oförändrade i illustrationen.

Illustration nedan redovisar avstyckningar inom kvarteret Kråkan. Nya bostadshus i avstyckade tomter 2b, 6b och 8b. Illustrationen visar även exempel på placering av tillkommande garage/komplementbyggnader.

4.10 Sociala förutsättningar och konsekvenser

Nyestan är en relativt blandad stadsdel vad gäller åldersgrupper, men uppvisar en lägre andel barn och barnfamiljer än den södra delen av staden. Kvarteren kring Vasagatan, även inräknat kvarteret Brandmannen öster om planområdet är också stadens mest befolkningstäta, vilket förklaras av den höga andelen flerbostadshus med både hyresrätter och bostadsrätter, många i storlek för mindre hushåll. Det genomsnittliga värdet av inkomstnivåer är också lägre för boende i den norra delen av staden än i den södra.

Den sociala sammansättningen till följd av detaljplanens genomförande förväntas inte förändras. Nya bostäder möjliggörs i form av både lägenheter och/eller ytterligare egna småhus. Nyproduktion blir ofta kostsamma varför dessa i allmänhet riskerar utesluta ekonomiskt svagare grupper, förutsatt att inga subventioner eller bidrag kan medges.

4.11 Teknik

Alla fastigheter inom planområdet är anslutna till kommunens vatten och avloppssystem, som finns i samtliga gator utom Nygatan.

Dagvattenledningar går längs alla gator utom Fredsgatan och södra delen av Nygatan.

Fjärrvärmeledning finns i gatunätet.

El- och teleledningar matas från Vasagatan.

Då ledningsnätet ej är komplett i alla gator kan det vid eventuella avstyckningar vara lämpligt för fastighetsägarna att dela anslutningspunkt.

4.12 Trafik

Sveavägen, Ringvägen och Vasagatan tillhör huvudtrafiknätet i Hjo stad medan Sturegatan, Fredsgatan och Nygatan tillhör lokalnätet. Enligt trafikräkningar utförda under mars 2021 trafikeras Sveavägen av 1844 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) och Vasagatan (vid Nygatan) av ÅDT 3208 och Ringvägen ÅDT cirka 3500.

Trottoarer kantar samtliga kvarter. Gång- och cykelvägar finns anordnade längs Vasagatan, Ringvägen och Sveavägen vilket innebär en god tillgänglighet för cykel och gångtrafik.

Reguljära bussförbindelser utgår från stadens resecentrum cirka 300 meter öster om planområdet. Hållplatsläge finns på Vasagatan endast 50 meter från planområdet.

4.13 Bostadsförsörjningsprogram

Det nationella målet för bostadspolitiken är en långsiktigt väl fungerande bostadsmarknad där människors efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven. Hjo kommun ska planera, ansvara och ge förutsättningar för att åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Hjo kommun har för närvarande inget aktuellt bostadsförsörjningsprogram, den förra gällde mellan 2017 och 2020. Arbete med en ny pågår och är inför antagande. Kommunens syfte med bostadsförsörjningsprogrammet är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder. Bostadsförsörjningsprogrammet pekar ut riktningen för kommunens planering

av bostadsbyggande och utgör ett underlag i detaljplanering, översiktsplanering och andra beslut om åtgärder som rör bostadsfrågor i den kommunala verksamheten.

Befolkningsprognosen visar att Hjo kommun kommer fortsätta att växa men att det råder en osäkerhet med hänsyn tagen till de satsningar som sker i Skaraborg och vilka effekter det kommer få på bostadsefterfrågan i Hjo kommun. Om Hjo kommun ska bidra till Skaraborgs bostadsförsörjning behöver det byggas cirka 360 bostäder i kommunen fram till 2030. Utifrån den förväntningen bör kommunen sträva efter ett bostadsbyggande som möjliggör att Hjo kommun växer med 50 personer per år men med en beredskap om 100 personer per år.

Hjo kommuns bedömning är att det råder ett underskott på bostäder i Hjo tätort men balans i kommunens övriga delar. Underskottet drabbar särskilt gruppen unga människor som ska flytta till sin första egna lägenhet. Under 2021 fanns det 124 hushåll med hemmaboende vuxna barn över 25 år i Hjo kommun. Låg vakansgrad och rörlighet i lägenhetsbeståndet i kombination med bristen på små lägenheter med låg hyreskostnad gör det svårt för denna grupp att hitta boende.

Kommunen ser också ett behov av tillgängliga och trygga bostäder bland gruppen äldre. I dagsläget saknas ett bra mellanting mellan ordinärt och särskilt boende. Ett trygghetsboende i centralt läge skulle erbjuda ett alternativ för äldre som önskar ett tryggare, mer tillgängligt boende med möjlighet till social samvaro men som ej har behov av särskilt boende.

Gällande tillgång till mark för exploatering är kommunens bedömning att beredskapen för ökad inflyttning till småhus är god medan situationen för flerbostadshus är betydligt osäkrare. Av den mark kommunen äger finns ett tiotal detaljplaner antagna eller pågående som utgörs uteslutande av villabebyggelse eller rad- par- eller kedjehus.

Sammanfattningsvis bör kommunens fokus ligga på att bidra till att det byggs tillgängliga och anpassade bostäder för äldre och funktionsnedsatta i det ordinarie bostadsbeståndet. Detta skulle gynna rörligheten på bostadsmarknaden och frigöra befintliga villor. Ett mer diversifierat bostadsbestånd med en god variation av upplåtelseformer är en önskvärd riktning. Kommunen bör även fortsatt ha god planberedskap som ger bra förutsättningar för att skapa goda bostäder.

4.14 Cykelstrategi

Hjo kommuns cykelstrategi upprättades 2021 och gäller mellan 2021 och 2025.

Målet med strategin är att Hjo ska bli en bättre cykelkommun och att främja vardagscyklingen så att fler människor väljer cykeln framför bilen, framför allt vid korta vardagsresor inom tätorten oavsett om det handlar om cykling till arbetet, skolan, mataffären, butiken, restaurangen eller fritidsaktiviteten.

Tätorten Hjo är kompakt med korta avstånd och nära till det mesta. Det finns också gott om gång- och cykelvägar. Den omgivande landsbygden lämpar sig på många ställen väl för cykling. Samtidigt vet vi att hälften av alla bilresor är kortare än 5 kilometer. Hjo är, liksom de flesta kommuner, en kommun med stor, outnyttjad cykelpotential. Aldrig tidigare har det varit så angeläget att minska utsläppen av växthusgaser för att hindra ytterligare klimatförändringar. Ett enkelt sätt att göra detta är att ta tillvara och utveckla cykelpotentialen i en kommun. Ökad cykling är en framtidsfråga. Inte bara för klimatet, utan också för att både unga och gamla ska få en bättre hälsa och en högre livskvalitet i en attraktiv miljö.

Cykelstrategin tar upp många olika delar som ska göra att cykeln blir ett självklart val som transportsätt i vår kommun. Fem strategiområden har valts ut som nyckelfaktorer för att göra omställningen till ett cykeltätt Hjo.

- För att lyckas få fler att välja cykeln som transportsätt behöver man förbättra cykelns "relativa attraktivitet".
- Cykelinfrastrukturen. Denna behöver bli mer strategisk utifrån utpekade målpunkter.
- Cykling inom kommunens organisation. Kommunen som största arbetsgivare ska agera förebild för användning av cykel inom tjänsten.
- Cykelkultur. Attityd och kommunikationsinsatser för att informera om cyklingens möjligheter.
- Ökad cykling inom turism och fritid.

Kommunens cykelstrategi medför inga konsekvenser för detaljplanen.

5 Planeringsunderlag

5.1 Kommunal

5.1.1 Detaljplan

- S1 Stadsplan för Hjo stad, lagakraftvunnen 1931-12-04
- S3 Stadsplan, ändring av gällande byggnadsbestämmelser för kvarteret Skatan, lagakraftvunnen 1934-08-10
- S59 Stadsplan, Område vid Ringvägen, lagakraftvunnen 1979-07-23

5.1.2 Grundkarta

Grundkartan upprättad 2025-02-04.

5.1.3 Översiktsplan

Översiktsplan 2010 Hjo kommun. Antagandehandling oktober 2010

5.1.4 Undersökning enligt 6 kap. 6§ miljöbalken (1998:808)

Undersökning om betydande miljöpåverkan för detaljplan över kvarteren Skatan och Kråkan m.m. 2024-08-05.

Detaljplanen innebär inte en sådan miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken. En miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning har därför inte upprättats enligt kraven i plan och bygglagen 4 kap. 34 §.

5.1.5 Särskilt beslut om betydande miljöpåverkan

Undersökning enligt 6 kap 6 § utgjorde beslutsunderlag när byggnadsnämnden beslöt att låta förvaltningen utföra samråd. Ett politiskt beslut avseende om planen innebär betydande miljöpåverkan fattas i samband med beslut om granskning.

5.1.6 Skyfallskartering

Bilaga Skyfallsmodellering Hjo kommun, Ramböll 2023

6 Genomförandefrågor

Information som handlar om hur detaljplanen ska genomföras ska sorteras till detta tema. I planbeskrivningen ska kommunen redovisa de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt. Det ska förutom en beskrivning av hur genomförandet ska gå till även framgå vilka konsekvenser som detaljplanens genomförande medför för de berörda fastighetsägarna och andra som berörs av planen.

6.1 Mark- och utrymmesförvärv

Hit hör sådant som rör förvärv av mark och andra utrymmen som behöver göras för att detaljplanen ska gå att genomföra. Utöver de angivna undergrupperna som rör inlösen kan det exempelvis handla om markköp och markbyten.

6.1.1 Rätt till inlösen, huvudman

Enligt 6 kap. 13–15 §§ PBL har kommunen rätt att lösa in mark under vissa specifika omständigheter, till exempel för att genomföra allmän plats med kommunalt huvudmannaskap. Till denna undergrupp hör information som rör sådan rätt till inlösen.

De planförändringar som redovisas i kapitlet 2.3 Allmän plats och som ger kommunen rätt att lösa in mark från privata fastighetsägare, är specifikt det tre meter breda området utmed Sturegatan inom fastigheten Kråkan 8 som i verkligheten utgörs av trottoar och som ändras från kvartersmark för bostads- och centrumändamål till allmän platsmark för gata.

Kommunen har också skyldighet att på fastighetsägarens begäran lösa in de allmänna platserna med kommunalt huvudmannaskap. Detta kan ske utan stöd av överenskommelse.

6.2 Fastighetsrättsliga frågor

Till gruppen sorteras sådant som berör fastighetsrättsliga frågor, i första hand fastighetsindelning och rättigheter så som servitut och ledningsrätter.

6.2.1 Förändrad fastighetsindelning

Den nya detaljplanen föreslår möjlighet till avstyckning där så funnits lämpligt om intresse finns. Tomternas minsta storlek regleras med särskild bestämmelse på plankartan och illustreras i planbeskrivningen. Avstyckning av en del stora tomter i planområdet kan således se på initiativ av aktuell fastighetsägare genom fastighetsreglering. Gällande tomtindelningsbeslut för kvarteret Kråkan upphävs i samband med antagande av denna detaljplan vilket möjliggör förändrad fastighetsindelning.

Utöver detta är det detaljplanens avsikt att fastighetsreglera:

- Det mindre delområdet sammanfallande med tomtplats för den äldre byggnaden inom Kråkan 8 mot Sveavägen som bör anpassas till verkliga förhållanden och bli planlagd för bostadsändamål i stället för som i gällande stadsplan ingå i gatumarken samt genom fastighetsreglering överföras till Kråkan 8 från Norr 3:59.
- Markområde med fastighetsbeteckningen Kråkan 9 som utgörs av den förgårdsmark som kantar Kråkan 2 utmed Sturegatan och Nygatan. Kråkan 9 saknar lagfaren ägare

men bör regleras till att tillhöra Kråkan 2.

- Mindre delområde i förlängningen med ovanstående, utmed Sturegatan, med fastighetsbeteckningen Norr 3:15-1 med J Wennergrens Byggnadsaktiebolag som lagfaren ägare och som bör regleras till att tillhöra Kråkan 2.
- Kilformat mindre delområde mot det västra hörnet av Trasten 3 för att anpassa fastighetsgräns tillverkliga förhållanden.

Huruvida kostnaderna för de små fastighetsregleringarna gör de är värda att genomföra kan ifrågasättas. Förslagsvis bör fastighetsregleringarna samlas i ett gemensamt lantmäteriuppdrag och kostnaderna för detta fördelas mellan ingående parter som har intresse av regleringen.

6.2.2 Rättigheter

Avser rättigheter som kan komma att behöva bildas antingen genom en lantmäteriförrättning eller genom avtal. Exempelvis ledningsrätter, rätt att disponera mark för gemensamhetsanläggning, infartsservitut med mera.

För de blivande tomter som efter avstyckning inte har ledningsnät i gata kan det vara möjligt att dela anslutningspunkt med ursprungsfastigheten. Detta kan då behöva säkras genom servitut.

I samband med övriga fastighetsregleringar avses servitutsavtal upprättas vad gäller kommunal skötsel av gatuträd på privat mark. Detta avses även föreslås för den privatägda mark som utgörs av Norr 3:18 utanför planområdet. Kommunen avser ansöka om bildande av officiälservitut genom lantmäteriförrättning initialt i genomförandeskedet och också stå för kostnaderna av denna. Även om servitutet ej ännu hunnit bildats vid en kommande bygglovsprövning bedömer kommunen att normala bygglovsärenden kan prövas mot detaljplanens övriga bestämmelser. Planstridigheten bedöms i sådant fall vara av underordnad betydelse. Servitutet innebär ingen olägenhet för de belastade fastigheterna i fråga om att själva använda markområdet som ingående i bostadens friyta, förutsatt att kommunens tillgång vid skötselinsatser är säkerställd. Konsekvenserna för den enskilde utgörs snarare av skyddsbestämmelsen och att träden inte får fällas.

6.3 Tekniska frågor

Till gruppen hör de delar av genomförandet av detaljplanen som avser anläggningar och infrastruktur av teknisk karaktär inklusive projektering av exempelvis allmän plats.

6.3.1 Tekniska åtgärder

Bullerskyddad uteplats behöver uppföras vid nybyggnad inom Skatan 1. Detta kan ske i skydd av byggnad eller skärm.

Inga andra tekniska åtgärder krävs för att säkerställa markens lämplighet.

6.4 Ekonomiska frågor

Gruppen avser frågor av ekonomisk karaktär som har inverkan på genomförandet av detaljplanen och dess fortsatta förvaltning. Hit hör även beskrivning av ekonomiskt ansvar för olika delar av genomförandet.

6.4.1 Planekonomisk bedömning

Detaljplanen medför kostnader för kommunen för att upprätta detaljplanen samt ersättningskostnaden för inlösen av det 85 m² stora markområdet utmed Sturegatan som idag ingår i Kråkan 8 samt tillhörande förrättningskostnad. Intäkter för kommunen uppstår över tid, framför allt i form av planavgift i samband med bygglovsärenden, men också i form av anslutningsavgifter om detta skulle aktualiseras. Intäkt för de små markområden som avses regleras från kommunen till privata fastighetsägare bedöms bli obetydliga.

Flera gatuträd sköts redan tidigare av kommunen. Gatuträd som skyddas i detaljplanen berör Trasten 3, Skatan 1, Skatan 2, Kråkan 2, Kråkan 5 och Kråkan 6. Kommunen avser ta ansvar för drift och skötsel av gatuträden trots att de står på privat mark. Detta samt tillträde till de privata områdena behöver säkerställas via servitutsavtal. I detta fall behöver de ökade kostnaderna finansieras med utökat utrymme i den kommunala budgeten.

6.4.2 Planavgift

Kommunen avser att ta ut planavgift i samband med bygglov.

6.4.3 Ersättningsanspråk

Kommunen anser inte att detaljplanen kan innebära att fastighetsägare inom detaljplanen kan ha rätt till ersättning enligt 14 kap. PBL. Detta då föreslagna rivningsförbud och bevarandebestämmelser inte är till skada för fastighetsägarna.

6.4.4 Inlösen

Tidigare beskrivet mindre delområde utmed Sturegatan bör till följd av detaljplanens genomförande lösas in. Som förslag kan markområde på Sturegatan bytas mot det mindre markområdet mot Sveagatan utan ersättning om parterna kommer överens om det.

6.4.5 Gemensamhetsanläggningar

I samrådsskedet innehåller detaljplanen inga gemensamhetsanläggningar.

6.4.6 Drift allmän plats

Kommunen ansvarar för drift och skötsel på allmän plats.

6.4.7 Drift vatten och avlopp

Kommunens ansvarar för drift av vatten och avlopp inom planområdet.

6.4.8 Gatukostnader

Gatunät och ledningsinfrastruktur är redan etablerat och ingen nyexploatering av allmän plats är aktuell. Kommunen avser därför inte ta ut gatukostnadsersättning.

6.5 Organisatoriska frågor

Stycket belyser hur genomförandet av detaljplanen är organiserat. Det kan exempelvis handla om frågor kring ansvar för genomförandet, avtal och tidsramar.

6.5.1 Tidplan

Samråd	Kvartal 3 2024
Granskning	Kvartal 1 och 3 2025

Antagande	Kvartal 3 2025
Laga kraft	Kvartal 4 2025

Genomförandetiden är fem år från det att detaljplanen vunnit Laga kraft. Genomförandeskedet i form av eventuella avstyckningar och nybyggnadsprojekt är dock flexibelt och knutet till respektive fastighetsägares intresse.

Den delen av genomförandet som berör fastighetsregleringar mellan allmän platsmark (kommun) och kvartersmark (privata fastighetsägare) är angelägna men kan av kostnadsskäl behöva samordnas med andra fastighetsregleringsfrågor som detaljplanen möjliggör och därmed invänta sådana initiativ.

Den mest angelägna frågan i det initiala genomförandeskedet är hur planen för skötsel av de i detaljplanen skyddade gatuträden ska se ut. Detta avses regleras i servitutsavtal så snart detaljplanen vunnit laga kraft.

7 Medverkande

Detaljplanen är upprättad av plan- och byggenheten inom samhällsbyggnad, Hjo kommun. Medverkande i detaljplanens förstudieskede har varit Jarl Stiernstedt, plankonsult, Pål Dunér, stadsarkitekt samt Lena Ljungberg, stadsantikvarie.

Matilda Åslin, planarkitekt, Plan- och byggenheten

Katarina Kjellberg, Plan- och byggchef